

Jktalszám: 914047-A/231/2023.

**PITYPANG LAKÁSOTTHON BÖHÖNYE;
NAPSUGÁR LAKÁSOTTHON MESZTEGNYŐ
SZAKMAI PROGRAMJA**

Készítette:

.....
Boór Lászlóné
gyermekotthon vezető

Jóváhagyta az intézmény részéről

.....
Csatos Zsuzsanna
intézményvezető

Jóváhagyta a fenntartó részéről

.....
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Somogy Vármegyei Kirendeltség
igazgató

Hatályos: 2023. július 27.

VI.2.3. Kapcsolati és környezeti állandóság	34
VI.2.4. Otthonos lakókörnyezet	36
VI.2.5. Személyes igények autonóm kielégítése	37
VI.2.6. Szabad vallásgyakorlás	37
VI.2.7. Nemzetiségi, etnikai hovatartozás	38
VI.2.8. Az élettörténet feltárása, megörökítése	39
VI.2.9. Intimszféra tiszteletben tartása.....	39
VI.2.10. Játéktevékenység, játékaktivitás fejlesztése	40
VI.2.11. Kulturális mértékek és ismeretek közvetítése.....	40
VI.2.12. Nemi önazonosságra és szerepvállalásra nevelés	41
VI.2.13. Másokban keltett benyomás (ön)szabályozása.....	42
VI.2.14. Pénzgazdálkodásra nevelés	42
VI.2.15. Közösségi kapcsolatok kiterjesztése	43
VI.2.16. Ügyintézői jártasság megszerzése	44
VI.2.17. A lakásotthonokban alkalmazott módszerek	44
VI.3. Rekreatív szolgáltatások.....	52
VII. 4. Egészségügyi és étkezési szolgáltatások	60
VI. 5. Napi életgyakorlat	61
VI.5.1. Személyes és környezeti gondozás.....	62
VI.5.2. Ruházat biztosítása, öltözködés formálása	62
VI.5.3. Házi és házkörüli munkák mintázatainak elsajátítása	63
VI.6. Jutalmazás, büntetés	70
VI. 7. Esetkezelő szolgáltatások	73
VI.7.1. Megfelelés a gyermek individuális szükségleteinek	74
VI.7.2. Lelki, érzelmi támasznyújtás.....	74
VI.7.3. Pszichés problémák terápiája	75
VI. 8. Családokkal való kapcsolattartás, szülői kompetencia növelése	78
VI.9. Utógondozás – utógondozói ellátás	86
VIII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	93
IX. A gyermekek jogainak védelme	93

X.	A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozó munkatársakkal szemben támasztott elvárások, speciális magatartási szabályok.....	96
XI.	Dokumentáció.....	98
XII.	Minőseégbiztosítás elemei/Folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja, formái.	100
	Záradék	101
	Mellékletek	102

I. Általános rész

Székhelyintézmény neve: Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye

Székhely címe: 8700 Marcali, Berzsényi u. 114.

Fenntartó szerv neve, székhelye: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

Telephelyek: Pitypang Lakásotthon Böhönye
8719 Böhönye, dr. Forbáth u. 30.
Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő
8716 Mesztegnyő, Vörösmarty u. 113.

Működési terület: Somogy vármegye

Ellátandó alaptevékenység: otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás (24 fő)

Az intézmény típusa: gyermekvédelmi szakellátási intézmény

Küldetés nyilatkozat

„Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye. Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.”

(Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25.)

A Pityang Lakásotthon Böhönye, Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő elkötelezi magát minden belső és külső tevékenységében, hogy partnerei igényeit minél teljesebb körben törekszik kielégíteni, rugalmasan alkalmazkodva az intézményünket érintő kihívásokhoz. Alapvetően a nevelteink igényeinek kívánunk megfelelni, és érdekeiket szolgálni. Otthonaink a gyermekek mindenek felett álló érdekeit képviseli olyan légkörben, amely hozzájárul biztonságérzetükhöz, zavartalan testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésükhöz. Valamennyien nevelünk, „tanítunk”, a legnehezebben elsajátítható ismereteket adjuk át: a mindennapi viselkedés szabályait, az elfogadott társadalmi, erkölcsi normákat, a szociális viselkedés mintáit.

Munkánk során együttműködünk minden, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi területen működő önkormányzattal, egyházi és alapítványi intézménnyel, civil kezdeményezéssel.

Munkatársaink elhivatott és empátikus hozzáállása biztosítja, hogy a lakásotthonainkban élők minden körülmények között megőrizhessék személyiségük autonómiáját és emberi méltóságukat. Minden tevékenységünkkel azt szeretnénk elérni, hogy intézményünkben felnövekvő gyermekek társadalmilag hasznos, egyénileg sikeres, boldog emberekké váljanak.

A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye Pityang Lakásotthon Böhönye, Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő nevelési dokumentumát jelentő szakmai programja a következő jogszabályok iránymutatásai alapján készült:

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

- 2003.évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyv Harmadik rész
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 9/2000.(VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 223/1998. (XII.30) Kormányrendelet a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 369/2013.(X.24.) Kormányrendelet a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 1/2000 (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

A szakmai működésre hatással lévő szakmai szabályzat

A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye szabályzatai, Intézményvezetői utasításai.

II. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

II.1. A szakmai egység kialakulása

Szakmai egységhez tartozó két lakásotthon /Pitypang Lakásotthon Böhönye, Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő/ 2007.12.31.-ig a Nagyszakácsiban működő Somogy Megyei Óvoda, Általános Iskola és Gyermekotthon intézményéhez tartozott. Somogy Megye Önkormányzata 2008. január 1.-vel létrehozta a marcali Százszorszép Gyermekotthon és a nagyszakácsi intézmény összevonásával a Somogy Megyei Önkormányzat II.sz. Gyermekvédelmi Intézményét. 2011.01.01.-től az újabb szervezeti átalakítás nyomán megalakult a Somogy Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Igazgatósága. 2012-től megváltozott az intézmény fenntartója, nevünk többször került módosításra.

A két lakásotthon, jelenleg a Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye szakmai egységeként működik. A lakásotthonok határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

II.2. Helyzetelemzés

A lakásotthonok Marcali 25 km-es körzetében helyezkednek el Böhönye, Mesztegnyő településeken. Az otthonok állapota megfelelő, kisebb- nagyobb felújításra és az évenkénti tisztító meszelésre minden lakásotthonban szükség van.

2009-ben a Pitypang lakásotthon tetőszerkezete került felújításra, melyet a külső szigetelés, nyílászárók cseréje követett, majd 2019 – 2020 évben belső átalakítás valósult meg. A Napsugár lakásotthon átalakítása, felújítása 2018. évben realizálódott.

A lakásotthonokban elhelyezett óvodás, általános iskolás korú gyermekek tanulói jogviszonnyal rendelkeznek a helyi általános iskolába. Középiskolás gyermekek, fiatalok tanulói jogviszonya a megye különböző településein található középiskoláiban van.

Pitypang Lakásotthon Böhönye

Böhönye a környező településeket tekintve a nagyközségek sorába tartozik, 2600 fős lélekszámával. A községben található a 61-es út és a 68-as közút, valamint a 100 évnél idősebb vasút is átszeli a települést. Telefon, vezetékes ivóvíz, csatornarendszer, és vezetékes földgázhálózattal rendelkezik. A községben oktatás, szociális, egészségügyi ellátást biztosító

intézmény található – óvoda, általános iskola, háziorvosi szolgálat, védőnő, fogorvos, gyógyszerár, posta, rendőrség, kultúrház, könyvtár, vasúti megállóhely, és autóbusz állomás.

A településen a gyermekek oktatásának ellátására óvoda és általános iskola működik 1-8 évfolyammal. Az iskola a szűkebb térség egyetlen iskolája, ahol az általános iskolai oktatás megfelelően biztosítva van, a „Pityang” lakásotthon ebbe a keretbe illeszkedik be. Az otthon alkotók közössége igyekszik bizalmat ébreszteni a település életközösségében, ezért szeretné, ha az otthonban élőkkel szemben nem élednének negatív attitűdök. (szomszédolás, közösségi programban részvétel) Figyelemmel kíséri a közösség visszatérő hagyományrendszerét, egyházi és más szokásait és alkalmazkodik hozzá, mint résztvevő és segítő. Együttműködik, kapcsolatok felvételét kezdeményezi az önkormányzattal és az általa működtetett intézményekkel.

Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő

Mesztegnyő, hasonlóan sok más belső-somogyi faluhoz, nagyon régi település, már az ókorban is éltek itt emberek. Mai helyére a török dúlás- 1555. után települt, a Klastromdomb köré, amelyen ma is a templom és az iskola áll. 2011-ben Mesztegnyő falut 1550 fő lakja, szorgalmas népével Somogy vármegye nyugati részén, Belső-Somogyban, Marcali, a Balaton és Kaposvár közelségében. A falut keresztül szeli a 68-as út, mely autóbusz közlekedéssel teszi lehetővé más települések jó megközelíthetőségét. Lakosai az elmúlt évtizedekben az önkormányzat összefogásával bevezette az otthonokba a gázt, vezetékes telefont, van saját kábeltelevíziós rendszerük, internetes házuk, könyvtár, óvoda, általános iskola, híres Faluház- ahol évente március 1-től erdei iskola, július 15-től hagyományörző, természetjáró táborok működnek.

A közszolgálat segítője ma is a Községi Önkormányzat, Művelődési Ház, Háziorvosi szolgálat, Posta, Katolikus plébánia.

A falu gondozott, ápolat arcúlatát az itt élők szorgossága, öntudata formálja. A „Napsugár” lakásotthon ebbe a keretbe illeszkedik és alakítja helyét, megjelenését a falu megszokott arcúlatához, mint egységes, szerves alkotóelem.

2.3. Általános jellemzők

- A lakásotthon megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely a gondozott gyermek számára alaptevékenységként biztosítja az otthont nyújtó ellátást a gyámhivatal által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv és az általa készített egyéni gondozási – nevelési terv szerint, a fiatal felnőtt számára pedig utógondozói ellátást biztosít.
- A lakásotthon teljes körű ellátást biztosít, azaz a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő élelmezésről, ruházattal történő ellátásról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról gondoskodik.
- A gyermek, fiatal felnőtt számára a korához, állapotához és szükségleteihez igazodó gondozást, nevelést, illetve oktatásához, foglalkoztatáshoz való hozzájutást, illetve utógondozói ellátást és utógondozást biztosít.
- A lakásotthon a lakókörnyezetbe szervesen illeszkedik, kis létszámú és a családi nevelésre, kisközösségekre épül, valamint az önálló életvitelre készít fel.
- A lakásotthon önálló családi házként működik, a befogadó település szerkezetébe illeszkedve. Ennek az a funkciója, hogy a családjukból kiemelt gyermekek és fiatal felnőttek továbbra is gyakorolhassák a mindennapi természetes társadalmi kapcsolatokat.
- Az építészeti kialakításnak és a berendezés kiválasztásának célja, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok áttekinthető, a családi otthonhoz hasonlóan berendezett általuk is alakítható otthonos, és biztonságot sugárzó környezetben éljenek.
- A lakásotthon széles korhatárú és heterogén összetételű közösség. Ennek az az oka, hogy így bontakoztathatók ki a különböző nemű és életkorú gondozott gyermekek és fiatalok együttélésének kapcsolatkézségükre, kapcsolati kultúrájukra, szolidaritásérzékükre gyakorolt pozitív hatásai a nevelésben.
- A lakásotthonban dolgozó felnőttek nem apa, anya és nagyszülőmodellek. Ők elsősorban szakemberek, akik a személyiségükkel dolgoznak. Különböző életkorú és nemű felnőttként is a gondjaikra bízott gyermekek segítségére vannak, a család kiegészítő ellátásban modellt nyújtanak.

- A lakásotthon a családi nevelés kiegészítésén kívül a gondozott gyermekek és fiatalok támogató közösségét biztosítja, és szükség szerint teljesíti az egyéni korrekciós nevelésük feladatait.
- A lakásotthonban önálló csoportgazdálkodás folyik, a működtető által a lakásotthon számára rendelkezésre bocsátott havi ellátmányból.
- A lakásotthonban a gyermek gondozását nevelését a szakmai team által elkészített gondozási- nevelési terv alapján biztosítjuk. Minden lakásotthon az ott nevelkedő gyermekek és fiatalok életkori szükségleteihez, a felmerülő általános és egyedi igényekhez alkalmazkodik.
- Elősegítjük a gyermek és családja kapcsolattartását, a kapcsolat elmélyülését és fenntartását. A családi kapcsolatok ápolása, segítése érdekében családgondozást biztosítunk.
- A különleges ellátást igénylő gyermekek számára biztosítjuk az igényeiknek megfelelő ellátást.
- A gyermekek sorsának rendezése érdekében együttműködünk a gyámhivatalokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal, gyermekvédelmi szakszolgálattal.
- Együttműködünk a település egészségügyi, oktatási, kulturális intézményeivel, munkaügyi kirendeltségekkel stb., és velük szoros kapcsolatot alakítunk ki.
- A lakásotthonban dolgozó szakemberek szakértelmükkel, építő jellegű észrevételeikkel, meglátásaikkal, javaslataikkal segítik rájuk bízott gyermekek érdekeinek, jogainak minél magasabb szinten történő megvalósulását.

2.4. Ellátandó célcsoport, a gyermekek legfontosabb sajátosságainak bemutatása

A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye gyermekotthoni és lakásotthoni szervezeti egységei az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek részére otthont nyújtó ellátást, illetve a fiatal felnőttek részére utógondozói ellátást biztosít.

A bekerülő gyermekek és fiatalok a társadalom perifériájáról, szociális problémákkal küszködő családokból kerülnek ki. Már kicsi gyermek korukban súlyos családi drámák, konfliktusok elszenvedői. Életük gyakori velejárója a hányatottság, szeretethiány, érzelmi

sivárság, kudarc élmények sorozata, kisebbségi érzés. Az iskolában állandó tanulmányi nehézséggel, kudarccal küszködnek. Jellemző rájuk az alulmotiváltság, társadalmi értékek negálása. Bekerülés okai a szülői elhanyagolás, bántalmazás.

A beérkező gyermekek szocializációja szinte minden esetben sérült, hiszen a vérszerinti családok szocializációs feladataikat nem vagy nagyon kis eredményességgel látták el. Jellemző, hogy a gyermekek nem rendelkeznek azokkal a viselkedési mintákkal, amelyek az életkoruknak megfelelően elvárható lenne. Megfigyelhető, hogy a személyi higiénia terén komoly elmaradásokkal bírnak. Nem tudják elfoglalni magukat, nem tanultak meg játszani, elmélyült tevékenységre képtelenek. Sokuknál érdeklődési, gondolkodási, figyelem, összpontosítási zavarok, szorongás, teljesítménygátlás tapasztalható. Nagyfokú érzelmi bizonytalanság, akarati, érzelmi sérülések jellemzik őket. Jellemző, hogy a felnőttekkel szemben bizalmatlanok, illetve találkozhatunk a felnőttel szembeforduló, mindenkiben csalódott gyermekkel is.

Előfordulhatnak agresszív megnyilvánulások, disszociális tünetek (hazudozás, lopás stb.) és pszichogén funkciózavarok (ágybavizelés, beszékelés, alvás-, táplálkozási zavar stb.),

A lakásotthonba kerülést sok, főként idősebb életkorú gyermek úgy élheti meg, hogy a korábbi „szabadsága” korlátok köré kerül. A serdülőkorú gyermek még nehezebb helyzetben van, hiszen életkorából adódóan egyébként is keresi a helyét a világban és hirtelen úgy érezheti minden ellene fordult, illetve felfordult.

A lakásotthonban dolgozó felnőtteknek ezért óriási szerepe van.

A nevelőknek megértéssel és szeretettel kell segíteniük a gyermeket ahhoz, hogy érzelmi egyensúlyuk helyreálljon, hogy megfelelő érzelmi kapcsolat épüljön ki bennük a környezetükkel, hogy a gyermekek mielőbb visszanyerjék a felnőttekbe vetett hitüket, bizalmukat.

A lakásotthonba kerülés többek között azt is jelenti, hogy a megszokott rendszertelen élet helyébe lép egy pedagógiaiilag célszerű, az életkorhoz és a gyermek természetes fejlődési szükségleteihez igazított életmód. Ezt esetenként nyílt vagy rejtett elutasítással fogadhatják a gyermekek, mely természetes reakció.

Mindezekre a lakásotthon dolgozóinak fel kell készülnie. Csak tudatos, tervszerű, következetes nevelői magatartással érhetjük el, hogy a gyermek bizonytalansága oldódjon. A

beillesztés szempontjából különleges jelentősége van a nevelő humánus, empátias magatartásának, érdeklődésének, előlegezett bizalmának is.

Minden gyermek legalapvetőbb szükséglete a szeretet a biztonságérzet. A felnőttel szemben bizalmatlan ambivalenssé vált gyermeknél a bizalmat kell a nevelőnek helyreállítani, ami azt jelenti, hogy elfogadja a gyermeket, és pozitív érzelmeket táplál iránta. Olyan meghitt légkört kell kialakítani, hogy a gyermekek testileg, lelkileg jól érezzék magukat az otthonban. A férőhelyszámok alakulása: Napsugár Lakásotthon Mésztegyő 12 fő; Pitypang Lakásotthon Böhönye 12 fő.

2.5. Személyi feltételek

A lakásotthonok létszám és minimum normáit a 15/1998 (IV.30.) NM. rendelet mellékletei tartalmazzák.

Szakdolgozók:

gyermekotthon vezető

nevelő

gyermekvédelmi ügyintéző

fejlesztő pedagógus

pszichológus

gyermekvédelmi asszisztens

gyermekfelügyelő

A munkatársak kiválasztásának szempontjai:

- az állás betöltéséhez szükséges végzettség,
- szolidaritás, empátia,
- gyermekközpontúság,
- nyitottság, rugalmasság,
- segítőkészség
- pozitív életfelfogás,
- jó problémamegoldó képesség

2.6. Tárgyi feltételek

A lakásotthoni elhelyezés épület, felszerelés, és berendezés normáit a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet és mellékletei tartalmazzák. Az önálló épületnek családi háznak funkcionálisan alkalmasnak kell lennie a gyermekek nyugodt élettere kialakítására.

Pitypang Lakásotthon Böhönye

A lakásotthon 130 négyzetméteres lakáshoz gazdasági épületek (ruharaktár, élelmezési raktár, garázs, udvar) tartozik. A lakásban 5 szoba, nevelői szoba, fürdőszoba, mellékhelység, konyha, étkező található. A lakásotthon berendezései jó állapotban vannak, a szobák és a közösségi terek ízlésesen díszítettek

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

A lakásotthon 110 négyzetméteres lakásához, gazdasági épületek (élelmezési raktár, ruharaktár, garázs, kerékpár és műszaki eszköz raktár, pince, udvar, előkert, veteményeskert, 300 négyszögöl kert) tartozik. A lakásban 4 szoba, nevelői szoba, fürdőszoba, mellékhelység, konyha, étkező, raktár található. A lakásotthon berendezései jó állapotban vannak, a szobák és a közösségi terek ízlésesen díszítettek.

III. Nevelési célok megvalósításából adódó feladatok, a nevelés során alkalmazott alapelvek

III.1. Nevelési célok

- A lakásotthoni elhelyezés célja, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok számára otthont nyújtó ellátást biztosítson. Ennek részei a teljes körű ellátás, ami kiterjed az élelem, a tisztasági szerek, a ruházat, a tanszer, a játék, szabadidős és sporteszközök és a zsebpénz szolgáltatására- és a családgondozás.

- A gondozás, nevelés célja, hogy a gondozott gyermek testileg, érzelmileg, értelmileg, erkölcsileg, korának és képességeinek megfelelően fejlődjék, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vér szerinti családjába való visszaillesztésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beillesztésre vagy az önálló életvitelre.
- Célunk, hogy minden gyermek és fiatal a szükségleteihez igazodó nevelésben, oktatásban, szükség esetén egyéni fejlesztésben részesülhessen. Az enyhe értelmi fogyatékos gondozott gyermekek számára az emberi méltóságot biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelés biztosítása. Célunk, hogy a gyermeket hozzásegítsük a megfelelő pályaválasztáshoz.
- A lakásotthon célja, hogy az egyéni elhelyezési tervben foglaltak megvalósítása érdekében az egyéni gondozási-nevelési tervekben foglaltakból rá vonatkozó feladatokat teljesítse.
- Célunk, hogy segítsük a gyermeket, fiatal felnőttet abban, hogy kialakulhassanak kapcsolatai, barátságai a lakásotthonon kívüli környezetben is.
- Célunk, hogy a gyermek vérszerinti rokonaival, hozzátartozóival kapcsolatot tarthasson fenn és ezeket ápolhassa.
- A lakásotthoni csoportgazdálkodás pedagógiai célja a családi háztartás vezetésének modellezése annak érdekében, hogy a gondozott gyermek, fiatal felnőtt képessé váljon saját háztartás vezetésére. Ennek felkészítése érdekében életkorának megfelelően bevonja a háztartási teendők végzésébe, a családi gazdálkodás megtervezésébe, pénzkezelésbe.
- A lakásotthon célja, hogy olyan légkört teremtsen a benne élő gyermekek számára, amelyben biztonságban érezhetik magukat, személyiségük kibontakozhat és amely közösség segítséget nyújt ahhoz, hogy eligazodhassanak az őt körülvevő világban.
- Fontosnak tartjuk és célunk, hogy a lakásotthon, amelyben a gyermek él barátságos, esztétikusan díszített, kedves hely legyen, ahol a gyermek és fiatal felnőtt jól érzi magát.

Célunk, hogy olyan szakemberek dolgozzanak a lakásotthonokban, akik szakértelmükkel, elhivatottságukkal biztonságot nyújtanak a lakásotthonban élő gyermekek számára és elősegítik, hogy a gyermek jogai minél magasabb szinten érvényesülhessenek.

III.2. A nevelési célokból adódó feladatok

A célok elérése érdekében a lakásotthonnak gondozási, nevelési, rekreációs, esetkezelési, egészségügyi és étkeztetési szolgáltatásokat kell nyújtania és ki kell alakítania napi életgyakorlatát.

Feladatunk, hogy biztosítsuk:

- A jó egészségi állapot feltételeit
 - napi ötszöri étkezést, szükség esetén diétás étkezést,
 - ruházattal, textíliával való ellátást,
 - személyi higiénia,
 - mozgás, szabadidő, sportolás lehetőségét,
 - orvosi ellátást.
- Kapcsolattartás lehetőségét:
 - gyermek családjával, hozzátartozóival,
 - barátaival,
 - gyermekvédelmi gyámjával,
- Biztosítsuk a feltételeket ahhoz, hogy a gyermek és vérszerinti szülő, örökbefogadó, nevelőszülő között egymást kölcsönösen ismerő, bizalomteljes kapcsolat alakuljon ki a családba távozást megelőzően.

- Annak feltételeit, hogy a gyermek megismerhesse és becsülhesse önmagát, kiismerhesse magát környezetében, érettségének megfelelően tájékozódhasson térben, időben és viszonylatokban.
- Annak a feltételeit, hogy minden gyermek a képességeinek megfelelő nevelést, gondoskodást kaphasson, illetve ennek megfelelő oktatási intézményben tanulhasson. Meg kell teremteni a tehetséggondozás és felzárkóztatás lehetőségét is.
- Annak lehetőségét, hogy szabadidejét tartalmasan tölthesse el, illetve hozzá kell juttatni kulturális tevékenységek megismeréséhez.
- A gyermek számára havonta a zsebpénzt kell biztosítani. A legfiatalabb kortól kezdve kell tanítani a gyermeket a pénz értékére, felhasználására.
- Bevonni a gyermeket életkorának megfelelő mértékben a lakásotthon csoportgazdálkodásának megtervezésébe, illetve bevonni őt a háztartási munkák végzésébe.
- Megteremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek etnikai és vallási hovatartozását figyelembe vevő oktatásban, nevelésben részesülhessen, vallását szabadon gyakorolhassa.
- Megteremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek véleményt nyilváníthasson saját sorsát érintő kérdésekben, illetve erről tájékoztatást kaphasson.
- A lakásotthon feladata az is, hogy céljai megvalósítása érdekében széleskörű kapcsolatrendszer építsen ki és működjön együtt a gyermekjóléti és gyermekvédelmi hálózatban tevékenykedő társintézményekkel, a gondozásba bevont egyéb szolgálatokkal, oktatási intézményekkel, munkahelyekkel, támogatókkal, hivatalos és nem hivatalos személyekkel.

A lakásotthon feladata, hogy feltérképezze a körzetébe tartozó állami, nem állami, nonprofit, egyházi segítő szolgáltatásokat, (pl. iskolai napközi, fejlesztő pedagógiai foglalkozások, egészségügyi, mentálhigiénés ellátás, szabadidős programokba, klubok, sportegyesületek munkájába való bekapcsolódás stb.) és ezekkel kapcsolatot alakítson ki.

- A lakásotthonban dolgozó szakembereink kötelessége, hogy minden gyermek emberi méltóságát, személyiségét tiszteletben tartsák. Ahhoz, hogy a gyermek egészségesen

fejlődhessen, ez a gondozói- nevelői magatartás, viselkedés nélkülözhetetlen alapja a gyermekekről való gondoskodásnak.

- A lakásotthonban dolgozó szakemberek feladata, hogy folyamatosan képezzék magukat és a gyermekek érdekében egymással jó szakmai és munkakapcsolatot létesítsenek, egymással együttműködjenek.

III.3. Különleges feladatok

Különleges ellátást igénylő gyermekek általában testvérkapcsolatok folytán kerülnek lakásotthonainkba. A nevelésük integráltan történik. Az integrált nevelésünk természetes élethelyzetből indul ki, melyben biztosítjuk a folyamatos kapcsolatot a különleges és normál szükségletű gyermekek között.

Az integrált nevelés megvalósításából adódó feladatok

- Az enyhe értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok integrált nevelése-gondozása során figyelembe vesszük az eltérő személyiségfejlődési sajátosságokat.
- A Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság szakvéleményének megfelelően elkészítjük az egyéni gondozási-nevelési tervet, valamint a fejlesztőpedagógus az egyéni fejlesztési tervet. Kiválasztjuk szükségleteinek legmegfelelőbb iskolát. A fejlesztőpedagógus konzultál a befogadó iskola pedagógusaival, összehangolják az egyéni fejlesztési terveket.
- A fejlesztőpedagógus által készített fejlesztési tervet megbeszéljük a lakásotthoni csoport nevelő teamjével és a lakásotthon pszichológusával.
- Pszichológus segítségét vesszük igénybe
- A Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság által előírt felülvizsgálatokhoz szükséges dokumentáció elkészítéséhez segítséget nyújtunk a nevelési-oktatási intézménynek, vizsgálatokon részt veszünk, ha szükséges új feladatokat határozzunk meg.
- Az enyhén értelmi fogyatékos gyerekek, fiatalok késleltetési képessége igen gyenge, ahogy megkívánnak valamit, mindjárt meg akarják szerezni és ez sok konfliktus

forrása lehet a velük együtt élő normál értelmi képességű gyerekekkel. Gyakorlással azonban az ösztön kielégítés késleltetése, a türelmesség fejleszthető náluk.

- Képességének megfelelő feladatadás, annak fokozatos fejlesztése-sikerélményhez juttatás, önbizalom fejlesztés.
- Továbbá, ha nem látnak át, nem értenek egy helyzetet könnyen, agresszívek lesznek. Belátó képességük, realitásérzékük kicsi. Szinte csak a közvetlen empirikus, gyakorlati meg tapasztalást értik, a gondolkodás konkrét, még nincs, vagy fejletlen az elvont gondolkodás. Ezt a sajátosságot mindenképpen figyelembe vesszük integrált nevelésük során.
- A direkt szocializációs tanulásra kell helyezni a hangsúlyt, egy-egy szocializációs viselkedési forma megértésében, rögzítésében sokat segíthet, ha eljátszatjuk velük a konkrét szituációt. Fontos, hogy átéljenek helyzeteket, mivel, ha csak elmagyarázni próbáljuk meg nekik, azt úgysem fogják megérteni.
- Személyiségfejlesztésük, nevelésük-gondozásuk során sok türelemre van szükség, ugyanakkor az együttnevelés során a többi gondozottban fel kell ébreszteni irányukban a szolidaritást, a megértést.
- A délutáni tanulás és szabadidő arányát helyesen válasszuk meg. (rekreáció biztosítása)
- Szociális készségeket közvetítünk, amely megkönnyíti a későbbi társadalmi beilleszkedést.
- Pozitív szereptanulási modelleket közvetítünk azáltal, hogy a gyermekek nem csupán hasonlóan különleges szükségletűekkel élnek együtt.
- Egyenlő jogok hangsúlyozásával toleranciára, humanizmusra nevelünk
- A természetes segítségnyújtás gyakorlásával az adott lakóotthonokban élő gyermekek közelebb kerülnek a másság elfogadásához, az előítélet mentes élet folytatásához.
- Az integrált nevelés gyakorlásával elfogadjuk a heterogén adottságokat, biztosítjuk az azokhoz való egyéni alkalmazkodást, és a gyermekek eltérő szükségleteihez igazodó, a gyermekek közötti kooperációra is építő befogadó családi háttérrel.

- Nem utolsó szempont, hogy az eltérő nevelési igényű testvérek együtt nevelkedhetnek lakásotthonainkban.

Tartósan beteg gyermekek

Tartós beteg gyermekek is általában testvérkapcsolatok folytán kerülnek lakásotthonainkba. Ellátásuk, szükségleteik kielégítése komoly odafigyelést igényel a nevelő közösségtől. A gyermek bekerüléskor hozza magával egészségügyi dokumentációját, kórházi zárójelentéseket, ambuláns kezelőlapjait, melyből kitűnik, milyen betegségben szenved, hol kezelték. A lakásotthonban a háziorvos megvizsgálja a gyermeket, átnézi a dokumentációt, felveszi a kapcsolatot a tartós betegséget kezelő szakorvossal. Minél előbb telefonos egyeztetés alapján sor kerül az első kontrollvizsgálatra. Egyértelművé válik, milyen állandó gyógyszerei vannak, milyen speciális figyelemre van szüksége a hétköznapiak során, milyen szakorvosi ellátásra szorul.

Feladataink:

- Krónikus betegségben szenvedő gyermek fokozott védelme, figyelemmel kísérése
- Gyógyszer felírása, beszerzése, beszedésük ellenőrzése
- Szakrendeléseken való megjelenés - időpont kérés, utazás megszervezése, pontos megjelenés
- Konzultáció a kezelő orvossal, háziorvossal
- Orvosi utasítások betartatása-gyermek felelősségének kialakítása saját egészségének védelme érdekében
- „Együttélés a betegséggel” való képesség fokozatos kiépítése

Empátia, tolerancia, védelem kialakítása a gyermekközösségben

III.4. A nevelés során alkalmazott alapelvek

Az alapfeladatok megvalósításának metodikai alapelvei:

- otthonosság és családiasság megteremtésének elve
- közösségi nevelés elve,
- a tolerancia és az alkalmazkodásra nevelés elve,
- egyéni bánásmód elve,
- demokratizmus elve,
- helyi hagyományok ápolásának elve,
- a közösségi támogatás által való nevelés elve,
- az egyéni különбözőség figyelembevételének elve.

A gyermekkel kapcsolatos teendők metodikai alapelvei:

- gyermekközpontúság elve,
- korrekciós nevelés elve,
- az alkotás, önmegvalósítás kibontakoztatásának elve,
- koruknak megfelelő bánásmód elve,
- humán értékek közvetítésének elve,
- esélyegyenlőség biztosításának elve,
- a kommunikációs és kapcsolatkézség fejlesztésének elve,
- motivációk fejlesztésének elve.

A nevelő szervezet folyamatos továbbfejlesztésének alapelvei:

- a gyermekotthon/lakásotthon működési feltételei fejlesztésének elve,
- a csoportfolyamatok nyomon követésének elve,
- az egyes gyermekek nevelési körülményei fejlesztésének elve.

Habilitáció-rehabilitáció nevelési folyamatában: a sérült személyiség fejlesztése egységes, komplex folyamatként értelmezhető, melyben az ismeretek nyújtása, a különböző képességek fejlesztése, a jártasságok és készségek kialakítása közben, azokkal kölcsönhatásban, együtt történik a sérült funkciók és funkcionális rendszerek korrigálása, átszervezése, a ki sem alakultak szisztematikus kiépítése, a további (következményes, másodlagos) sérülések megelőzése, az egész személyiség egyensúlyba hozása, a fokozatos önálló életvezetés kialakítása. Mindez a társadalmi integráció biztosítása érdekében történik.

- A rehabilitáció hiányzó szocializációs készségek szisztematikus kiépítését, megtanítását, kifejlesztését jelenti: pl. udvariassági formák hiányosságai, étkezési formák hiányosságai, ágyak megvetése, ágyneműk használata, idő és pénz beosztás, stb.
- A rehabilitáció rosszul szocializált viselkedésformák korrigálását, társadalmi normák újratanulását jelenti: pl. mások tulajdonának tiszteletben tartása, önkontroll fejlesztése az agresszivitás-indulatkezelés terén, az iskolakerüléshez-csavargáshoz hozzászokott életvezetés megszüntetése.

III.5. Az ellátandó alaptevékenység

Ellátandó alaptevékenység:

- Gyermekotthoni(lakásotthoni) ellátás
- Különleges gyermekotthoni(lakásotthoni) ellátás
- utógondozói ellátás

A gyermekotthon otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermekek számára.

Utógondozói ellátást biztosít a fiatal felnőttek számára.

A lakásotthon olyan gyermekotthon, amely legfeljebb 12 gyermek, otthont nyújtó ellátását biztosítja családi házban, családi körülmények között.

A lakásotthon különleges ellátást is biztosíthat, amennyiben feltételei adottak. (tárgyi, személyi)

12 fős lakásotthonban egyidejűleg legfeljebb

- a) 1 fő kettős szükségletű,
- b) 1 fő speciális szükségletű vagy
- c) 4 fő különleges szükségletű

gyermek helyezhető el. Ettől kizárólag az érintett gyermekek érdekében lehet eltérni. Kettős szükségletű, speciális szükségletű, különleges szükségletű gyermek elhelyezése esetén a csoport létszáma csökkenthető. (15/1998. NM r.)

III.6. Szolgáltatási kapacitás/férőhelyek száma

- Pitypang Lakásotthon Böhönye, Böhönye, Dr Forbáth u. 30. férőhelyek száma:
12 fő
- Napsugár Lakásotthon Mesztegnyő, Mesztegnyő Vörösmarty u. 113. férőhelyek száma:
12 fő

Összes férőhelyeinek száma:

24 fő

IV. Az intézménybe történő belépés rendje

Az intézménybe történő belépésre kizárólag az alábbi személyek jogosultak:

- az intézménnyel **szerződéses jogviszonyba álló személyek** (fenntartó és képviselője, üzemeltetés; közalkalmazotti jogviszonnyal, megbízási szerződéssel, önkéntes szerződéssel, együttműködési megállapodással, hallgatói/tanulói jogviszonnyal rendelkezők; gyakorlatra érkezők; iskolai közösségi szolgálatot teljesítők).
- **a gyermekjogi képviselő**
- **a megelőző pártfogó felügyelő**
- **a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó** a gyámhivatal, illetve a bíróság döntésének megfelelően
- **a gyermek, fiatal felnőtt hozzátartozói**, illetve más személyek **a házirendben meghatározottak szerint**

- az országgyűlési képviselők
- az alapvető jogok biztosa vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársa
- a számvevő
- a kormányzati ellenőrzést végző személy
- a jogvédelmi képviselő
- az ügyész

Az intézményünkbe csak a fent felsorolt jogosultak léphetnek be. Az intézménybe történő belépést minden egyéb esetben meg kell tagadni.

A lakásotthonba történő belépést a gyermekotthon vezető, vagy a gyermekvédelmi ügyintéző, illetve a nevelő/ gyermekfelügyelő engedélyezheti.

V. A lakásotthonok együttműködése az intézményen belüli intézményegységekkel, és más intézményekkel

Intézményen belüli kapcsolatok

2011.01.01.-től szervezeti átalakítás nyomán megalakult a Somogy Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Igazgatósága, majd annak jogutódja Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Óvoda, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, 2017- től Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, Általános Iskola és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, 2019. szeptember 1. napjától Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi gyermekvédelmi Szakszolgálat, 2021. július 01. napjától Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ, 2023. március 07. napjától Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye. Az intézmény központja Marcaliba került kialakításra. A központtal a kapcsolat rendszeres. A gyermekotthon-vezető vezetői értekezleteken, megbeszéléseken, konzultációkon vesz részt. Itt mód és alkalom nyílik a vezetőséggel, valamint az intézmény szakmai egységeinek vezetőivel való találkozásra. A nevelők is szakmai, adminisztratív

tevékenységek alkalmával (igénylések, elszámolások) rendszeres kapcsolatban állnak a központ munkatársaival. A Lakásotthonok az intézmény más szakmai egységeivel is jó szakmai és emberi kapcsolatok kialakítására törekednek.

Intézményen kívüli kapcsolatok

Nagyon jó szakmai kapcsolat alakult ki Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalával és a járási hivatalokkal, valamint gyermekjóléti szolgálatokkal/központokkal. Rendszeres a kapcsolat az Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Somogy Vármegye munkatársaival, ezen belül is a gyermekvédelmi gyámokkal, a Szakértői Bizottsággal, valamint az Elhelyezési és Örökbefogadási csoporttal. Jó kapcsolatot ápolunk a Pedagógiai Szakszolgálattal. Ezen intézmények munkatársait meghívjuk az évente több alkalommal megrendezett rendezvényeinkre is.

Rendszeres és jó kapcsolatot tartunk fent a:

- a településeken található helyi önkormányzatokkal
- helyi intézményekkel, egyesületekkel, civil szervezetekkel
- iskolákkal, tanári karral, óvónőkkel, szakiskolai tanárokkal, munkahelyekkel.
- intézményt támogató cégekkel, magánszemélyekkel
- szomszédokkal
- segítőinkkel, támogatóinkkal
- az ágazati minisztériummal
- módszertani feladatok ellátására kijelölt intézménnyel
- országos hatáskörű egyesületekkel, szervezetekkel
- gyermekjóléti szolgálatokkal
- rendőrséggel
- egészségügyi intézményekkel
- illetékes munkaügyi központtal
- egyházakkal.

Külföldi kapcsolatok:

Gyermekeink az oktatási – nevelési intézmény keretein belül vehetnek részt külföldi utazásokon.

VI. Gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok

A nevelés – gondozás elemei

A nevelés – gondozás folyamata elválaszthatatlan egymástól. Miközben gondoskodunk a gyermekekről, egyben neveljük is őket, és ez fordítva is igaz. Ezért a napi tevékenységek során a nevelők nem csak törődést, odafigyelést kell, hogy nyújtsanak, hanem meg kell nyernünk a gyermeket. Ki kell alakítanunk benne azt a kötelességtudatot, hogy nevelőjével, gyermek felügyelőjével együttműködjön. Ez a nevelő munka a kölcsönösségen alapul. Ezért fontos, az alapelvek pontos megfogalmazása, ami alapján megvalósulhat a gyakorlat. Ezek az alapelvek a következők:

- demokratizmus elve
- otthonosság megteremtésének elve
- közösségi támogatással nevelés elve

A lakásotthonaink feladata, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok számára otthont nyújtó ellátást, utógondozói ellátást biztosítson. Ennek részei a teljes körű ellátás, ami kiterjed az étellel, a tisztasági szerek, a ruházat, a tanszer, a játék, szabadidős és sporteszközök és a zsebpénz szolgáltatására- és a családgondozás, utógondozás. A célok elérése érdekében a lakásotthonnak gondozási, nevelési, rekreációs, esetkezelési, egészségügyi és étkeztetési szolgáltatásokat kell nyújtania és ki kell alakítania napi életgyakorlatát.

VI.1. A gyermek gondozási helyének meghatározása, a gyermek befogadása, elbocsátás a lakásotthonból

VI.1.1. A gyermek elhelyezése, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv

A gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Somogy Vármegye által működtetett Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság – a gyámhivatal megkeresésére a gyermekre

vonatkozóan szakvéleményt ad, és javaslatot tesz az elhelyezés formájára. A szakszolgálat ennek alapján készíti el az elhelyezési javaslatot és elhelyezési tervet.

Ha a tervekben a lakásotthon szerepel, mint elhelyezési szintér akkor mérlegelni kell, a gyermek gondozási helyül melyik lakásotthon a legmegfelelőbb.

A legmegfelelőbb gondozási hely meghatározása érdekében az illetékes gyámhivatal tárgyalást tart, ahol az érintett szakemberek mérlegelik:

- a gyermek lakóhelyének oktatási intézményének megközelíthetőségét,
- testvéreit, családi kapcsolatait,
- az elhelyezés okát és várható időtartamát,
- személyiségállapotát, speciális szükségleteit, fejlesztési feltételeit,
- nemzetiségi, vallási kulturális identitását,
- nemét, életkorát, osztályfokát,
- a gondozáshoz-neveléshez szükséges tevékenységek körét,
- a befogadó lakásotthon életkor és nemek szerinti összetételét

-A szakmai munkánkban fontos a családgondozás, ezért már a tárgyaláson szükséges a jelenlét.

VI.1.2. A gyermek befogadása

A gyermek számára a lakásotthonban való fogadtatás meghatározó élmény.

A lakásotthonba kerülés a családtól, megszokott környezettől való megválás súlyos trauma a gyermek számára.

Nagyon fontos ezért, hogy a gyermekről minél több információnk legyen (múltjáról, a bekerülést megelőző életkörülményeiről, szokásairól), így jobban tudjuk segíteni a számára idegen helyre történő beilleszkedést.

Szerencsés esetben a nevelő az elhelyezési értekezleten már találkozik a gyermekkel, így nem teljesen idegenek egymásnak.

A gyermek bekerülése előtt azonban a családgondozó feladata, hogy felvegye a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálattal és a gyermek mindennapjairól, szokásairól, viselkedése jellemzőiről előzetes információt gyűjtsön.

Amikor a gyermek az otthonba kerül, megteremthetjük annak lehetőségét, hogy csökkentsük a bekerülés traumáját, illetve a többi gyermeket is felkészíthetjük új társuk fogadására.

A gyermeket bekerülésekor lehetőleg a nevelő - akivel már előzetesen több alkalommal találkozott- fogadja. Viselkedése, gesztusai legyenek nyugodtak, egyszerűek, érthetőek. Adjon tájékoztatást az intézményről, mutassa be az új lakót a gyermekfelügyelőknek és a társaknak. Mutassa meg a gyermek leendő szobáját, a közös helyiségeket, ismertesse a szokásos napirendet. Keressen olyan gyermek társat, akire rábízhatja az új lakót, aki segíteni fogja a tájékozódásban, az első napok bizonytalanságában. A gyermek a saját ütemében, fokozatosan ismerkedjen meg a lakásotthon, valamint a település életével. Mindenképpen olyan légkörre van szüksége, amely lehetővé teszi, hogy biztonságra leljen, nem csak meleg, barátságos, hanem stabil környezetre is, ahol megtalálja „kapaszkodóit”, amelyek segítik, hogy kiismerje magát. Amennyiben tudjuk, megkérjük a szülőt, hogy a gyermek saját tárgyait hozza magával a bekerüléskor, mert ez is segíti a fokozatos beilleszkedést. A testvéreket együttesen helyezzük el. Az összetartozás tudata azon túl, hogy megkönnyíti számukra a szülőtől való elszakadás traumájának elviselését, életük folytonosságának átélésében segíti őket azáltal, hogy továbbra is együtt maradva legalább e viszonyukban kialakult szerepüket megőrizhetik.

Feladatok a gyermek befogadásával kapcsolatban:

- Részvétel a tárgyaláson. Itt a nevelő, és a gyermekotthon vezető vesz részt.
- A gyermek befogadásáról a gyermekvédelmi ügyintéző értesíti a:
 - Beutaló szervet
 - Szakszolgálatot
 - Illetékes gyermekjóléti szolgálatot
 - Gyermekvédelmi gyámot
 - A vérszerinti szülőt
 - Pártfogói felügyelet alatt álló gyermek pártfogói felügyelőjét.

- A nevelő felveszi a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával és kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek sorsának alakulásáról.
- A gyermek bekerülésekor a gyermek ingóságait fel kell leltározni és nyilvántartásba kell venni.

VI.1.3. Egyéni gondozási- nevelési tervek

A befogadást követően a gyámhivatal által jóváhagyott elhelyezési javaslat és elhelyezési terv, (Tesz-1, Tesz-2 számú adatlapok,) illetve a gyermekjóléti szolgálat Gysz-2, Gysz-3, Gysz-4, Gysz-8 számú adatlapok kézhezvétele után, 30 napon belül el kell készíteni a gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét, a Gh-1 számú adatlapot a GYVR rendszerben.

Ennek az adatlapnak az alapja a korábban készült dokumentáció, vélemények, illetve a gyermekkel, szülővel folytatott beszélgetések, a szakemberek közösen kialakított álláspontja és minden egyéb jelentős körülmény.

Célja, hogy a gyermek igényeinek, lehetőségeinek megfelelő terv készüljön, a gondozás-nevelésre, illetve a szakemberek felelősségére és munkamegosztására vonatkozóan.

Az egyéni gondozási-nevelési terv egyesíti a lakásotthoni ellátás szolgáltatásait a gyermek szükségleteihez. Az adatlap kitöltését az intézményi ellátás esetén lehetőség szerint maga a gyermek közvetlenül kijelölt gondozója, nevelője végzi a szülőkkal, gyermekkel, gyermekotthon vezetővel, gyermekvédelmi gyámjával.

A tervben külön fel kell tüntetni a gyámhivatal jóváhagyását igénylő rendelkezéseket.

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a gyermek erőforrásainak és szükségleteinek felmérésére kell alapozni.

Az egyéni gondozási –nevelési tervben foglalt feladatok megosztása és végrehajtásának koordinálása a lakásotthon vezető feladata.

A terv teljesítését szükség szerint, de legalább 6 havonta át kell tekinteni és értékelni kell.

VI.1.4. Elbocsátás a lakásotthonból

A lakásotthon a gyámhivatalnak a gondozott gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelését megszüntető határozata alapján az ellátást megszünteti, a gondozott gyermeket határozatban megjelölt személynek átadja. Az átadás megtörténtét, a gondozott gyermeket átvevő személy aláírásával igazolja továbbá a gyermek dokumentációiról, ruházatáról stb., az előre elkészített átadás-átvételi jegyzőkönyvet. Bármilyen okból szűnik meg a gyermek vagy a fiatal lakásotthoni elhelyezése, ez az élethelyzetében jelentős változást okoz. Ahhoz igazodva, hogy mi az elhelyezés megszüntetésének oka, elő kell őt arra készíteni (előgondozás), ugyanakkor életkorához és személyiségállapotához igazodó módon értékelni kell vele a lakásotthonban eltöltött időszakot is. Amennyiben szüksége van rá, segíteni kell a jövője tervezésében. Az egyes gyermekek és fiatalok elbocsátására a csoportot is fel kell készíteni.

Gyermek a lakásotthonból távozhat:

1. vérszerinti szüleihez
2. örökbefogadó szüleihez
3. nevelőszülőhöz
4. más intézménybe
5. nagykorúvá válással

A gyermeket, fiatal fel kell készíteni a lakásotthon elhagyására. A lakásotthon elhagyását több hétig tartó előzetes barátkozás előzi meg a leendő új gondozási helyével. A barátkozás során a gyermek fokozatosan ismeri meg leendő nevelőit, akik a lakásotthonban látogatják a gyermeket, majd a lakásotthon teremti meg annak lehetőségét, hogy új gondozási helyét megismerje. Ez idő alatt a gyermek kezdi megismerni új gondozóit, ők szintén a gyermeket, így az elválás idején már kölcsönösen kialakuló érzelmi kapcsolat lehet közöttük, ami a gyermek új környezetébe történő beilleszkedést megkönnyíti.

A nagykorúvá vált fiatal felkészítése az önálló életre már előzőleg az évek során történik. Amennyiben a fiatal utógondozói ellátást kér, számára biztosíthatjuk ennek igénybevételét tovább a lakásotthonban, de más utógondozói szintéren is. (utógondozó otthon, külső férőhely.) Kiemelten fontos a gyermek felkészítése nagykorúságára és képességei, önállósága alapján kell kiválasztani utógondozói ellátásának színterét.

Feladatok a gyermek elhelyezése kapcsán:

- Gondozási hely megváltoztatása ügyében részt veszünk az gyámhivatal által szervezett tárgyaláson. Ezen a gyermek, gyermekvédelmi gyám, nevelő, gyermekotthon-vezető vesz részt.

- A gyermek eltávozásakor leendő nevelőjének átadjuk a gyermek személyes tárgyait a leltár alapján, a gyermek dokumentációját, egészségügyi dokumentációt, a gyermekről készült fényképeket, élettörténeti könyvet.

- A gyermek távozásáról a gyermekvédelmi ügyintéző értesíti:

- a. a gyermekjóléti szolgálatot,

- b. a gyermek hivatásos pártfogóját (ha van).

VI.2. Nevelési szolgáltatások

A nevelési szolgáltatásokban bármilyen szinten csak olyan nevelési cél tűzhető ki, melynek tevékenységi feltételei adottak és megfordítva: a gondozott gyermekek és fiatalok elé kitűzött nevelési célok csak tevékenységi lehetőségeikből írhatók le. Ezek pedig minden lakásotthonban adottak, illetve a nevelőmunka színvonalát ezek bővítésével és tartalmi továbbfejlesztésével lehet emelni. Ez a megkötés egyben az adott lakásotthon egésze fejlődésének is záloga. Keresni kell az elérendő célok teljesítésének helyi feltételeit.

VI.2.1. A tanulás segítése

Az iskolai előmenetel, a tanulás sikeressége rendkívül fontos a gyermekek életében. Nagyon fontos, hogy a nevelő a fejlesztő pedagógus a gyermekfelügyelők átérezzék a dolog fontosságát. A gyerekek későbbi sorsa nagymértékben függ attól, hogy a tanulásban meddig tudtak előrejutni, milyen szakmát, hivatást, végzettséget sikerült megszerezniük. A rendszeres napi tanulás ugyanakkor arra is nevel, hogy kialakuljon életükben a kötelességtudat, a rendszeresség, kitartás, ami elengedhetetlen feltétele a későbbi munkavégzésüknek. A napi tanulás megtartása a rendszeres felkészülés a lakásotthonok életében rendkívül fontos nevelési feladat, a lakásotthonainkban dolgozó munkatársak számára. A munkatársak egységes hozzáállása és együttműködése elengedhetetlen feltétel a tanulás segítése során.

Kapcsolattartás az iskolai pedagógusokkal

Nagyon fontos az iskolával való jó és folyamatos partneri kapcsolat kiépítése. Nehézség lehet, ha az iskolai pedagógus nem rendelkezik kellő empátiával, kooperatív készséggel, vagy éppen

közönyt tanúsít. Gyermkeink tanulmányi előmenetele érdekében rendkívül fontos a pedagógusok megnyerése az aktív együttműködésre, mivel az iskolai pedagógusok képzésében a hátrányos helyzetű gyermekek pedagógiája nagyon kevés teret kapott, ezért a konfliktusokat nehezen kezelik, tűrik. Érdemes a beszélgetés során kitérni arra, hogy az iskola és a lakásotthon pedagógiája néha különböző, a lakásotthonban a teljesítmény-centrikusság kisebb, a személyiségfejlesztés, trauma-feldolgozás nagyobb szerepet kap. A pedagógus kezébe kell adni azt a tapasztalatot, amivel mi már esetleg rendelkezünk adott gyermek kezelése során, tájékoztatni kell a számunkra már bevált módszerekről. A másik oldalról viszont tiszteletben kell tartanunk a tantárgy követelményeit, és a gyermeket a délutáni foglalkozásokon kellően fel kell készítenünk. Mindeközben nagyon kell vigyázni az iskolai pedagógusokkal való együttműködésben, hogy mondandónk semmiképp ne legyen sértő, főleg ne kioktató, hiszen a hangsúly az aktív együttműködésen, partneri viszonyon van. Sokat segíthet az iskolában jelentkező viselkedészavarok kezelésében, ha a nevelő az iskolai órákra néha beül, különösen azokban az esetekben, ha a lakásotthonban már sikerült a viselkedészavart leküzdeni.

A gyermek képességeinek megfelelő oktatás biztosítása fontos feladat a lakásotthon számára.

A gyermeknek a megfelelő iskola kiválasztása nélkülözhetetlen. A gyermek iskolába kerülését megelőzően, a nevelő konzultál az óvodával, pszichológussal és fejlesztő pedagógussal. Amennyiben szükséges, a gyermekvédelmi gyám kezdeményezi a gyermek szakvizsgálatát, a Nevelési Tanácsadóban vagy a Megyei Szakértői Bizottságnál.

A javaslatok alapján a gyermek gyermekvédelmi gyámjával és a gyermek szülőjével együttesen választják ki a gyermek számára a legmegfelelőbb iskolatípust.

A gyermeket az iskolakezdésre fel kell készíteni, ami nevelőjének a feladata. Az iskolai előkészületekbe (füzetek vásárlása stb.) a gyermeket be kell vonni.

Kisiskolás korú gyermeket el kell kísérni és érte kell menni.

A gyermek tanulmányi lemaradásának, nehézségeinek megszüntetése, segítsége a nevelő és a fejlesztő pedagógus feladata, egyéni foglalkozásokkal, korrepetálásokkal, szükség esetén külső szakember bevonásával.

A tehetséges gyermekek képességeinek felismeréséhez és kibontakozásához segítséget kell adni. Ennek személyi, tárgyi feltételeit meg kell teremtenünk, szükség esetén a gyermek

vagyona is igénybe vehető (gyámhivatalai engedéllyel). Az újonnan beutalt gyermek számára lehetőség szerint, előzőleg is igénybe vett iskolát kell biztosítani.

Pályaorientációs tájékoztatás és támogatás

A fiatalok pályaeérdeklődésének kibontakozására ösztönzőleg hatunk a munka világához és az önmegvalósítás összefüggéseire köthető, változatos, sokszínű információk tervezett közvetítésével. Felismerjük a fiatal bizonyos pályaterületekre irányuló nagyobb fokú érdeklődését. Több szempontú beavatkozással segítjük a fiatalok pályaválasztását, magába foglalva a pályaismereti tudás bővítését, a motívumok formálását és az elképzelt vagy választott pálya- és munkatípushoz megkívánt személyiségjegyek koncentrált fejlesztését.

A különböző szakmák, munkakörök piac- és versenyképességének, jellegzetességeinek, követelményeinek megismertetésére, a pályával kapcsolatos képzési módok bemutatására a lehetőség szerint kapcsolatot létesítünk a munkaügyi központ munkatársaival, szakmai bemutatókra, munkahelyi látogatásokra, pályaválasztási tanácsadásra, álláskeresési börzékre, termékkiállításokra, iskolai nyílt tanítási órákra visszük a fiatalokat. Tájékoztató előadásokat szervezünk, filmvetítéseket tartunk, tematikus csoportos és egyéni beszélgetéseket folytatunk, szakkönyveket, szakfolyóiratokat tesszük elérhetővé, az arra vállalkozóknak szünidei (nyári) munkát szervezünk.

A pályaválasztási döntés konkrét eredményének egyeztető párbeszédet követően kell megszületnie, ahol a fiatal, a szülő és a lakásotthon nevelő közössége megbeszéli, megvitatja álláspontját, előkészíti és meghozza a minden érintett szereplő által elfogadható – a gyermek érdekét szem előtt tartó – döntést.

VI.2.2. Intenzív személy- és magatartás fejlesztés

A mindennapi gyermekellátás és nevelés általánosan fejlesztő erejű szocializációs mechanizmusán túl szervezi és kibontakoztatja a lakásotthonban az egyes személyiségtényezőkre, készség- és képességterületekre fókuszált fejlesztőmunkát.

Szükséges gyakorisággal, meghitt egyéni és csoportbeszélgetéseket tartunk a gyermekekkel a velük történekből és az élethelyzetükből eredően bennük felgyülemlett gondolatok, fájdalmak, dilemmák, félelmek, bizonytalanságok, problémák oldására.

Olyan élményekben, szituációkban részesítjük a gyermekeket, amelyekben megtapasztalhatják, hogy mire képesek. A gyermekek ismereteinek, képességeinek és készségeinek széles skáláját átfogó foglalkozássorozat felöleli az önértékelés, önbecsülés, ön- és társismeret, kommunikáció, döntéshozatal, konfliktus- és stressz kezelés területeit. A gyermekeket érő intenzív és célzott fejlesztő ráhatás előkészített és megtervezett keretek között zajlik. A társadalmi szerepkészletek kulturális kommunikációs és viselkedési mintázatainak elsajátíttatását témafeldolgozó tematikus foglalkozásokkal segítjük.

A fiatalokkal – élményfeldolgozó, ismeretmegosztó, gondolatébresztő, tanácsadó célzattal – beszélgetéseket, strukturált foglalkozásokat tartunk a következő témakörökről:

- a párkapcsolat, együttélés, házasság tudnivalói, kihívásai,
- a családtervezés, gyermekvállalás, terhes gondozás feladatai, felelőssége,
- a szülővé válás pszichés folyamata, az új szerepre, felelősségre való felkészülés,
- a gyermekgondozás, gyermeknevelés elvei, teendői, módszerei, nehézségei, örömei,
- a családot segítő, gyermekek után járó ellátási formák, kedvezmények, az ellátások főbb csoportjai, konkrét típusai és igénybevitelük, igénylésük módozatai.

A gyermekek és fiatal felnőttek számára lehetőséget és alkalmat adunk a saját próbálkozásokhoz, problémamegoldásokhoz fűződő előnyök és hátrányok következményes megtapasztalásához. A konfliktusos összeütközések elmérgesedésének elejét vesszük idejében történő beavatkozással. A lakásotthonban felmerülő érdekellentétek, nézeteltérések és konfliktusok szituációit olyan gyakorlati lehetőségként értelmezzük, ahol nagyszerű alkalom nyílik az erőszakmentes, kölcsönös megelégedést kiváltó konfliktus megoldási módszerek és technikák átadására. Részesévé tesszük a gyermekeket olyan személyiség- és magatartásfejlesztő programoknak (pl. kirándulás), játékoknak (pl. sportvetélkedő), foglalkozásoknak (pl. kézműves szakkör), feladatoknak (pl. háziállat gondozás), ahol a gyermekek megismerhetik egymást, baráti érzelmek alakulhatnak ki közöttük, a nagyobbak felelősséget érezhetnek a kisebbek iránt.

Célzatos erőfeszítéseket teszünk arra, hogy megjelenítsük és felmutassuk, szerepmodellként előtérbe állítsuk a gyermekek és fiatal felnőttek számára a sikeres helyzetmegoldásokat, kiemelkedő teljesítményeket, érdemi problémakezeléseket, a jelentős magatartási változásokat, a példamutató egyéni életkezdést, autonóm helytállást és produktív életút-vezetést.

A gyermekközösségből kirekesztés veszélyével fenyegetett gyermek esetében megelőző intézkedésekkel növeljük az elfogadás szintjét és a csoportkohéziót.

A közösségfejlesztő programokban hangsúlyosabb szerepet biztosítunk azoknak a gyermekeknek, akik a csoportban kevésbé elfogadottak, népszerűek, elismertek, akik esetében bizonyos okok (pl. magatartás, külső megjelenés, betegség) miatt fennáll a veszélye, hogy háttérbe szorulnak, ezáltal a csoportkapcsolatok perifériájára kerülnek, kirekesztődnek.

Sürgősséggel észlelni kell, s a csoportba bevonódást, szerepvállalást gerjesztő folyamatok beindításával, erősítésével közbe kell lépni, ha valamely gyermek kirekesztésének, izolációjának előjelei mutatkoznak meg. A potenciálisan vagy konkrétan fennálló veszélytől, kilátásba helyezett bántalmazástól a gyermeket határozott magatartással, speciális biztonsági intézkedésekkel és eszközökkel megóvjuk.

VI.2.3. Kapcsolati és környezeti állandóság

A gyermekeket közvetlenül övező szakembergárdának lehetőleg kisszámú – de a jogszabályi minimumkövetelményeknek mindenképpen eleget tevő számú –, tartósan azonos személyekből kell állnia. A szakember-fluktuáció megelőzése, s ezzel az állandósult lakásotthoni nevelői közösség tagjainak és összetételének megőrzése érdekében az intézmény aktív szakmai, vezetői és munkaadói eszközökkel folyamatosan javítja a munkakörülmények környezeti, tárgyi és pszichés tényezőit.

A lakásotthon gyermekközösségének állandóságát, egységét – eltekintve a gyermekotthoni ki és beáramlástól, s az elvétve indokolt kivételektől – mindenképpen fenntartani szükséges. A gyermekcsoportot minden személyi változás elfogadásához előkészítjük. Részletes tájékoztatást és érzelmi támogatást kap az a gyermek, akinek társas- és lakókörnyezetében változás következik be.

Fontosnak tartjuk az érzelmi illeszkedésen alapuló személyes kötődést, mert ennek hiánya esetén a gyermekek nem tudnak önmagukban megerősödni, felnőve pedig képtelenek lesznek a másik ember érzelmeit átérezni. Ebből adódóan, nem alakul ki a megfelelő kötődés a másik

személy irányában, nem tudnak autonóm felnőtté válni. Önállótlankodnak, sodródhatnak az élet minden területén. Ezért rendkívül fontos, hogy még a kamaszok esetében is alakuljon ki személyes kötődés a lakásotthonba került gyermek és nevelője között. Törekszünk arra, hogy a kapcsolatok őszinték, elfogadóak legyenek gyermek és felnőtt között. A megvalósításhoz szükséges, hogy a dolgozók alkalmas, értő és érző lelkű, kreatív, rugalmas és hiteles személyiségek legyenek. Következésképpen viselkedjenek, modellt nyújtsanak az elvárt magatartást illetően. Fontos az ide vonatkozó alapelvek érvényesítése, úgy mint:

- elfogadás elve
- az egyéni különbség figyelembevételének elve
- kooperáció elve
- nyitottság elve

Különös jelentősége van a kapcsolattartás elősegítésének a vér szerinti családdal, családtagokkal.

Ennek eszközei:

- levelezés
- telefonálás
- látogatás lehetősége a lakásotthonban
- szükség szerint útiköltség biztosítása

Módszerei:

- kapcsolattartás nyilvántartása
- folyamatos, időszakos kapcsolattartás utánkövetése
- egyéni beszélgetés az otthon töltött időről
- szülő egyenrangú partnerként történő kezelése
- mindkét fél folyamatos informálása
- kötődés átértékelése

- haza gondozás (ha lehetséges)

VI.2.4. Otthonos lakókörnyezet

A lakásotthonok építészeti paramétereinek, a lakóterület méretének, a helyiségek funkcionális összetételének és eloszlásának igazodnia kell a korszerű, kulturálisan elfogadott gyermekellátás szabta elvárásokhoz, végső soron a gyermekek életkori és rehabilitációs igényeihez.

A lakásotthonokban megvalósuló lakberendezés tükrözi a lakás-jelleget, a funkcionáló háztartásvezetést. A lakás képe (dekoráció, függöny, szőnyeg stb.) megjeleníti a gyermekkorhoz illeszkedő jegyeket. A lakás komfortossága, stílusa, esztétikája kívánatos és elérésre ösztönző mintát nyújt a gyermekeknek, fiatal felnőtteknek. A lakás berendezésének és felszerelésének tartalmi és formai összeállítását, alakítását, szépítését a gyermekközösség közvetlen közreműködésével terveztük.

A bútorok kiválasztásában a meghallgattuk, és a lehetőségekhez igazodóan teljesítettük a gyermekek elképzeléseit, igényeit, a bútorok elrendezésében pedig tekintetbe vettük a gyermekek véleményét, biztosítja aktív részvételüket. A helyiségek lakberendezését a stílusosság és a részek esztétikai összehangoltságának figyelembevételével alakítottuk ki.

A lakberendezési tárgyak kiválasztásánál, pótlásánál ügyelünk arra, hogy azok a magyar kultúrkörben elfogadott, luxustól mentes, a gyermekek számára felnőttként elérhető, reális életszínvonalat közvetítsenek.

A szobák díszítésében, a benne található tárgyakban dominánsan mutakozzon meg a gyermekek személyisége, egyediséget kifejező jelenléte.

A gyermekekkel közösen – aprólékosan – megterveztük, megtervezzük a családi jellegű ünnepek (születésnap, Mikulás nap, karácsony, farsang, húsvét, gyermeknap, ballagás) programját: a gyerekek tudják, hogy az ünnep alkalmával a nap során mi fog történni, s az események várákozásuknak megfelelően be is következnek. Az ajándékozással egybekötött ünnepeken (név- és születésnap, télapó, karácsony, húsvét, ballagás) a gyermekek mindig kapnak ajándékot.

VI.2.5. Személyes igények autonóm kielégítése

A kisebb gyermekeket elkísérjük a lakókörnyezetben megrendezésre kerülő, a gyermekek érdeklődését felkeltő, általuk kiválasztott rendezvényekre, szabadtéri programokra. Minden gyermekkel megbeszéljük, hogy milyen életkortól, melyik napokon, mikortól, milyen időtartamban, hová, milyen feltételekkel mehet el egyedül vagy társaival az otthonból. Részletesen, egyértelműen és világosan megbeszéljük a fiatalokkal, hogy milyen elvárások és szabályok betartása mellett engedélyezhető az, hogy baráti együttléteken, szabadon választott programokon vehessenek részt. A lakásotthonon kívüli kötetlen elfoglaltságok elérhetőségéhez az intézmény megteremti a szükséges és indokolt előfeltételeket (pl. az útiköltség-térítést).

Havi bontásban rendszeresen zsebpénzt adunk a gyermekeknek személyesebb vágyaik, egyedi szükségleteik kielégítéséhez, csökkentve ezzel bennük a függőség, kiszolgáltatottság érzetét. A zsebpénz összegének megállapításában a legkisebb mérték megítélésénél jogszabályi rendelkezés szab határt, a felső küszöb kijelölése pedig a kiemelkedő teljesítmény elismerésének, jutalmazásának eszközeként szolgálhat.

A zsebpénzfelhasználás személyes jellegét, célszerű hasznosulását védelmezzük és tanácsadással segítjük. Megakadályozzuk, hogy a gyermek zsebpénzét mások használják fel, ha ilyen esetről tudomást szerzünk, megtesszük a gyermeket ért jogsérelem orvoslásához szükséges lépéseket. A zsebpénz folyósításához, átadásához kapcsolódó tranzakciókat – jogszabályban előírtaknak megfelelően – formalizáltan dokumentáljuk.

A szünidei diákmunkára jelentkezni szándékozó fiatal olyan pénzkereseti lehetőség megszerzésében támogatjuk, amely igazodik a fiatal elképzeléséhez, képességéhez, terhelhetőségéhez, s amely ugyanakkor kontrollálható és veszélyektől mentes.

Tájékoztatással, tanácsadással, menedzseléssel felkészítjük a fiatal a kívánt diákmunka helyének megtalálására és a felvételre jelentkezéssel kapcsolatos teendőkre.

VI.2.6. Szabad vallásgyakorlás

Megismerjük a gyermek (és szülője) vallásgyakorlással, vallásoktatással kapcsolatos igényeit. A gyermek vallásgyakorlásának kérdésében a szülő álláspontja, vallási hovatartozása mérvadó. A szükségletként megfogalmazódó vallási élet gyakorlását, a hit- és vallásoktatás igénybevételét tevőleges közreműködéssel támogatjuk.

A lakásotthon lehetőséget nyújt arra, hogy a gyermek szabadon gyakorolhassa vallását (vallási szokásait, ünnepeit átélhesse, hit- és vallásoktatáson vehessen részt, vallási szervezetének találkozóin, rendezvényein megjelenhessen stb.) A gyermekek vallási önazonosságának kifejlődéséhez a vallás-nézeti alternatívákról tényyszerű, objektivitásra törekvő ismereteket közlünk. Olyan szemléletet képviselünk, amely a vallási meggyőződés (meg)választását – vagy az attól való elhatárolódást – az egyén autonóm döntésének tekinti.

VI.2.7. Nemzetiségi, etnikai hovatartozás

A nemzetiségi társadalom kulturális és népi tradícióinak elemeibe, értékeibe, a helybeli folklór hagyományokba bevezetjük a gyermekeket. A nevelőközösség tervezésében, szervezésében, irányításában, és a gyermekek érdeklődéséből, aktivitásából, tevékenységéből építkezve a népi ünnepkör (pl. aratás, advent, karácsony, újév, vízkereszt, farsang, húsvét, pünkösd stb.) eseményeit, szokásait, hagyományait feleleveníti és ápolja a gyermekközösség.

A nemzethez tartozás és a hazaszeretet jelképeit, szimbólumait, rítusait a gyermekekkel – belátási képességeikhez alkalmazkodva – megismertetjük és értelmezzük.

A gyermekek nemzetiségi, etnikai hovatartozása szabad választás, önkéntes vállalás és önképzés tárgyát képezi a lakásotthonban. Bátorítjuk, elősegítjük, támogatjuk, hogy a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozó – magát valamely népcsoport tagjának valló, vagy a szülő nyilatkozata alapján oda tartozó – gyermek megőrizze kisebbségi önazonosságát, ápolja hagyományait, hozzájuthasson a kisebbségi kulturális értékekhez.

A különféle nemzetiségi, etnikai kulturális sajátosságokat úgy jelenítjük meg a gyermekek előtt, mint izgalmas, érdekes, értékes, szórakoztató, a személyiséget gazdagabbá, színesebbé tevő ismereteket, tudnivalókat, képességeket.

A kisebbségi, más kultúrájú önazonosság kialakulásához előkészítjük a népcsoport történelmében, kultúrájában, nyelvében, művészetében, tradícióiban, hitvilágában való elmélyülést. A módszerek és szervezési megoldások széles skáláját alkalmazva mozdítjuk elő a nemzetiségi és etnikai kultúra átörökítését (pl. megszervezi a cigány gyermekek részvételét a cigányság kulturális értékeit, érdekeit képviselő és közvetítő helyi társadalmi szervezetek, intézmények által felkínált programokban, foglalkozásokban, tevékenységekben).

A kisebbségi, más kultúrájú közösséghez tartozó gyermeket elkötelezetten védelmezzük a hátrányos megkülönböztetéssel, bántalmazással, kirekesztéssel szemben.

A cigány származású gyermekeket, fiatal felnőtteket pszichés megerősítéssel, érzelmi támasznyújtással és gyakorlatias, konkrét tanácsokkal (is) felkészítjük a diszkriminatív megnyilatkozásokkal, támadásokkal szembeni önvédelemre.

VI.2.8. Az élettörténet feltárása, megörökítése

Segítőkézséget tanúsítunk abban, hogy a gyermek felnőve ismerje saját gyermekkorát, élettörténetét, a nevelésbe vétel előzményeit, a gondoskodás alatt vele történeteket: a beutalást megelőzően készített dokumentumokat megőrizzük, a gyermekkel (fejlődésével, tevékenységeivel, családi körülményeinek alakulásával stb.) kapcsolatban nyilvántartunk, dokumentálunk minden fontos információt, adatot, történetet, eseményt.

Dokumentációk és emléktárgyak révén igyekszünk elérni, hogy a gyermekek a gyermekvédelmi gondoskodásba vételt megelőző életútjuk központi személyeiről, fontosabb állomásiról, szakaszairól egybefüggő, tartósan felidézhető képpel rendelkezzenek.

Minél aprólékosabban, nagyfokú részletességgel megörökítjük és – átadható formában – dokumentáljuk a gyermekek intézményes ellátásban zajló életszakaszának emlékeit, élményeit, a változásokat, történéseket, produktumokat.

Élettörténetkönyvet vezetünk a gyermekkel közösen, mely megörökíti a gyermek életének eseményeit, tartalmazza a fontos dátumokat, adatokat (pl. testméret növekedés), a szeretett személyek, barátok fényképeit, bejegyzéseit, rajzait, a jelentős események kapcsán feljegyzett gondolatokat, érzéseket, az emlékeztető programok (pl. nyári tábor) rövid összegző leírását. A gyermekről időszakonként, évente több alkalommal, különösen a gyermek életének jelentős, emlékeztető eseményeihez kötődően fényképet készít a lakásotthon, amit a gyermeknek átadunk. A gyermekkel együtt „emlék”- dobozban összegyűjtjük a gyermek azon emléktárgyait, melyek a gyermek egyes életszakaszaira különösen jellemzőek, illetve amik a gyermek számára a későbbiekben értékesek, fontosak lehetnek (apró gyermekkori játék, saját készítésű tárgy, ajándék, rajz, emléklap stb.).

VI.2.9. Intimszféra tiszteletben tartása

Minden lehetséges építészeti, lakberendezési eszközzel és szervezési, nevelési megoldással törekszünk arra, hogy valamennyi gyermek, fiatal felnőtt személyes, intim területe világosan elkülönüljön a lakásotthonban.

Gondot fordítunk arra (garantáljuk, felügyeljük, védelmezzük), hogy a gyermek magánál tarthassa, birtokolhassa, őrizhesse és folyamatosan elérhesse a tulajdonát képező személyes

tárgyait, használati eszközeit, felszereléseit, továbbá személyes tárgyait gyarapíthassa, kiegészíthesse és tárolhassa, valamint viselhesse az otthonról hozott, családtagjaitól kapott ruháit. A gyermekek, fiatal felnőttek személyes teréhez tartozó eszközök, tárgyak elhelyezési körülményei, tárolási feltételei rendelkezésre állnak a lakásotthonban.

VI.2.10. Játéktevékenység, játékaktivitás fejlesztése

A játéktanulásra és játékaktivításra ösztönzőleg ható, az érdeklődést, kíváncsiságot kiváltó, felerősítő, mozgásba hozó társas és tárgyi környezetet alakít ki a lakásotthon.

Biztató, dicsérő, elismerő, kezdeményező beállítottságot sugározva, s csak a feltétlen szükséges mértékű korlátozással élő kommunikációs stílust mutatva viszonyulunk a gyermekek játéktevékenységéhez. A gyermekekkel változatos és sokrétű fejlesztő, gyakoroltató, foglalkoztató, beszélgető játékos tevékenységet folytatunk. Lehetővé tesszük, hogy a gyermekek egyszerűen és könnyen megtalálják, használják, kipróbálják, gyakorolják, s kedvük szerint váltogassák a korukhoz, fejlettségükhöz, érdeklődésükhöz, egyéniségükhöz igazodó játékszereket és játékszituációkat. Sort kerítünk a képességfejlesztő foglalkozások előkészítésére, tervezésére és folytatólagos kivitelezésére.

A meséléssel, olvasással, mesejátékkal kapcsolatos tevékenységek kiemelkedő szerepet játszanak a szervezett gyermekprogramok között. A valamely részképesség érettsége terén a többségtől elmaradást mutató gyermeket egyénre szabottan, speciális módszerekkel és játékos gyakorlatsorokkal, erőltetés nélkül, a gyermek haladási üteméhez alkalmazkodva fejlesztjük. A kijelölt képességterületekre irányuló nagyfokú fejlesztőmunka, terápiás kezelés illeszkedjen a gyermek természetes közegébe, szerves részét képezze a megszokott napirendjének.

A lakásotthon környezetében (a művelődési házban, könyvtárban, iskolában stb.) is biztosítjuk a gyermekek szervezett játéktevékenységekbe való bekapcsolódását.

VI.2.11. Kulturális mértékek és ismeretek közvetítése

A gyermekeket – nagy gyakorisággal – résztvevőjévé tesszük kulturális, művészeti, irodalmi, alkotói rendezvényeknek, kreatív foglalkozásoknak: könyvtárba, múzeumokba, kiállításokra, színházba, hangversenyre visszük őket, művészeti, népművészeti foglalkozásokba (stb.) vonjuk be.

Támogatást, teret és felszerelést kapnak a gyermekek az egyéni művészeti érdeklődésük, aspirációik kielésére és kifejezésére. A mindennapok során a gyermekek előtt következetesen – jelentőségéhez mért súllyal – megjelenítjük, hogy milyen sokféle haszonnal és előnnyel jár

a rendszeres olvasás. A lakásotthon rendelkezik saját könyvekkel a gyermekek egyéni és közösségi igényeihez válogatottan. Felhívjuk a gyermekek figyelmét arra, hogy nézzék a tv-ben, hallgassák a rádió által közölt ismereteik bővítését szolgáló, kulturális értékeket közvetítő műsorokat. Az intézményben a gyermekek és fiatal felnőttek számára elérhetőek az írott és elektronikus média hírforrásai. Az országban, az Európai Unióban és a világban zajló társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatok értelmezése, az érdeklődést kiváltó kérdések megválaszolása szerepel a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel folytatott napi, heti beszélgetések témái között.

VI.2.12. Nemi önazonosságra és szerepvállalásra nevelés

Kompetens (szakmai) megközelítést és értelmezést tanúsítva reagálunk a gyermek szexuális színezetű viselkedésére, kérdéseire, problémáira. A korai és éretlen szexuális késztetéseket közvetetten, az ingerhatások kiszűrésével próbáljuk korlátozni: gátoljuk, hogy a gyermekeket szexuálisan felhívó, gerjesztő ingerek érhessék. Következésképpen megkövetelt, betartott és felügyelt szokásrenddel, egyértelmű szabályokkal védelmezzük a nemi intimitás sérthetetlenségét. Azonosulásra alkalmas modellnyújtással, s ezen túlmenően a nemi hovatartozás megkülönböztető jellemzőiről (azonosságairól és különbségeiről), a nemi szerepek mibenlétéről, jellegéről tartott ismeretközléssel segítjük elő a gyermekek nemi identitásának formálódását. Sokrétű, alapos, praktikus és tárgyilagos információbázissal látjuk el a fiatalokat a szexualitással kapcsolatos témákat, kérdésköröket illetően. (a gyermekkori fejlődést kísérő testi változások, nemi érés, párkapcsolat, szexuális élet, szexuális önrendelkezés, fogamzásszabályozás, fogamzásgátlás, terhességre utaló jelek, a terhesség ellenőrzésének eljárása, terhesség-megszakítás, a nem kívánt, de kihordott terhesség következményei, szexuális úton terjedő betegségek, a szexuális élet és a nemi teljesítmény zavarai, szexuális visszaélés, zaklatás, erőszak, prostitúció, a hagyományostól vagy normálistól eltérő szexuális magatartás, homoszexualitás, promiszkuitás stb.)

A fiatalok felkészítést kapnak a nemi élet területén jelentkező társadalmi veszélyek ismeretére, azok lehetséges megelőzésére. A nemi és szexuális magatartáskultúra megismertetésére, a felkészítő, figyelemfelkeltő jellegű ismeretek, információk átadására csoportfoglalkozások, tematikus beszélgetések keretében is sor kerül.

A felvilágosító foglalkozássorozat a motiváló, elemző-értelmező, szemléltető, illusztráló módszerek és technikák gazdag tárházának alkalmazását teszi szükségessé.

A nemi önazonosságot érintő, rendellenes szexuális aktivitásban megmutakozó fejlődési zavarok kezelése körültekintő, ugyanakkor diszkrét szakértői vizsgálatot és terápiát igényel.

A nemi szerepvállalásban kifejeződő fejlődési problémák kezelésében indirekt módszereket alkalmazunk (pl. hangsúlyozottan megerősíti a kíváncsi személyiségvonásokat, cselekedeteket, az előremutató, kedvező változásokat).

VI.2.13. Másokban keltett benyomás (ön)szabályozása

Tervezett és spontán csoportos beszélgetések alkalmával, valamint spontán személyhez szóló beszélgetések, szituációs játékok során megismertetjük a gyermekeket a különböző társas szituációknak megfelelő viselkedéssel, megjelenéssel. Erőfeszítéseket teszünk azért, hogy a gyermekek láthassák, kipróbálhassák és megtanulhassák, hogy a különféle társasági és társalgási helyszíneken, helyzetekben milyen általánosan elterjedt kommunikációs és viselkedésszerű elvárásoknak (illemszabályoknak) kell megfelelniük.

A gyermekek felkészítése magába foglalja az alkalomfüggő, az életkor és kortársdivat függvényében változó testdekorációs, öltözködési és hajviseleti módok ismereteit.

Ahhoz, hogy a gyermekek lehetőleg mindenkor és minden szituációban, de legalábbis összességében kedvező benyomást keltsenek másokban, segítő szándékkal visszatükrözzük és kontrolláljuk a gyermekek megjelenését.

Az egyéni ízlés formálásában szerepet kap az öltözködés és a frizura tervezése, kiválasztása is. Több lehetőséget nyújtunk arra, hogy a lakásotthonon kívüli rendezvényeken, összejöveteleken is gyakorolhassák a gyermekek a tágabb társasági viselkedési normákat és formákat.

VI.2.14. Pénzgazdálkodásra nevelés

A lakásotthon rendelkezik a háztartásgazdálkodás (csoportgazdálkodás) lakberendezési, tárgyi adottságokban és pénzeszközökben mért háttérfeltételeivel. A háztartástervezés, háztartásszervezés költségvetését megbeszéljük, ismertetjük, a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel. A háztartásgazdálkodás bevételi és kiadási oldalainak megtervezésébe, a források és költségek megismerésébe és beosztásába bevonjuk a fiatalokat, fiatal felnőtteket. Jelentőségéhez mérten kerül kihangsúlyozásra a rendelkezésre álló havi pénzmennyiség beosztásának fontossága: értelmezzük, elemezzük a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel a célszerű és takarékos forrás-felhasználási alternatívákat; nagy hangsúlyt fektetve a pazarlástól mentes, előrelátó, kiszámítható pénzgazdálkodás jellemzőinek szemléletes bemutatására. Igyekszünk

kihasználni a vásárlási akciókat, a vásárlásnál mérlegelve, átgondolva a gazdaságossági szempontokat.

A háztartásvezetés szervezése, irányítása kapcsán megjelenítjük az idővel való helyes gazdálkodás módozatait is. A gazdálkodási elképzelések kigondolásában, előkészítésében, majd az egyes intézkedések, feladatok végrehajtásában a fiatalok, fiatal felnőttek maguk is szerepet játszanak – a szakemberek támogatásával és kontrolljával kísérve -.

Lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek közös és önálló vásárlásra, beszerzésekre is.

A pénzfelhasználás eredményességét, a költségvetési terv megfelelését, a szükséges módosítások, változtatások esetleges indokoltságát együtt elemezzük, értékeljük a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel.

A csoportgazdálkodás szabályzatában leírtaknak érvényt szerezve dokumentáljuk, nyilvántartjuk és elszámoljuk a források hasznosításának megvalósulását.

VI.2.15. Közösségi kapcsolatok kiterjesztése

A gyermekek, fiatal felnőttek kapcsolati rendszerét a lakásotthon és a lakókörnyezet szintjein egyaránt bővíteni szükséges.

A lakásotthon, gyermekközösségét olyan rendezvény-programok, kihívások, feladatok elé állítjuk, ahol hangsúlyosan előtérbe kerülhet egymás valódi megismerése és bizalmának elnyerése. Indirekt eszközökkel, a kapcsolat-felvételi, kapcsolattartási lehetőségek megteremtésével a gyermekeket afelé irányítjuk, hogy baráti kortárs kötődéseik elsődlegesen a közoktatási, közművelődési, sportegyesületi intézményekből származzanak.

Könnyíteni, segíteni kell a gyermekek számára azt, hogy vállalhatóvá váljon az osztálytársaik, a régi és/vagy új barátaik előtt intézményes ellátásuk ténye. Nyitottan fogadjuk, valamint következetesen támogatjuk a gyermekek ismerkedési, barátkozási kezdeményezéseit, s ennek érdekében tett próbálkozásaikat kortársaik felé. Tapintatosan nyomon követjük a gyermekek ismerősi, baráti kapcsolatainak alakulását. Minden eszközzel segítjük azt, hogy a gyermekekről kedvező benyomást, pozitív képet alakíthassanak ki az intézmény lakókörnyezetében élők.

A lakásotthon intézményi szintű partneri kapcsolatok, együttműködések kiépítése céljából kapcsolatfelvételt kezdeményezi a helyi közösséggel. A gyermekek integrálódását

lakókörnyezetükbe azáltal is előmozdítja az intézmény, hogy olyan eseményeket, rendezvényeket szervez, ahol a környező lakók megismerhetik a gyermekek személyiségének elismerésre és méltatásra érdemes vonásait. Támogatjuk, hogy a gyermekek és a közvetlen lakókörnyezet ismert személyei között beszélgetés, párbeszéd bontakozzon ki.

A szomszédsági körrel, a lakókörnyezet ismert személyeivel való elfogadó, s egyben együttműködő viszony kialakításához a gyermekek, fiatal felnőttek kivitelezésében közügyeket segítő akciókat, közösségi érdekeket, értékeket szolgáló cselekedeteket szervezünk (pl. a gyermekek produkcióikkal bemutatkoznak a közösségi rendezvényeken, munkáikat nyilvánossá teszik kiállításokon, a helyi lakosok életét segítő, környezetét szépítő akciókat visznek véghez, karitatív tevékenységet nyújtanak).

Lehetővé tesszük, hogy a lakásotthon lakókörnyezetén kívüli, országos és külföldi kapcsolati hálók is kiépüljenek a gyermekek körül.

VI.2.16. Ügyintézői jártasság megszerzése

A fiatalok, fiatal felnőttek – egyes közösségi, önkormányzati, közszolgáltatói intézményekhez köthető – ügyintézői jártasságát, problémakezelését, joggyakorlását tudatosan fejlesztjük.

Csoportos témafeldolgozással, helyzetgyakorlatok végeztetésével, intézménylátogatással, bemutatással, tanácsadással, egyéni feladat-megbízatással és mindennapi mintaadással megalapozzuk a fiatalokban a bolti, postai, banki, önkormányzati hivatali, orvosi, munkahelyi (stb.) ügyek intézéséhez nélkülözhetetlen tudást. A fiatal felnőtteket már nagyobb felelősséggel és nehezebb feladatokkal bízunk meg. Türelemmel, bizalommal és útmutatásokkal vezeti, irányítja a szakszemélyzet a fiatalokat, fiatal felnőtteket az okmányaik kezeléséhez, személyes okirataik megőrzéséhez elengedhetetlen felkészültség eléréséhez.

Lépéseket teszünk (csoportos témafeldolgozást tartva, helyi közügyeket szolgáló akciókhoz csatlakozva, lakossági fórumokon való megjelenéssel stb.) annak elérésére, hogy a gyermekek, fiatal felnőttek hozzájussanak a társadalmi és helyi szintű közügyekben (pl. az országgyűlési és az önkormányzati választáson) való részvételhez szükséges tudáshoz és tapasztalathoz.

VI.2.17. A lakásotthonokban alkalmazott módszerek

Humanisztikus szemlélet-gondolkodás, pedagógiai cselekvés:

- a gyermekhez való viszonyban domináljon a **személyközpontú** alapállás,

- a gyermek es **környezete** változó, csak a környezetével együtt abba beágyazottan szemlélhető, és érthető meg **helyzete, viselkedése**,
- a gyermek megközelítése a **mentálhigiéné** eszközeivel, módszereivel, tanításaival történjen,
- a **szociális hatóerő** meghatározza személyiségüket, egészségüket a gyermekeknek ezért fontos elem a felnőtt-gyermek **sokszínű kapcsolatrendszere**,
- alapvetően fontos tétel az önmaga és mások megbecsülésére nevelés, a nevelésbe és az **emberbe** vetett hit kérdése,
- a humanisztikus szemlelet egyik **alappillére** az **empatikus elfogadó attitűd**, amely feltételezi a kommunikáció nyílttá válását, az **együttműködést**
- a **jó légkör** megtalálása, melyben mindenki **fontosnak, értékesnek, boldognak** érezheti önmagát,
- fontos kialakítani a mentálhigiéné alapfogalmai szerint az **önmagunkért** való felelősség érzetet, és gyakorlatát, az **életkornak** megfelelően az **önmegvalósító** szocializációhoz,
- a **személyiség** fogalma szerint: minden ember egyedi, megismételhetetlen, így fejlődési üteme, elakadásai, zavarai is egyedileg érthető meg, és segíthető, változtatható.

Követelmények és tilalmak

Ahogy a gyermek egyre nő, egyre többet várunk el tőle. Elvárásaink hatással vannak a gyermekekre. Sok minden akadályozza a gyermeket abban, hogy elvárásainkat teljesítse. Elvárásaink általános viselkedési szabályok, melyek konkrét felszólítások és tilalmak formájában fogalmazódnak meg.

A gyermek annak a kívánságait teljesíti, akinek a szeretetére, elismerésére vágyik (jó felnőtt – gyermek kapcsolat!).

Fontos, hogy az elvárás ne haladja meg a gyermek teherbíró képességét, és a felnőtt vegye őket komolyan. Érjük el a megelőző emlékeztetés és a nyugtázó figyelem alkalmazásával,

hogy elvárásainkat lehetőleg önként és szívesen teljesítsék. Elvárásainkat egyszerűen, egyértelműen fogalmazzuk meg.

Helyes szokások kialakítása

A szokások ismétlődés hatására alakulnak ki, egy idő után elmaradásuk hiányérzetet kelt. A sokszor, legapróbb részletekig azonos módon megismételt cselekvéssor automatizálódik. A gyermek életében azon dolgozunk, hogy elősegítsük a jó szokások kialakítását.

A helyes szokások kialakulása csak tudatos, tervszerűen összehangolt munka eredményeképpen valósulhat meg (napirend, egységes technika). Segíteni kell az egyéni szokások kialakulását is. Ápolni kell az egyéni szokásbeli megnyilvánulásokat, amelyek elősegítik a gyermek arculatának kialakulását, így megakadályozhatjuk, hogy a gyermek elszemélytelenedjen. Az újonnan bekerült gyermek egyéni szokásait, amennyiben azok nem zavarják a közösséget, nem szabad lefaragni, segítsük, hogy ezeket megtarthassa.

Meggyőzés és magyarázat

Ahhoz, hogy önálló, öntudatos embereket neveljünk szükséges, hogy a gyermek kiskorától kezdve szokjon hozzá, tudja és értse, hogy mit miért várunk el tőle, és tudja, hogy mi történik vele és körülötte. Már csecsemőkortól kezdve fontos, hogy mindent, ami a gyermekkel történik, vagy történni fog, amit megkívánunk tőle, kérünk vagy tiltunk, magyarázzuk meg neki. Magyarázzuk meg minden eseményt, változást a gyermek vagy a csoport életében. Evvel elősegítjük, hogy a gyermek figyelni fog ránk. A gyermek kérdéseire mindig válaszoljunk.

Magyarázatunk legyen mindig igaz, még „kíméletből” se vezessük félre a gyermeket.

Elismerés és dicséret

A felnőtt elismerése, dicsérete jó érzéssel tölti el a gyermeket. A gyermek igyekszik megismételni azt, ami elismerést váltott ki. A gyermekeknek nincs önálló értékrendszerük, nem tudják önállóan megítélni a cselekedeteiket, tehát különösen fontos ez. Csoportban

gyakran van meg a veszélye annak, hogy csak a kirívót, a bajt vesszük észre. Ügyelni kell arra, hogy minden gyermek, minden nap többször is kapjon elismerést. Az elismerés kifejezéséhez nincs szüksége nagy szavakra, vagy ajándékra, jutalomra. Ez csak azt erősíti, hogy csak akkor viselkednek megfelelően, ha jutalommal párosul. Ne dicsérjük mechanikusan, egyszerű eszközökkel fejezzük ki elégedettségünket. A jó nevelő, gondozó észreveszi, megtalálja azt, amit el lehet ismerni, meg lehet dicsérni és nem mulasztja el az alkalmat, hogy minden gyermeket többször is elismerésben részesítse.

Hatékony dicséret:

- A dicséretet úgy használd, mint a fűszert; sem a fűszerezetlen, sem a túlfűszerezett étel nem ízletes.
- Soha ne dicsérj ellenőrizhetetlen teljesítményeket.
- Ne dicsérd az átlagos teljesítményeket, csak az átlagnál jobbakat.
- Csak azokat az eredményeket dicsérd meg, amelyek valóban az illető gyermek eredményei, nem pedig másoké, esetleg a véletlennek köszönhetőek.
- Fontold meg a dicséret előtt, vajon más gyermeknek azonos vagy esetleg még jobbteljesítménye felett nem siklottál-e el.
- Az elismerés formájánál tarts mértéket, hogy mindig legyen tartalékod a még jobb teljesítmények elismeréséhez.
- Ne dicsérd mindig ugyanazokat a gyermekeket, még akkor sem, ha egyébként megérdemlik, ugyanis hátrányosan befolyásolja helyzetüket a csoportban és gyengíti a többiek önbizalmát.
- Ne dicsérj sematikusán és sablonosan, az ilyen dicséretnek inkább negatív hatása van.
- Az elismerésnél indulj ki mindig az adott helyzetből és légy tekintettel a gyermek személyiségére.

- Ne feledkezz meg arról, hogy a kevésbé kiemelkedő teljesítményt is meg kell dicsérni (gyengébb képességű gyermek esetében) ezzel is teljesítményének javítására ösztönzöd.

A hatásos figyelmeztetés:

- A figyelmeztetés kellemetlen dolog, törekedj tehát arra, hogy az inkább kivétel legyen, mint szabály.
- Mielőtt valakit figyelmeztetnél, először fontold meg, igazságos vagy e, a hibához nem járultál esetleg te is hozzá azzal, hogy helytelenül fogalmaztad meg.
- Ne kifogásolj apróságokat, hogy figyelmedet a fontos hibák ne kerüljék el.
- A figyelmeztetést soha ne irányítsa a gyermek személyére, mindig a hibákat vedd célba.
- Ne kifogásolj hibákat, ha ingerült vagy.
- Figyelmeztetésed során ne alkalmazz mindig azonos módot, kerüld itt is a sablonosságot.
- A gyermeket lehetőleg rövid mondatokban figyelmeztess és a kifogásolt hibákat jellemezd pontosan, érthetően.
- Mindig abból indulj ki, hogy a gyermeket a jó szándék, jó akarat vezette, ezzel kedvező légkört teremtesz a kérdések tárgyilagos megbeszéléséhez.
- Ne tanúsíts indokolatlan keménységet azokkal a gyermekekkel szemben, akik esetleg neked nem szimpatikusak.
- Ne feledkezz meg sohasem arról, hogy figyelmeztetésedet ösztönzéssel (a helyes viselkedés és megoldás feltárásával) kell befejezned.
- A gyermekvédelmi ellátásban felnövő fiatalok teljesítményeinek az elismerése és megünneplése nemcsak a megdicsért fiatalok önbecsülését növeli, hanem a többi fiatal várakozásait, lehetőségeit is növeli, követendő példát adhat számukra. Ugyanígy a

fiatalok önbecsülését növeli, ha lehetőséget kapnak arra, hogy az életüket befolyásoló döntéseknél szavuk legyen, ha az eseményeket maguk tudják formálni.

Példa

A felnőtt viselkedése a gyermek számára minta, követendő példa. Ennek tudatában kell viselkednünk egymás között és a gyermekekkel szemben is.

Egyéni beszélgetések módszere

Egyik legfontosabb módszer a nevelésben az egyéni beszélgetések. Ez szólhat a napi problémákról, de lehet életútfeltáró beszélgetés is. Rendkívül fontos a gyermek bekerülése után mihamarább előtörténetének a megismerése, hiszen csak ennek fényében lehet megérteni esetleges bántalmazottságát, elhanyagoltságát, rossz, illetve hiányos szocializációját és kötődődési zavarai hátterében lévő okokat, csak ennek ismeretében lehet nevelését tudatosan megtervezni, végezni.

Személyes bizalmi kapcsolat kialakítása

A lakásotthonok dolgozói törekedjenek szoros személyes bizalomra épülő kapcsolat kialakítására minden egyes gyermekkel.

A gyermekekkel erőszakmentes, együttműködő kommunikációs modellt követve (ítéletmentes közlés, érzések kifejezése, szükségletek, vágyak megfogalmazása konkrét kérdés formájában, másik személy szükségleteinek, vágyainak meghallgatása értő, beleérző figyelemmel) építi fel kapcsolatát a nevelő.

Verbális és nonverbális, közvetlen és közvetett, spontán és tudatos kommunikációs technikákkal, kontaktuslétesítő- és mélyítő érintkezési módszerekkel nyilvánvalóvá teszi a gyermek előtt a felnőtt, hogy teljességgel elfogadja és fontosnak tartja őt, rendületlenül, minden körülmények között számíthat a megértésére, szeretetére, segítségére.

A gyermekkel megszilárduló interperszonális kapcsolatok és érintkezési módok személyességét folyamatosan erősíti a felnőtt azáltal, hogy kétszemélyes és kiscsoportos

beszélgetéseknek, tevékenységeknek alkalmat adó együttléteket kezdeményez, szervez, illetve valamennyi esetben teljesíti a gyermekek ilyen irányú kérését.

Egyéni sikerhez juttatás

A gyermekeknek a családi élet kudarcain kívül az iskolai élet kudarcaiból is kijut. Nem érzik magukat jól a bőrükben, mert általában alul teljesítenek, önmaguk és környezetük elvárása szerint is. Elsődleges feladatunk tehát megkeresni minden hozzánk került gyermek erősségeit, legyenek azok a tanulás, a házi munka, vagy bármely más területe az életnek, és ezeket erősítjük azután. Tudatosan, a gyermek ismerete alapján, a gyermek számára olyan követelményszintet állítunk fel, melyet saját erőfeszítései árán teljesíteni képes. Gyengeségét így tudjuk erősíteni, hiszen a sikerélmény erőt ad, és energiát a további munkára.

Csoportgyűlések személyiségfejlesztő módszerei

A lakásotthonok életéhez hozzátartoznak a csoportgyűlések, melyen az ott élő 10-12 fős gyermekközösség az ott dolgozó nevelőkkel-gondozókkal közösen megbeszélést tart. Ilyenkor mód nyílik a közös problémák megbeszélésére, a lakásotthon életével kapcsolatos kérdések megvitatására, magatartásproblémák, konfliktusok kezelésére, önismereti nevelésre a gyermek-kamasz közösség „által tartott tükör” segítségével, csoportos viselkedés terápiára. A község ereje is igen erőteljesen hat az egyén személyiségfejlődésére.

Gyakorlatok alkalmazásával, lehetőség van bizonyos – a közösség vizsgálatának tárgyává tett – szituációk eljátszására, a dramatizálással történő modellezésre, utána a látott tapasztalatok megbeszélésére, feldolgozására.

Szociometria módszere

A közösség fejlesztése során bizonyos időközönként érdemes felmérni az aktuális közösségi hálót, melyre a szociometria módszere kiválóan alkalmas. Ennek során felszínre kerülnek a szimpátiák, ellenszenvek, barátságok és az esetleges peremhelyzet is. Ennek ismeretében válik lehetővé a közösség tudatos fejlesztése.

A Pitypang Lakásotthon Böhönyén alkalmazott módszerek

- egyéni beszélgetés
- csoportgyűlések
- folytonos véleményre késztetés, spontán helyzetekben, direkt formában
- pozitív megerősítés
- pozitív mintaadás és példanyújtás
- modellalkotás, modellalkotásra késztetés
- közösségért végzett tevékenység
- drámapedagógiai játék
- életszerű helyzetek imitálása
- logikai játékok
- sport
- Közösségfejlesztő szabadidős programok:
- hagyományápolás – nemzeti, társadalmi, települési szinten
- közösségi színterű hagyományok bevezetése

A Napsugár Lakásotthon Mesztegyőn alkalmazott módszerek

- egyéni beszélgetés,
- közösségi beszélgetés,
- folytonos véleményre késztetés, spontán helyzetekben, direkt formában,
- pozitív megerősítés,
- pozitív mintaadás és példanyújtás,

- modellalkotás, modellalkotásra készítés,
- felelős rendszer alkalmazása
- drámapedagógiai játékok,
- életszerű helyzetet imitálása,
- logikai és egyéb játékok, (szerep, drámajáték, dramatizáció- mese, vers)
- vizuális tevékenységek
- kultúra és művelődés hagyományos formáinak alkalmazása és gyarapítása,
- sport, (szabadidős-kirándulás, természetjárás)
- hagyományápolás – nemzeti, társadalmi, települési szinten,
- közösségi színterű hagyományok bevezetése: télapó, karácsony est, szilveszter, farsang, gyermeknap
- jutalmazás-büntetés

VI.3. Rekreációs szolgáltatások

A gyermek számára biztosítani kell, hogy szabadidejét tartalmasan, életkorának megfelelően tölthesse el. Meg kell ismertetni a gyermeket a kulturális, művészeti szórakoztató tevékenységekkel.

A gyermek legfontosabb tevékenysége a játék, ezért lehetőséget kell teremtenünk arra, hogy szabadidejét ennek megfelelően tölthesse. A gyermek számára megfelelő inger gazdag játékokkal felszerelt teret kell biztosítanunk.

A kamaszodó gyermekeknek szintén az életkoruknak megfelelő tevékenységeket kell biztosítani. Figyelembe kell venni az új élmények, kihívások, tapasztalatok iránti szükségleteket, és ennek megfelelően alakítani az életteret.

Rendkívüli szerepe van a lakásotthoni gondozás-nevelésben a rekreációs tevékenységeknek annak érdekében, hogy a gondozott gyermekek és fiatalok megtanulják, milyen fontos az ember fizikai, lelki és szellemi erejének megújítása a fáradtság, az érzelmi megterhelések, a fizikai és szellemi erők kimerülése után. Nemcsak a stressz, a különösen megterhelő élethelyzetek elviselésekor, de életünk viszonylag nyugodt, kiegyensúlyozott szakaszaiban is. A lakásotthonnak terveznie kell rekreációs programokat, lehetőségeket gyermekei részére.

A lakásotthonban elhelyezett gyermekek számára életkoruktól, egészségi állapotuktól függően az időjárás figyelembe vétele mellett szükséges biztosítani legalább napi egy óra irányított tevékenység nélküli szabad levegőn tartózkodást. A szolgálatot teljesítő felnőtt feladata a balesetveszélyes helyzetek megelőzése, gyermekek tevékenységének nyomon követése, felügyelete.

A tanév során az iskolai elfoglaltság mellett többnyire hétvégén van csak gyermekeknek hosszabb szabadideje. A gyermekek rendelkezésre álló szabadidője a napirendben van meghatározva. Ennek kitöltésére a gyermek számára alternatívákat kell biztosítani, ami a gyermek életkorához, érdeklődési köréhez egyéni igényeihez igazodik. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szabadidő felhasználás ne legyen mindig irányított, hanem legyen a gyermeknek olyan ideje, amivel ő rendelkezik és a kedve szerint töltheti el. Ez a gyermekkel ismertetve van, az egyéni gondozási- nevelési terv részét képezi.

A szabadidő közös eltöltése a programok biztosításával lehetőséget ad a gyermek nevelésére, személyiség fejlődésére, szinte észrevétlenül.

Az iskolai szabadidős tevékenységek részvételéhez, (kirándulás, színház stb.) a lakásotthon megadja a lehetőséget, és támogatja azt. A szabadidő eltöltéséhez szükséges anyagi forrásokat is a lakásotthon biztosítja. A gyermekek iskolai szünetekben történő szabadidejét meg kell tervezni és szervezni, ezért a szünidőt megelőzően legalább 2 héttel minden lakásotthon vezető a programot elkészíti, írásban rögzíti. Ebben törekedünk arra, hogy a gyermekek minél több helyre eljussanak, látókörük szélesedjen, kapcsolódhassanak és sok új ismeretet szerezhessenek.

Meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a gyermek mindennapjai mellett az ünnepek is szerepet kapjanak. Meg kell ünnepelni a gyermek személyes ünnepeit, születésnapját, névnapját és a közös ünnepeket (karácsony, húsvét) is. Az ünnepek megszervezése a nevelő feladata. Az ünnepi hangulat megteremtésébe be kell vonni a gyermekeket. Az ünnepeken kapott ajándékok a gyermek személyes tulajdonát képezik.

A születésnapjára minden gyermek tortát kap és ajándékot. Lehetőséget kell adni, hogy erre az ünnepre a gyermek azt hívja meg, akit szeretne. Az ünnepeket meghitten a lakásotthonban kell ünnepelni, minden ünnepet lehetőleg a napján.

Kimenők rendje

A kimenő a házirendben foglalt elvárható viselkedés, kötelezettség alapján a műszakban dolgozó felnőtt elbírálása nyomán engedélyezhető, az egyéni kimenő idejét a nevelő állapítja meg és dokumentálja.

- 12 év alatti gyermekek részére kimenő kíséret nélkül nem adható
- 12-14 év közötti gyermekek részére hétköznapi és hétvégén is 17.00 óráig,
nyári időszakban 18.00 óráig
- 15 -18 év közötti fiatalok részére hétköznapi 18.00 óráig
péntek, szombat, vasárnap, iskolai szünetekben 19.00 óráig
- 18 év fölötti fiatalok részére hétköznapi 20 óráig,
péntek, szombat, vasárnap, iskolai szünetekben 22 óráig

A téli időszakban (november 1-től március 1-ig) minden 18 év alatti gyermek, legfeljebb 18.00 óráig tartózkodhat kimenőn!

A csoportban műszakban dolgozó felnőtt, a kimenők nyilvántartására nyitott füzetben – Kimenő füzet - rögzíti a gyermek távozását, illetve visszaérkezésének időpontját, melyet a gyermek aláírásával igazol.

18 életév felett, a fiatal felnőtt távollétéről az utógondozói megállapodás szerint bejelentési kötelezettséggel tartozik, ami vonatkozik a távozás és érkezés idejére, valamint a tartózkodási helyre.

Amennyiben az engedélyezett időt követően 3 órán belül nem tér vissza a gyermek vagy engedély nélkül távozik, nevelője, gondozója megkísérli felkutatni. 14 éven aluli gyermeknél haladéktalanul, 14 éven felüli gyereknél 24 órán belül a rendőrséget értesíteni kell részletes személyleírással, vélhető tartózkodási hely megjelölésével, fényképpel. Ezzel egyidejűleg értesíteni kell a szakszolgálatot, gyermek törvényes képviselőjét (gyermekvédelmi ügyintéző). A gyermek megkerülésekor az előzőekben leírt személyeket szintén értesíteni kell. Az eltűnt gyermekekről a gyermekvédelmi ügyintéző nyilvántartást vezet. A gyerekekre a megkerülés után gyermekvédelmi gyámja vagy nevelője egyéni beszélgetést kezdeményez, feltárja az eltűnés okait, körülményeit, amit írásban dokumentál.

- A rekreációs szolgáltatások szabadságfokuk szerint:
- Elkötelezettek (ami a gyermek saját döntése utáni kötelező elfoglaltságot jelent):
- Az iskola által szervezett szabadidős foglalkozásokon való részvétel
- Lakásotthon által szervezett szabadidős tevékenységek, melyek már szokássá váltak
- A település által szervezett szabadidős tevékenységek

Pitypang Lakásotthon Böhönye

A lakásotthonban élő gyermekeknek fontos, hogy megtanítsuk arra, hogyan vigyázzon egészségre. Az egészséges ember kitartó, lelki egyensúlya jó, humora és terhelhetősége átsegíti a stresszel teli szituációkon. Az együtt élők dinamikus harmóniája pedig kiegyensúlyozott légkört teremt a közösségben.

Ezért a településen működő lehetőségeket figyelembe véve, a lakásotthon adta sokféle munkaprogram kínálatával az egyén döntésével összhangban keressük a lehetőségeket az értelmes és hasznos szabadidő eltöltésére.

Szabadság fokukat tekintve a következőket választhatják:

Elkötelezett foglalkozások:

- iskolai tanórák
- kirándulások
- korrepetálás
- felzárkóztató programok
- tömegsport, foci
- osztályrendezvények, iskolai ünnepek

A településen szervezett programok közül a megismerés és tájékozódás alapján döntünk a részvételről:

- futballszakosztály

- horgászegyesület
- cserkészmozgalom
- egyházi rendezvények, programok
- falunapi rendezvény, szüreti felvonulás

Lakásotthonban a hagyományok, ünnepek kialakítása érdekében megrendezésre kerülnek:

- születésnapok, névnap kiemelés (gyermek, felnőtt)
- húsvéti népszokások (locsolkodás, tojásdobálás)
- május fa állítás, kitáncolás
- gyalogtúrák a környéken
- nyári kirándulások (Balaton, Nagyatád)
- környező városok megismerése (Márcali-Kaposvár-Nagykanizsa-Keszthely)
- barátok látogatása, szülők fogadása
- vendégfogadás, vacsorameghívások, kerti parti

Külső intézmény szabadidős szolgáltatásaiban való részvétel:

- helyi könyvtár látogatása
- mozi látogatás
- színház Kaposváron
- vásár, piac, bevásárlóközpontok

Szabadidő saját belátás szerint:

- házimunka, kutya, kisállat gondozás

- növényápolás, kerti munka
- baráthoz, felnőtthez látogatás
- munkavállalás
- bevásárlás
- játék, saját hobby

Aktív programok:

- tanulás szorgalmi időben, szakkörben, versenyre készülés
- „Tűzmadár” vers-és prózamondó verseny
- rajzversenyen, pályázatokon való részvétel
- adventi ünnepkörhöz kapcsolódóan lucázás, betlehemezés

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

A lakásotthonban élő gyermeknek, fiataloknak biztosítjuk azokat a lehetőségeket, melyek elősegítik annak megismerését, hogy milyen fontos az ember fizikai erőnléte, egészsége, lelki egyensúlya, a humor, az együtt élők dinamikus harmóniája. Ezért, a településen működő lehetőségeket figyelembe véve, a lakásotthon adta sokféle program kínálatával az egyén döntésével összhangban lehet választani a kínálatból. (környezetgondozás, tevékenységek, kisállattartás, kertápolás, a lakás tisztántartása, ruhagondozás, mosás, vasalás, főzés, szövés, egyéb házimunkák, rajzolás, olvasás, TV, videó, újságolvasás, rejtvényfejtés, társasjátékok, zenehallgatás, internet, játékok, sportjátékok)

Szabadság fokukat tekintve a következőket választhatják, elkötelezett foglalkozások a gyermek saját döntése után:

Iskolai tanórák – kirándulások, színház, kerékpártúra, korrepetálások, felzárkóztatók, tömegsport, sportlövészet, gyógytorna, osztályrendezvények, iskolai ünnepek, rendezvények.

Honismereti kör:

- tánckör

- hazafias rendezvények – Március 15. és Augusztus 20.
- honismereti táborok
- Kárpát – Medence Fiataljainak Találkozója (nyaranta)
- madártani tábor
- rétes nap
- farsang – advent – szilveszter

Önkormányzati programok:

- néptánc bemutatók
- virágos falu mozgalom
- erdészet, kisvasút kirándulással
- egyház: keresztkedés, szent áldozás, béralkozás, böjti napok: feltámadás, keresztt, templom kert és belső takarítás, ministrálás

Lakásotthonban:

- születésnapok – saját, barát, testvér, megünneplése, névnapi köszöntők – gyermek, felnőtt
- egyéni, családi hivatalos ünnepekre üdvözetek küldése
- húsvétkor – részvétel a locsolkodásban tojásgurításban
- májusfa - állítás a lányoknál
- tavaszi hóvirág, barka, gyöngyvirág szedés
- erdei kerékpártúrák
- csoport kirándulások
- zászlók kihelyezése hazafias ünnepeken
- barátok látogatása, szülők, vendégek, vacsorameghívások

Külső intézmény:

- szabadidős szolgáltatásaiba való részvétel, cirkusz, könyvtár, mozi Marcaliban, Kaposvár Pláza Mozi, koncert, színház, vásár, piac, bevásárló központok, McDonalds

Ráérő idő:

- házimunka, – kisállat gondozás, növényápolás, kerti munka
- baráthoz, felnőtthez látogatás
- bevásárlás
- társasjátékok

Intenzitásukat és irányukat tekintve:

Aktív:

- tanulás szorgalmi időben, művelődés szakkörben (fúvolya, kézimunka, ösztöndíj pályázatok)
- versenyre készülés pl, Tűzmadár- vers-és prózamondó verseny évente Nagyszakácsiban. Általános Iskola Mesztergyő – mesemondó verseny, rajzverseny, pályázat, szaktárgyi versenyek, internetes versenyek, adventi ünnepkörhöz kapcsolódóan. Életkortól és nemi érettség összetételétől függően Lucázás, közös vacsora a Faluházban az Idősek Klubjának tagjaival télapókor évente, polgármester meghívásával együtt.

Passzív:

- múzeum (honismereti) film, video, vendégség, klubest, író-olvasó találkozó
- Nemzeti ünnepek műsorainak megtekintése, részvétel a Művelődési Házban

Igyekszünk a terület adta lehetőségeket (szép természeti környezet, erdők, halastavak, kisvasút, sportpálya) figyelembe venni, de a közvetlen környezetünkbe is szeretnénk telepíteni gyümölcsfát, dísznövényeket, padokat, szalonnasütőt, sátrakat beszerezni a nyári élet körülményeihez, kerékpározni megtanítjuk a kisebbeket, hogy idővel közösen

túrázhasunk, Akinek igénye van rá, járhat nyaranta úszni az iskola szervezésében, vagy táborozni választása alapján.

VII. 4. Egészségügyi és étkezési szolgáltatások

A lakásotthonokban biztosítjuk a napi ötszöri étkezést az életkornak illetve az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően. Gondoskodunk továbbá az orvos előírásainak megfelelő étkezésről. A helyes étrend összeállítása az egészséges táplálkozás alapja. Fontos a tervezési folyamat, melyet a lakásotthonok munkatársai a gyermekekkel közösen végeznek. A helyes szokások kialakításában a gyermekkel együtt történő étkezés az egyik legfontosabb követendő példa. A lakásotthonok, konyhakertje nevelési funkcióján túl az élelmezés minőségét is javítja. A megtermelt zöldségek, tartósított termékek/befőttek, savanyúságok/értékét növeli, hogy a gyermekek is bekapcsolódhatnak az elkészítésükbe.

Az egészségügyi alapellátást a falvak háziiorvosi szolgálatai biztosítják: háziorvos, védőnő, fogorvos. Szakorvoshoz Marcaliba, Kaposvárra utazunk. A lakásotthonokban a gyerekek személyi anyagában vezetik az egészségügyi füzetet (védőoltások, gyógyszerelés, diéta, kontrollvizsgálatok ideje)

A lakásotthonnak a gyermekvédelmi törvényben is előírt kötelezettsége, hogy gyermekek egészségi állapotát figyelemmel kísérje (rendszeres szűrés) és megszervezze részükre a szükséges egészségügyi ellátást.

A bekerült gyermeket, bekerülését követően el kell vinni a háziorvoshoz, hogy kártyáját leadjuk és megtörténhessen első orvosi vizsgálata.

Lehetőség szerint a gyermek otthonában keletkezett orvosi papírokat be kell kérni és ezt is el kell juttatni a háziorvosnak. (A gyermekjóléti szolgálat a Gysz-2 Gysz-4. számú adatlapokat megküldi a gondozási hely részére.)

Amennyiben a gyermek megbetegedik, gondoskodni kell arról, hogy a megfelelő orvosi kezelést megkaphassa, hogy eljusson az orvoshoz. A gyermek háziorvosa további szakvizsgálatra küldi a gyermeket, ezt biztosítani kell és a gyermeket felnőttnek kell elkísérnie a vizsgálatokra. A gyermeket a vizsgálatra, beavatkozásokra fel kell készíteni.

A gyermek orvosi vizsgálataihoz, műtéthez csak a gyermek gyámja adhat hozzájáruló nyilatkozatot. Ezért a gyermek egészségi állapotában bekövetkezett változásokról a nevelőnek értesíteni kell a gyermekvédelmi gyámot. Az orvos utasításának megfelelő ellátást a gyermek

gondozói biztosítják a gyermek részére. A gyermek gyógyszert csak az orvos utasítására kaphat, az előírt adagban. A gyógyszerek előkészítését a gondozó végzi, és ő adja a gyermeknek. A rendelt gyógyszereket a gyermek egészségügyi lapján nyilvántartjuk.

Fekvőbeteg gyógyintézeti kezelést igénylő gyermek esetén a nevelő megszervezi, hogy a gyermeket gondozói rendszeresen meglátogassák a kórházban, illetve, ha a kórház távol van, telefonon kapcsolatot tartsanak vele.

VI. 5. Napi életgyakorlat

A gondozás-nevelés elemei a lakásotthon mindennapi gyakorlatában a személyes kapcsolatokban válnak élővé. De mivel a lakásotthoni elhelyezés mégiscsak intézményesült ellátási forma, a napi életgyakorlatot átszövik a központilag megállapított vagy helyben kialakított szokások. A szabályozás szükségességének okai:

- A gyerekek életkorának megfelelő életritmus kialakítása
- Terápiás jelleg

A tevékenységek, a feladatok szabályos ismétlődő tevékenységének az a célja, hogy a gyerekek számára az időbeosztás szokássá váljon és a gyerekek előre tudják, mi fog történni velük az adott napon, így biztonságban érezhetik magukat, ami az ő esetükben rendkívül fontos.

A heti- és napirend tartalmi szempontjainak pedagógiai jelentősége is fontos: a gyermekeknek meg kell tanulniuk a testi gondozás, étkezés, tanulás, pihenés és munka módjait.

A gyermekek nevelési céljaink szerinti megváltozását, nevelését csak aktív részvételükkel végezhetjük el. Ez azt jelenti, hogy a nevelés alapvető eszköze a tevékenység. Ennek fő irányai:

- tanulás
- munka
- szabadidős tevékenység.

A napirendnek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket megteremtse. Biztosítani kell a gyerekek gazdag, változatos tevékenységét, életkornak és szükségleteknek megfelelő váltakozását. A napirend rugalmas, így lehetőség van az előre nem tervezett események beillesztésére.

VI.5.1. Személyes és környezeti gondozás

Nagy hangsúlyt fektetünk annak érvényesítésére, hogy a gyermekek értsék és elfogadják az ápolási-gondozási folyamat során velük történeteket. Megismertetjük, gyakoroltatjuk, felügyeljük, számon kérjük minden gyermeknél a saját személyükre vonatkozó higiénés gondozási teendőket.

A gyermekeket motiváljuk és felkészítjük arra, hogy a saját életkori szakaszukra jellemző önkiszolgáló feladataikat ellássák. Tudatosítjuk a gyermekekkel a mosakodás, fürdés, rendszeres napi fehérneműváltás jelentőségét, s megtanítjuk annak technikáját.

A gyermekeknek cselekvő mintát nyújtunk a közvetlen környezet rendezettségének folyamatos megőrzésével.

A lakásotthon felnőtt közössége (mintaadással, irányítással, a feladat pontos körülírásával, segítségnyújtással) fokozatosan, az életkorra és képességfejlődésre tekintettel megtanítja a gyermekeket a közvetlen környezetükre irányuló gondozási feladatok és önkiszolgáló tevékenységek (játékok elpakolása, ágyazás, ruhák összehajtása, rendrakás stb.) elvégzésére.

Az önellátó tevékenység területén megmutatkozó elmaradások, hiányosságok pótolása egyéni megközelítésű, fokozatosságot tartó, türelmes és megértő, a gyermek szemszögéből minél vonzóbb beavatkozást igényel.

Az önkiszolgálás, önellátás, öntevékenység biztos elsajátításához hozzárendeli az lakásotthon a mennyiségileg és minőségileg elégséges eszközkészletet és időtartamot.

VI.5.2. Ruházat biztosítása, öltözködés formálása

A gyermekek ruházata teljességgel fedje le az évszakok, időjárási viszonyok, napszakok és tevékenységi formák szerint megkövetelt kívánalmakat. A ruházat összetételét, számszerű jegyeit úgy alakítjuk ki, hogy a gyermek öltözködése változatos, ízléses legyen.

A gyermekek öltözködésénél lehetőleg figyelembe kell venni a kor divatját.

A ruházati kollekció összeállításának, tisztításának és karbantartásának minden szakaszában közreműködő fél a gyermek: bekapcsolódik a döntések meghozatalába és a feladatok konkrét teljesítésébe.

A fiatal felnőttek önállóan hajtják végre az öltözködéssel kapcsolatos teendőket, ám a segítő tanácsainkra, ötleteinkre továbbra is számíthatnak.

A gyermekek felkészítjük, információkat adunk a az időjárási viszonyoknak megfelelő öltözködésről.

VI.5.3. Házi és házkörüli munkák mintázatainak elsajátítása

A gyermekekkel, fiatal felnőttekkel próbáljuk megértetni, elfogadtatni, megszerettetni a házimunka célkitűzéseit, fontosságát, s érzékelteni, megvilágítani a bekövetkező változások élvezeti értékét, gyakorlati hasznát. Tevéleges munkájával követendő mintát szolgáltat felnőtt team azzal a szándékkal, hogy a háztartási teendők vállalása és ellátása váljon a gyermekek, fiatal felnőttek előtt természetessé és megszokottá.

A szakszemélyzet lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy segítséget nyújtsanak, együttműködjenek a háztartásvezetési teendők (pl. takarítás, ágyneműcsere, varrás, mosás, teregetés, vasalás, mosogatás, kertgondozás, apróbb javítások, karbantartás) ellátásában. A házimunkát közösen végezzük a gyermekekkel – ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a gyermekek külön feladatot kapjanak –, miközben bemutatjuk, elmagyarázzuk gyakorlásának módját. Az egyszerűbb feladatok teljesítésétől egyre felelősebb és összetettebb szerepkörbe helyezzük a fiatalokat, fiatal felnőtteket a háztartás szervezésében és vezetésében.

Például a kisebb javításokat (zárcsere, kerékpárjavítás, kertrendezés stb.) a felnőtt segítségével elsajátítják a fiatalok, majd e munkákat – a képességeiknek, érettségüknek megfelelően – önállóan végzik. A háztartási és házkörüli tevékenységek megosztásánál mérlegeljük az egyéni adottságok, képességek, lehetőségek és vállalások szempontjainak figyelembe vételével: olyan jellegű házimunka elvégzését bízunk a gyermekre, mely igazodik a gyermek életkorához, fejlettségéhez, képességeihez, amennyire lehetséges érdeklődéséhez, önkéntes választásához.

Akkor várjuk el, hogy a gyermek bekapcsolódjon valamely házi- vagy házkörüli tevékenység kivitelezésébe, ha annak teljesítésére a gyermeket aktuális pszichés állapota képessé teszi.

Azzal, hogy részesévé tesszük a gyermekeket, fiatal felnőtteket a házi és házkörüli munkák elvégzésének, fejleszti az együttműködési és a kommunikációs készségüket, mozgáskoordinációjukat (stb.), segíti az önálló munkavállalásra való felkészülésüket.

A lakásotthonok egyedi gyakorlatának leírása.

A lakásotthonban a gyermekek alapvető jogait tiszteletben tartjuk, joguk van a nevelésük, oktatásuk, vallásgyakorlásuk kérdéseiben véleményt nyilvánítani.

Jogaik gyakorlásában gyermekönkormányzat működése van a segítségükre. Társaikat ők is tájékoztatják jogaikról, kötelességeikről és a jogorvoslati fórumokról.

A napi rendszeres tevékenységeket (időrendben) a napirend tartalmazza. A házirend összefoglalja, hogy a gyermekotthon munkatársai és lakói miként teljesítik egymással szembeni kötelezettségeiket, és hogyan érvényesíthetik jogaikat, az együttműködésük kereteit, elvárt módját, valamint a fegyelmezési és jutalmazási módszereket is.

Az általános, a társadalom által elfogadott magatartás szabályokat leszámítva mind a jutalmazás, mind pedig a büntetés esetében a gyermek cselekményét önmagához, saját személyiségének állapotához igazítjuk.

Pitypang Lakásotthon Böhönye

- személyes higiénia: korosztályának megfelelő követelmények alapján
- önkiszolgáló munka folyamatának technikája elsajátítása (öltözködés, tisztálkodás elsajátítása)
- étkeztetés: napi ötszöri étkezés biztosítása:
 1. napközi
 2. lakásotthon
 3. hétvégén mindenkinek

Étrend készítése közös munka a gyerekekkel, egyéni igények figyelembevételével, anyagszükséglet összeállítása, közös vásárlások szervezése, tapasztalatszerzés.

- Egyéb feladatok ellátása:
 1. napi bontásban kifüggesztve a tevékenységek listája, a felelősök megjelölésével
 2. hétfélig nagytakarítási rend
 3. kerti munkák feladatainak meghatározása életkor szerint
- ruhagondozás:

1. a felelős gyermekfelügyelő közösen varrja, javítja a ruhákat, tanítva a gyereket a technikákra (gombvarrás, vasalás, ruhahajtogatás)

- tanulmányi munka: délutáni tanulás szervezése:

1. alsó tagozatosok a napköziben
2. felsősök 15-17 óráig nevelői segítséggel és ellenőrzéssel a lakásotthonban
3. szakiskolások önállóan, egyéni ellenőrzés mellett
4. hiánypótlás hétvégén, alsó, felső tagozatnak
5. iskolai korrepetálás heti egy alkalommal
6. fejlesztő pedagógus rendszeresen

Gondozók és gyermekek együttműködésének koordinálása

Három-három gyermek tartozik szorosabb kötődéssel és felelősséggel egy gyermekfelügyelőhöz, aki gondoskodik:

- a ruházat pótlásáról, javításáról, tisztán tartásáról, egyéni öltözködés és stílus alakításáról
- vezeti az élettörténet könyvet
- napi kapcsolatot tart az óvodával, iskolákkal, kirándulás, szülői értekezlet, stb...
- kezeli és irányítja a zsebpénz felhasználását (14 éves korig)
- szervezi a név és születésnap megünneplését
- vezeti és ellenőrzi a egyéni felszerelések nyilvántartását és leltárát

Pitypang Lakásotthon

NAPIREND ISKOLA IDŐBEN

5.30	Ébresztő
6.00-6.30	Tisztálkodás, ágyazás, szoba rendbetétele
6.30-6.45	Reggeli, fogmosás, tízórai elkészítése
6.45-7.00	Takarítás, rendrakás
7.00	Indulás az iskolába, óvodába
8.00-14.00	Tanórák (szakmunkások)
14.00-16.00	Hazaérkezés a lakásotthonba, étkezés, tanulás, uzsonna (szakmunkások)
8.00-15.30	Tanórák, napközi, uzsonna (ált.iskolások)
15.30-16.00	Hazaérkezés a lakásotthonba (ált.iskolások)
16.00-17.00	Szabad levegőn tartózkodás
17.00-18.00	Tanulás, korrepetálás, iskolai felszerelések elpakolása másnapra
18.00-19.00	Vacsora, napi értékelés, háztartási feladatok végzése
19.00-20.00	Fürdés, ruhák ellenőrzése-elpakolása, másnapi ruhák előkészítése, ágyazás
20.00-21.00	Szabadfoglalkozás, tv, társas játék, beszélgetés
21.00	Takarodó, villanyoltás

Hétfélig, nyári napirend

8.00	Ébresztő
8.00-8.30	Öltözködés, mosakodás, beágyazás
8.30-9.00	Reggeli
9.00-10.00	Szobák, étkező takarítása, mosogatás, bevásárlás
10.00- 10.30	Tízórai
10.00-11.00	Házi munkák végzése
11.00-12.30	Ebédkészítés

1230-1330	Ebéd
1330-1400	Mosogatás, takarítás, rendrakás
1400-1500	Csendes pihenő, szabadidős tevékenységek a lakásban, szakköri foglalkozások
1500-1730	Kimenő, szabad levegőn tartózkodás
1600	Uzsonna
1730-1800	Vacsora előkészületek,
1800-1900	Vacsora, napi értékelés
1900-1930	Mosogatás, takarítás
1930-2030	Fürdés , ágyazás, szobákban rendrakás
2030-2200	TV nézés /nevelő engedélyével 23 óráig/, szabadidős tevékenységek gyakorlása
22.00	Takarodó, villanyoltás

Napsugár Lakásotthon

- Törekedjünk a szokásrendszer egységes elsajátíttatására, működtetésére, begyakoroltatására- figyelembe véve az életkori sajátosságokat, vagy szükségleteket.
- Életgyakorlat része a napi program közös megbeszélése, esti értékelése, tekintettel az egyes gyermekek önértékelésére is. (Fotel, vagy karfa kiemelt módszerének alkalmazása)
- Biztosítsuk a napi ötszöri étkezést (iskolában, szorgalmi időben tízórai, ebéd, uzsonna formájában) reggelit, vacsorát itthon, míg hétvégeken, ünnepeken itthon étkeztessük a gyermekeket. Figyelünk az étrendek változatosságára, előírt életkornak megfelelően anyagmennyiségre, évszakok jellegzetességeire, ünnepekre, kívánságaikra.

- Az étlapokat a havonta összegyűjtve tároljuk. Tervezésükben havonta más-más felnőtt vesz részt a gyermekekkel együtt. Természetesen, ahogy a lakásotthon egyéb területein, úgy a főzésben, előkészítésében, a terítésben, mosogatás rendrakás folyamatában felelős rendszer határozza meg a részvételt hetente, hogy mindenre kiterjedjen a figyelmünk. A feladatok vállalása munka fajtánként változik, életkornak, nehézségi foknak megfelelően. Kifüggesztjük hét elején a faliújságra.
- A szabadidős, őszi-téli, tavaszi-nyári szüneti programok tervezettek. Transzparenszen rögzítve, kiírjuk a különböző tevékenységi formákat (akár egyénre szabva is pl.: nyári gyakorlat, tábor, edzés, főzőcske stb.)
- A ruhák, cipők megfelelő gondozása, karbantartása a napirend része, de az eszközök biztosítása előzetesen történik.
- Ellenőrizzük a személyi higiéniát, betegség esetén kísérjük figyelemmel a patikaszerek pontos dózsisát. A személyes higiéniá kialakítása, önállósulása, ellenőrzése az életkor előre haladtával bővül. Igyekszünk elérni, hogy a megfelelő életkorra a gyermek egyedül végezze egészségügyi tevékenységét, körmeinek ápolását, takarékosan bánjon a vízzel, szappannal, fogkrémmel, cipőkrémmel, ollóval, samponnal, és ismerje meg a zokni, alsónemű kimosásának, lakás rendjének, polcai, tanszerei, környezet fokozatos rendben tartásának, szépítésének igényét. Vegye észre, ha nemének nem megfelelő a forma a szín, alkat, stb.
- Gyarapíthassák személyes tárgyaikat, biztosítsuk azok megfelelő elhelyezését.(Észszerűség a térkihasználásban). Kerüljék a céltalan csere- beréket, becsüljék a közösség és az egyén tulajdonát egyaránt.
- Gyermekeinknek fényképalbuma, a 2010. évtől pedig élettörténet naplója van, melyet a gyermekfelügyelő és a gyermek közösen készít.
- A gyermekek részt vesznek az érdekképviselői fórumaik munkájában, melyhez a nevelő nyújt segítséget.
- Mutassunk, gyakoroljunk új praktikákat, játékokat, ne vessünk velük sokat!
- A gondozott gyermekeket és fiatalokat 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 82 §-a szerinti mértékben havi zsebpénzzel látjuk el.

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

Napirend

Iskola időben

06:00	ébresztő
06:00-06:30	tisztálkodás, ágyazás, öltözködés
06:30-07:00	reggeli, középiskolások buszra indulás
07:00-07:30	takarítás, rendrakás
07:30	indulás a helyi általános iskolába
08:00- 14:00	tanórákon való aktív részvétel
14:00	középiskolások, tanuló szoba alól felmentettek haza érkezése
14:00- 15:30	házi feladatok befejezése, felkészülés a másnapi tanórákra
15:30	általános iskolások haza kísérése, hazaérkezés 16:00
16:00-17:00	szabad levegőn tartózkodás a csoport minden tagjának
17:00-18:00	általános iskolásoknak tanulás, gyakorlás, korán hazaérkezőknek szabadidős tevékenység
18:00-19:00	vacsora, napi értékelés
19:00-20:00	fürdés, táskák elpakolása, ellenőrzése, ruhák előkészítése
20:00-22:00	szabadidős tevékenység (tv, társas játék, beszélgetés, gyermekek igényei szerint), telefonok leadása
22:00	takarodó

Hétvégén és szünidőben

08:00	ébresztő
-------	----------

08:00-09:00	tisztálkodás, ágyazás, reggeli
09:00-11:00	takarítás (szombaton nagytakarítás)
	bevásárlás, ebéd főzés
	munkák elvégzése után szabadidős tevékenység
11:00-12:30	szabad levegőn való tartózkodás, kötetlen tevékenységek
12:30	ebéd
13:00-14:00	háztartási munkák, mosogatás, lakás rendbe tétele
14:00-18:00	szabadidős tevékenységek, kirándulás, játék, aktuálisan kerti munka, kimenő
16:00	uzsonna
18:00	vacsora, napi, heti értékelés(vasárnap)
19:00-21:00	fürdés, szabadidős tevékenységek a lakásban
21:00-22:30	ráhangolódás a lefekvésre, csendes beszélgetés, nyugodt játék
22:30	takarodó (vasárnap 22:00)

VI.6. Jutalmazás, büntetés

A jutalmazás és büntetés (kedvezménymegvonás) egyes módszereinek alkalmazását az egész személyiségre kifejtett hatását nézve kell alkalmazni.

Maximális igyekezettel és hatékonysággal törekszünk kiaknázni, előtérbe helyezzük az elismerésben, jutalmazásban, megerősítésben rejlő személyiségfejlesztő és korrekciós lehetőségeket.

A dicséretet, jutalmazást kiváltó tevékenység nyomán a gyermek figyelmét felhívjuk a megtett cselekvés után fellépő egyéni vagy közösségi öröme, haszonra, előbbre jutásra. Külön értékeljük az egyénileg vagy közösségben kifejtett teljesítményeket.

A gyermeknek minden olyan elfoglaltságában, tevékenységében bátorítást adunk, amely a gyermek személyiségfejlődésére nézve kedvezően hat.

Megítélni és elutasítóan értékelni kizárólagosan a gyermek (vagy a szülő) tettét, cselekedetét lehet, de sohasem a személyét.

A számonkérést, neheztelést, szankciót, kedvezménymegvonást olyan eszközöknek tekintjük, amelyek csak korlátozott eredményességgel képesek rávezetni a gyermeket, fiatal felnőttet a megkövetelt viselkedés betartására.

A felelősségre vonáshoz kapcsolódóan segítő célzatú, terápiás hatású beszélgetést folytatunk a gyermekkel az elkövetett cselekmény súlyának, következményeinek megvilágítása, tudatosítása, helyreállítása érdekében.

Az érzelmi-támogató, problémafeltáró- és kezelő segítő beszélgetéseknek zavartalan körülmények között, bizalmas interaktív szituációban kell lefolynia.

A lakásotthonban folyamatosan és rendszeresen fejleszteni kell a gondozott gyermekek és fiatalok értékelés iránti érzékenységet. Törekedjünk arra, hogy gyermekeik érzékennyé váljanak a nonverbális megerősítésre vagy elmarasztalásra is (pl. a helyeslő bólintásra, mosolyra, vagy a helytelenítő fejcsóválásra, szemöldök ráncolására). Továbbá a szóbeli megerősítésre és az elkövetett hiba egyszerű megállapítására.

A házirend megállapíthat, sok esetben meg is állapít magatartásszabályokat. Ezek csak akkor nyerik el értelmüket, ha a gyermek tudja, hogy milyen teljesítmény érdemel elismerést, dicséretet, jutalmat és azt is, hogy a megállapított magatartásszabályok be nem tartása milyen következményekkel jár. Azaz a házirendnek tartalmaznia kell a jutalmazás rendszerének elemeit és a büntetések alapvető formáit is.

A gondozott gyermekek és fiatalok egyéni különbségét figyelembe véve minden sikeres teljesítményt meg kell erősíteni. A kiemelkedő teljesítmény nagyobb elismerést érdemel. A jutalmazás fokozatait, azt, hogy milyen teljesítményért jár *elismerés*, *dicséret*, *jutalom* a gondozott gyermekek és fiatalok bevonásával szükséges kialakítani.

A jutalmazásoknak (csakúgy, mint a büntetéseknek) következetesnek kell lenniük. A jutalmazás folyamán kerülni kell a kivételezést.

Az általános, a társadalom által elfogadott magatartásszabályokat leszámítva mind a jutalmazás, mind pedig a büntetés esetében a gyermek cselekményét önmagához, saját személyiségének állapotához szükséges igazítani.

Mind a jutalmazásnál, mind pedig a büntetésnél figyelembe kell venni az úgynevezett summázódási törvényszerűséget. Ez azt jelenti, hogy a jutalmazó- és a büntetőeljárások hatása összegződik az egyénben. A sorozatos jutalmazást a gondozott gyermekek és fiatalok sikerélményként élik át, a büntetések hatása kudarcélményben összegződik. Arra kell

törekedni, hogy arányukat tekintve a jutalmazások gyakoribbak legyenek, mint az elmarasztalások.

A büntetés célja a helytelen cselekedet megakadályozása, elvárásaink komolyságának éreztetése.

A büntetés alkalmazásánál a következőket kell szem előtt tartani:

- A büntetés nem lehet öncélú, kollektív, megszégyenítő, nem sértheti a gyermeki jogokat. Nem büntethetünk szeretetmegvonással, megfélemlítéssel. A büntetések kiszabásakor azt is figyelembe kell venni, hogy a lakásotthonban elhelyezett gyermekek és fiatalok többsége traumatizált; magatartási normái, adaptációs készségei hiányosak, csökkentek vagy torzultak. Ezért a büntetésre nem úgy reagálnak, mint a családi környezetben élő gyermekek. A gyakori büntetés szorongást kelt. A szélsőséges büntetésen alapuló nevelés pedig agresszív modellként is szolgálhat. Az erős büntetés rombolja a gondozott gyermekek és fiatalok önbizalmát, ösztönző hatása a kellő intenzitású büntetésnek van
- A helytelen magatartás megszüntetésének nem egyetlen és nem a legcélravezetőbb módja a büntetés.
- A büntetés legyen kapcsolatban azzal miért kapta, hasson annak következményeként (pl.: kirándulás közben rosszul viselkedik, következő alkalommal nem megy, ez legyen a büntetés, ne pedig az, hogy nem nézhet TV-t).
- A büntetés hatékonysága függ az *időzítésétől*, az *intenzitásától*, a *következetességétől* és a *nevelő-nevelt kapcsolatától*. Ezek szerint hatékonyabb a büntetés, ha időben nem válik el a cselekménytől, megelőzni kívánja azt, vagy akkor következik be, amikor még zajlik a szabályszegés, vagy pedig közvetlenül azt követi. A büntetés intenzitását tekintve azt szükséges mérlegelni, hogy milyen büntetési forma az, amelyik az adott növendék számára, az adott cselekményt tekintve se nem túl erős, se nem túl enyhe. A következetesség követelménye azért fontos, mert ha gyakran előfordul, hogy egy bizonyos normaszegés időnként büntetést von maga után, vagy, hogy az egyik nevelő elmarasztalja, a másik pedig nem, akkor a gyermek nem tudja kiszámítani, hogy mikor követ el kihágást. Végül a büntetés hatékonysága nagymértékben függ attól is, hogy milyen kapcsolatban

van a gyermek azzal, aki büntet. A jó érzelmi kapcsolat elősegíti a büntetés hatékonyságát.

- A büntetés után tekintsük befejezettnek az ügyet
- Legyen elég jutalmazási alternatívánk és próbáljunk úgy büntetni, hogy a jutalmakból vonunk meg.
- A büntetés nem lehet alapvető jogok megvonása: pl. nem lehet a kimenő megvonása. Viszont lehet a kimenő idejét rövidíteni, másképp strukturálni a gyermek fejlődése érdekében.

VI. 7. Esetkezelő szolgáltatások

Az esetkezelő szolgáltatások általános célja az, hogy segítsünk a gyermeknek megérteni és feldolgozni mindazt, ami vele és családjával történt, ami a gyermekotthoni elhelyezéséhez vezetett. Segítsünk a szülőknek és a gyermekkel kapcsolatot tartó más családoknak is abban, hogy egymás segítségére lehessenek problémáik kezelésében. Fejlesszük a gyermek önismeretét és problémakezelési készségét.

Az esetkezelő szolgáltatások részben a lakásotthonon belül, részben külső együttműködőkkel valósíthatók meg. Megtervezésük alapja a gyermek problémáinak a problémakezelési készségei, kapcsolatai, lehetséges informális és formális társas támogató rendszere szerinti mérlegelése. Megvalósítása minden esetben egyéni megoldást igényel.

Az esetkezelő szolgáltatások főbb lehetséges „operatív” céljai:

- az elhelyezést kiváltó okok megértetése, a családi problémák feldolgozása,
- képesség kialakítása a stressz kezelésére,
- a személyes célok megalapozása és a jövő tervezése,
- a személyes döntéshozatal képességének kialakítása,
- pozitív, erőt adó kapcsolatok formálása a családdal, a kortársakkal és másokkal,
- foglalkozás speciális problémákkal,
- a másik nemmel kapcsolatos magatartás kialakítása,
- tanácsadás a szülőknek és más családtagoknak.

VI.7.1. Megfelelés a gyermek individuális szükségleteinek

A szolgáltatott ellátás a lakásotthonok gyermekközössége, általános szükségleteinek, igényeinek kielégítésén túl előtérbe helyezzük a gyermekek individuális szükségleteinek biológiai, pszichológiai és szociális vetületeit.

A személyes ünnepnapokon az érintett gyermeket felkészítjük és gondoskodunk, az ünnepi rituáléről (pl. ajándékozás), s arról hogy az ünnepi rituálé során lehetőleg realizálódjon a gyermek – teljesíthető – várákozása, vágya.

A mindennapi döntési helyzetekben a gyermek és a fiatal felnőtt szempontjait, törekvéseit, amiben és amennyire csak lehetséges, érvényesítjük, figyelembe vesszük.

Érésével, fejlődésével arányosan fokozatosan emeli a felnőtt team a növekvő gyermek szabadságfokát, a szabályok és határok mérlegelésében és kijelölésében.

Környezete felfedezésében, kíváncsiságának kielésében, önmaga kipróbálásában, önállósodási törekvései, kreatív aspirációi fejlődésében a gyermekhez engedékeny nevelési attitűddel viszonyulunk.

Passzív eszközökkel (az elérhetőség biztosításával, meghallgatással) és aktív technikákkal (érdeklődéssel, felméréssel, fórumbeszélgetésekkel) hívjuk elő a gyermekek, fiatal felnőttek véleményének kifejtését. Álláspontja megfogalmazása mellett inspiráljuk a gyermeket és fiatal felnőttet, hogy változtatási elképzeléseit kérésekbe és javaslatokba formálja.

A gyermek, fiatal felnőtt szerep- és felelősségvállalását a személyét érintő döntéshozatalban kívánságainak, ajánlásainak (és belátási képességének) tekintetbe vételével teljessé teszi a lakásotthon.

A gyermek élhet azzal a lehetőséggel, hogy – ha pszichés és szomatikus egészsége engedi – érzelmi támasznyújtással kísérve, mentálisan felkészítve közreműködhet az elhelyezési értekezleten, felülvizsgálati tárgyaláson, esetkonferencián.

Tudatosítjuk a gyermekekben és fiatal felnőttekben alapvető jogait, jogosultságait és a panasztétel alternatíváit.

VI.7.2. Lelki, érzelmi támasznyújtás

A gyermekkel – életkora és személyiségi állapota szerinti mélységben és módon – célirányos beszélgetéseket folytatunk azzal a szándékkal, hogy a gyermek ismerje, megérthesse, jelenleg

miért nem lakhat együtt a szüleivel, mi az oka annak, hogy gyermekotthonba került, nevelésbe vétele, gondozási helyzete mit jelent, milyen következményeket eredményez, előreláthatólag mennyi ideig tart a gyermekotthoni elhelyezése, ez kiktől és milyen feltételektől, tényezőktől függ.

Alkalmazzuk az értő figyelem, a gyakori metakommunikatív megerősítés, a helyzetmegértés és jövőtervezés segítő eszközeit.

A gyermekek és fiatal felnőttek mindennapjai során érzékeltetjük az érzelmi közelséget és elfogadást, az óvó-védelmező hozzáállást, a segítőszándékot, az érdeklődést.

Elegendő időt és erőfeszítést szánunk a kizárólag páros – felnőtt-gyermek – helyzetekben átadható figyelemre és odaadásra, törődésre.

Ahogy a munkatársaknak kell a szupervízió, úgy a gondozott gyermekeknek és fiataloknak is szükségük van lelki támogatásra, olykor külső segítségnyújtásra. Éppen ezért nagyon fontosnak tartjuk például a lakásotthonok és az egyházak kapcsolatait. De ezen kívül is elérhetővé kell tenni a gondozott gyermekek és fiatalok számára, ha úgy érzik, hogy problémáikra a lakásotthonon belül nem kaphatnak megfelelő választ, vagy ha olyan gondjuk van, amit szívesebben osztanának meg kívülállókkal, kapcsolatba léphessenek a lelki segélyszolgálatok valamelyikével. Az országban sok helyen működnek már lelki segély telefonok, a munkatársak tegyék a lehetőségeket ismertté a növendékeik számára faliújságon és egyéb, helyben szokásos módokon.

VI.7.3. Pszichés problémák terápiája

Teljes odaadással bízunk a lakásotthoni kollektíva a gyermekek személyiségfejlődési és életvezetési zavarainak reverzibilitásában, abban, hogy felnőttkori életesélyeik növelésében, későbbi életszínvonaluk emelésében sorsdöntő szerepet vállalhatnak.

Szakértői alaposágú megfigyelésekkel és vizsgálatokkal informálódunk arról, hogy a gyermeket milyen jellegű és természetű biológiai, pszichológiai és szociális ártalmak, hiányállapotok, bántalmazások, traumák, veszteségek érték. A gyermek pszichés megnyilvánulásaiban, magatartási formáiban, reakcióiban megnyilvánuló fejlődési zavarokat, eltéréseket információként értelmezzük (pl. a szociális képességek, ismeretek hiányának), a

pszichésen sérült személyiségű, problémákkal küzdő gyermek jelzésszerű, figyelemfelhívó, segítségkérő reakciójának tekintjük.

A gyermek pszichés sérüléseinek gyógyítása egyéni terápiás terv szerint történik.

Az egyes szakmák képviselői (pl. orvos, pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, pszichiáter, szociális munkás) által elkészített részterületi problémaprofilok ismerete mentén, a gyermek napi életgyakorlatának szerves részeként veszi kezdetét az lakásotthonban a sérülésspecifikumokat megcélzó, egymással összefüggő, komplementer beavatkozási módszerekből álló egyénre szabott terápiás terv megvalósítása.

Törekszünk a gyermekek pszichés fejlődésének problémáit minél pontosabban látni, felfedezni, s a kiváltó háttértényezőket, a feltételezhető ok-okozati összefüggéseket megérteni. Valamennyi lelkében (de gyakran testében is) meggyötört, sérült, megbántott gyermek a történetek, sérelmek feldolgozásához, az emocionális biztonságérzet visszanyeréséhez erőt meríthet a szakszemélyzet törődéséből, kitüntetett odafigyeléséből, kedvességéből, a régi és új kapcsolatokban, elfoglaltságokban rejlő örömforrásból és sikerélményből. A gyermekvédelmi elhelyezést megelőzően elszenvedett (ismétlődő és elhúzódó) krízisek, traumák, tartósan megtapasztalt pszichoszociális deficitek, veszteségélmények következtében kifejeződő pszichés-érzelmi, organikus-fiziológiai és magatartásbeli-alkalmazkodási zavarok enyhítésére, illetve megszüntetésére különféle terápiás módszereket alkalmazunk.

A leírt – dokumentált – sérülés- és problémaprofilot speciális terápiás kezeléssel, módszerintegrációt igénylő esetekben terápiás eljárások kombinációjával korrigáljuk.

A különböző intervenciós módszerek, technikák, terápiás megközelítési módok, eljárások összehangolt (párhuzamosan ható, előfeltételező, kiegészítő jellegű, egymásra épülő) alkalmazását nyújtjuk.

A személyiségfejlesztés tervezése és gyakorlata átöleli a gyermek egész személyiségstruktúráját, de megkülönböztetett figyelmet és erőforrásokat fordít a diszfunkcionális, illetve hiányos részterületekre. A lakásotthonba helyező intervenció következményeként jelentkező traumás veszteségek (önbecsülés és kontrollérzet sérülése, a gyermekvédelmi beavatkozás stigmatizációja, a gyermek kényszerű elhelyezése otthonából, kiszolgáltatottság érzés, elszakadás a megszokott környezettől, személyektől, normáktól stb.) meggyászolásában támaszt nyújtunk a gyermekeknek (és szüleiknek). Az előéletében

bántalmazásnak kitett gyermekeket haladéktalanul hozzásegítjük a történetek érzelmi tartalmú feldolgozásához, s a következményes ártalmak csökkentéséhez. A gyermek korosztályától idegen, túlzott mértékű vagy traumatikus élményekből gyökerező félelmeinek feloldására megoldási-cselekvési tervet dolgozunk ki. A gyermekek azonnali beavatkozást igénylő viselkedésbeli reakcióinak (pl. éjszakai felriadás vagy öngyilkossági kísérlet) kezelésére előre kimunkált intézkedési-cselekvési tervet követve járunk el.

A figyelem- és tanulászavarral, impulzivitással, hiperaktivitással, észlelési és koordinációs nehézségekkel küzdő gyermek megkülönböztetett bánásmódban, figyelemben, nevelésben részesül. A hiperaktív gyermek gondozása, fejlesztése során bizonyos teendők és kommunikációs elemek a feladat végrehajtás, foglalkoztatás, irányítás, jutalmazás, büntetés, változás előkészítés kapcsán nagyobb hangsúlyt kapnak. A gyermek motoros nyugtalanságának és tanulási zavarainak, gondjainak megértésében, tolerálásában és a megfelelő viszonyulási, reagálási mód kiválasztásában, illetve gyakorlásában segítséget nyújtunk a szülőknek, családtagoknak.

Látens segítségkérő jelzésként, s ebből kifolyólag segítségnyújtást igénylő helyzetként értékeljük, ha a gyermek obszcén szavakat használ, hazudozást, lopást, agressziót, szexuális zaklatást, szexuális szabadossgot, szeméremszértő magatartást követ el, csavarog, alkoholt és/vagy kábítószer fogyaszt.

A személyiségzavarokat mutató (nehezen megközelíthető) gyermeket olyan tevékenységbe vonjuk be, ahol értékes, pozitív, kíváncsi tulajdonságai megnyilvánulhatnak, dominálhatnak, ahol teljesítménye elismerést vált ki, amiben könnyen sikerélményhez (kompetenciaélményhez) juthat.

Az engedély nélküli távozás, távolmaradás jelzéséhez, körülményeinek felderítéséhez, a gyermek felkutatásához előre meghatározott szempontokra kitérő eljárási rendet alkalmaz a lakásotthon. Az engedély nélkül eltávozott, vagy az előírt időben vissza nem térő (szökésben lévő) gyermeket a gondozási hely illetve a gyermekvédelmi gyám – amennyiben a feltételezett tartózkodási helyéről információkkal rendelkezik – megkísérli visszaszállítani.

Emellett a gyermek mihamarabbi felkutatása érdekében, amennyiben az érintett 14 éven aluli, vagy betegsége, fogyatékossga, pszichés problémái miatt különösen kiszolgáltatott helyzetbe került (mivel nem tud magáról gondoskodni, rosszul tájékozódik, veszélynek teheti ki magát

stb.), haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül a lakásotthon megkeresi – s az előírt módon tájékoztatja – az illetékes rendőri szervet. A szökés jelenségét az indítóokok, indítékok azonosításával, megértésével, s az előidézésben szerepet játszó tényezők kioltására, kompenzálására tett beavatkozásokkal, kreatív intézkedésekkel kíséreljük meg kezelni.

A szökést kiváltó okok megszüntetésére tett intézkedésekkel egyidejűleg lépéseket teszünk az esetleges traumás következmények feldolgozására.

A szenvedélyfüggésben, szenvedélybetegségek kapcsán valamilyen szinten érintetté vált gyermek (fiatal felnőtt) felé kinyilvánítjuk segítő szándékunkat, ugyanakkor az erre felkészített szakember beszélgetéssorozatot folytat a gyermekkel, amelyben kitér a kiváltó okok feltárására, a megoldási alternatívák, javaslatok kidolgozására, az értékrend, önismeret, önbecsülés megerősítésére, alternatív cselekvések választására, a kezelés, gyógy mód lehetőségeinek megismertetésére.

A lakásotthon feltérképezi és bevonja a gyermekek pszichés ellátásába, gyógyításába a szűkebb és tágabb társadalmi környezetben fellelhető, elérhető intézmény- és szakemberhálózatból nyerhető terápiás forrásokat.

VI. 8. Családokkal való kapcsolattartás, szülői kompetencia növelése

A lakásotthon szakmai közössége érti, elfogadja és vallja, hogy családtámogató szakember-teamként küldetésük – a gyermekek és a szülők (más családtagok) közreműködésére és aktivitására építve – a családi-rokoni kapcsolatrendszer, egység, működési egyensúly mielőbbi helyreállítása.

Empátiával, az autonómia és kompetencia tiszteletét kifejező attitűddel, a kívánt változtatási aktus(ok) teljesíthetőségében bízó magatartással viszonyulunk a gyermek családjához, szüleihez.

A gondozott gyermek élettörténetében, szükségleteiben, szokásaiban a származási családot szakértőnek tekintjük.

A nevelésbe vételt megelőzően összegyűjtött segítő-gondozó tapasztalatokat, családgondozói eredményeket, a sikeres és kudarcos beavatkozások tanulságait kiinduló támpontként kezeljük, s használjuk, hasznosítjuk a családtámogató gyakorlat beavatkozási céljainak és lépéseinek tervezésénél.

A beutaló gyámhivatali határozatban feltüntetett, a gyermek védelmének és rehabilitációjának szolgálatában meghatározott kapcsolattartási rendelkezéseket betartja és betartatja az lakásotthon.

A kapcsolattartásra jogosult szülővel, családtaggal éreztetjük, hogy döntően fontos, központi szereplő a gyermek sorsának rendezésében, és helyettesíthetetlen, pótolhatatlan kulcsszemély a gyermekéről történő gondoskodásban.

A gyermekkel kontaktusban álló szakembercsoport szoros személyes segítőkapcsolatot épít fel és működtet a gyermekek családtagjaival. Tudatja a szülőkkel az intézmény, hogy a lakásotthon egésze, s az egyes szakterületekhez tartozó segítők által nyújtott szolgáltatások mit takarnak, hol húzódnak a felelősség- és kompetenciahatárok, mi az, ami elvárható és számon kérhető.

Amellett, hogy részletes képet festünk a gyermekeket és családjaikat megillető jogokról és lehetőségekről, a szülőkkel, más családtagokkal világosan láttatjuk a követelmények, elvárások és szabályok rendszerét is. Kontrollálni kell, hogy a gyermek és szülei valóban értik-e, miért került sor a gyermekvédelmi gondoskodás elrendelésére, milyen okokból és célzattal, minek reményében.

Érzelmi segítséget nyújt a szülőnek a lakásotthon felnőtt közössége ahhoz, hogy a gyermekétől való kényszerű elszakadás traumáját feldolgozhassa. Mind az eredeti családot, a közelebbi és távolabbi családtagokat, rokonokat, mind a gyermeket erősítjük abban, hogy megtalálják kapcsolatuk értékét, erejét, erősségét. A kötődések kialakulását pszichés támasznyújtással előkészíti, mélyíti és szociális eszközökkel menedzselni a lakásotthon annak jegyében, hogy az egymásra találások, a meg sem történt, megszakadt vagy meggyengült családi találkozások létrejöhessenek, megújuljanak. Ahhoz, hogy a gyermek-szülő, gyermek-testvér kapcsolat magas fokú érzelmi töltete ne csökkenhessen, az együttlétek tervezésénél a gyermek és családja igényeit kell alapul venni.

Tisztázzuk és meghatározzuk a szülővel, gyermekkel a kapcsolattartás célját és módját, a hozzá fűződő elvárásokat, majd a segítő szolgálatoknak e célkitűzések teljesülése érdekében teendő vállalásait. Segítjük a gyermekeket és szülőket abban, hogy a kapcsolattartás technikai jellegű (a találkozás helyszíne, időpontja, módja stb.) kérdései egyértelmű és kiszámítható legyen a számukra.

A lakásotthon olyan elfogadást sugárzó helyszínt biztosít a családtagok, rokonok látogatásaihoz és a hosszabb együttlétekhez, ahol kibontakozhatnak intim, örömteli, de sokszor fájdalmas beszélgetések, s ahol lehetőség van a pszichés terhek, feszültségek oldására.

A gyermek és családja közötti közvetlen információáramlást kiegészítjük közvetítő interakciós csatorna beiktatásával: minden lényeges információ, hír jusson el a gyermek helyzetéről, körülményeiről, változásairól, fejlődéséről, teljesítményéről a származási családhoz és viszont. Lépéseket teszünk annak elérésére, hogy a szülő megismerje gyermeke lakókörülményeit, átlássa mindennapi életgyakorlatát, minél nagyobb szeletét érzékelhesse gyermeke napi tevékenységeinek. A gyermekeket és szüleiket érintő kapcsolati és kommunikációs viszonyok tényszerű jellemzőinek alakulását, változási tendenciáit, kiugró eseményeit – mivel nélkülözhetetlen információkat hordoznak kulcsfontosságú döntések meghozatalához – gondosan számon tartjuk és dokumentáljuk. (kapcsolattartási napló)

A szülővel való kommunikációban egyszerűen, érthetően fogalmazva, hétköznapi nyelven fejezzük ki magunkat – kerülve az elvont megfogalmazásokat, mellőzve a szakmai zsargont, idegen szavak használatát –, nyelvezete (formailag) idomul a kliens nyelvi adottságaihoz, beszédstílusa tiszteletet kifejező, udvarias, türelmes, higgadt, beszéd tartalma minősítésmentes. Sokrétűen feltárjuk és kamatoztatjuk a szülő gyermekéről összegyűlt ismereteit, tapasztalatait, tudását. A gyermek nevelésébe és fejlesztésébe a szülőt interaktív partnerként bevonjuk, vagyis tanácsaira, megállapításaira, megoldási elképzeléseire szakértői véleményként, javaslatként, bizonyos kérdésekben pedig kötelező útmutatásként gondolunk.

A szülő segítségben részesül a lakásotthon nevelői közösségétől ahhoz, hogy gyermekét jobban megismerje, fejlődési szükségleteit, reakcióit, jelzéseit megértse, képessé váljon érő figyelemmel és erőszakmentes kommunikációval fordulni gyermeke felé, adekvát elvárásokat támasszon a gyermeke képességeivel kapcsolatosan, visszanyerje gyermeke elvesztett bizalmát, érdemben hozzájáruljon a gyermekét ért trauma feldolgozásához.

A gyermek napi életgyakorlatának amilyen területein csak megoldható lakásotthon támaszkodik a szülő kooperatív jelenlétére, illetve aktivitására. Gyakorlatorientált megközelítésben megkíséreljük olyan szituációkba helyezni a szülőket, ahol szemléletesen elé tárulhatnak azok a gondozói, nevelői és problémakezelői technikák, módszerek, amelyek hatásosak (jól beváltak) a gyermekek ellátásában és fejlesztésében. Tudatosan, előkészítve és növekvő intenzitással elvárjuk a szülői felelősség cselekvésben történő kifejezését. A közös

tevékenységek tartalmában, térben és időben kimutatható skálájának szélesítésével inspirációt, lendületet adunk a gyermek és szülő közötti egymásra hangolódáshoz.

Szándékoltan hozzásegítjük a családot ahhoz, hogy tagjai felfedezzék egymásban a méltatásra érdemes személyiségvonásokat, a ragaszkodás és szeretet jeleit, a család védelme, egysége érdekében tett erőfeszítéseket.

A nevelésbe vételt megalapozó veszélyeztetettségi okok, helyzetek felszámolására egyéni és csoportos, indirekt, menedzselte pszicho-szociális intervenciós módszerek, verbális és nonverbális technikák kombinációjának alkalmazásával segítjük az igénybevevő családokat. A szülőt és gyermekét együttesen aktivizáló intézményi foglalkozásokon megvilágítjuk a szülő előtt sikeres viselkedésmintáit, az eredményes probléma megoldási módozatokat, a jól alkalmazható készségeket. Elsősorban a szülők gyermekgondozási mintáinak, szülői attitűdjeinek, gyermeknevelési ismereteinek, technikáinak, eszközeinek tágitásával, korszerűsítésével és korrekciójával kíván a lakásotthon változásokat elérni a családok működésében.

Rendszeres időközönként a családdal együtt áttekintjük a végzett feladatok eredményességét, átgondoljuk a beindult vagy folytatódó változások természetét, kifejtjük a felvetődő nehézségeket, problémákat, mérlegeljük a módosítások szükségességét, majd kitűzzük az újabb célokat és teendőket.

A vér szerinti családba visszahelyezés záró fázisát a család és a végleges hazatérését váró gyermek együttes elhatározásából, precíz tervezettséggel, fokozatosságot tartva, az együtt élő családtagok alkalmazkodási mintáit erősítve visszük véghez.

A gyermek hazagondozásának végső fázisában a korábbinál is szorosabb pszichés-érzelmi támasznyújtás mellett kell a gyermeket családjába visszahelyezni.

Családi identitás megőrzése, fejlesztése

A gyermek származási családjában szerzett tapasztalatait, ismereteit, szokásait feltárjuk, megismerjük. A társadalmi normarendszer keretein belül a vér szerinti család környezetében is képviselt, illetve vágyott érték- és szokásrend kialakításában segítjük a gyermeket. Szabadidejükben a gyermekek részt vehetnek olyan, az lakásotthon által rendezett vagy

ajánlott eseményeken, ahol családtagjaik társaságában tartózkodhatnak, illetve ahol alkalom nyílik a család együttes aktivitására. Szorgalmazzuk a családtagok jelenlétét

az – intézményen belüli és kívüli – kulturális, sport és szórakoztató tartalmú rendezvényeken.

A gyermekek személyes ünnepnapjai lehetőség szerint családi körben, a hozzátartozók részvételével (is) kerüljön megünneplésre, ennek sikeres létrehozásához a lakásotthon ajánlja fel szolgáltatát. Az olyan jelentős családi eseményeken, mint a keresztelő, esküvő, temetés (stb.) megfelelő előkészületek mellett jelen lehetnek a gyermekek.

A gyermekeknek lehetővé tesszük, hogy birtokolhassák és gyarapíthassák a családi emléktárgyaikat, fényképeiket, hozzátartozóiktól kapott használati felszereléseiket, praktikus tárgyaikat.

A családi kapcsolatokat erősíti a lakásotthon szakmai teamje, akik a gyermekjóléti szolgálat családgondozójával, valamint a társintézmények családdal foglalkozó szakembereivel együttműködve végzi tevékenységét. A látogatás alkalmával biztosítani kell a kapcsolattartás kulturált és zavartalan körülményeit. A kapcsolattartásra a gyermeket fel kell készíteni, ami a családgondozó és a nevelő feladata. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek látogatását, eltávozását és szabadságának engedélyezését a gyámhivatali határozat alapozza meg.

A nevelő és szülő a gyermek nevelésbe vételét követően megállapodást köt, mely tartalmazza a kapcsolattartás helyét idejét. A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a szülő és a családgondozó, nevelő előzetesen tájékoztatják egymást. A szülőnek fel nem róható okból az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, amelyre előzetesen egyeztetett időpontban kerül sor. /betegség, rendkívüli munkavégzés/

Kapcsolattartás formái: **Látogatása a gondozási helyen**

Levelezés

Telefonkapcsolat

Ajándékozás

Csomagküldés

Folyamatos kapcsolattartás

Időszakos kapcsolattartás

1. A gyermek számára a kapcsolattartáshoz szükséges lehetőségeket (postai költség telefonálási lehetőség) a lakásotthon biztosítja.
2. A gyermekek a lakásotthonokban lévő telefonról hívhatják hozzátartozóikat. Egyéb telefonhívásokat saját zsebpénzükből fedeznek.
3. A gyermekeket hétköznapi délután 16-20 óráig és hétvégén egész nap az adott lakásotthon számán kereshetik a hozzátartozók. Sürgős esetben más időpontban is.
4. A gyermekek a leveleiket feladhatják, igény esetén havi 4 felbélyegzett borítékot kaphatnak, ezen felül a zsebpénz terhére vásárolhatnak.
5. A gyermekek leveleiket naponta nevelőiktől kapják kézhez ./Visszatartani , felbontani

TILOS /

6. Ajándékot, csomagot a gyermek hozzátartozójától átvehet.

Látogatás a lakásotthonban:

- A látogatás a lakásotthonban a gyámhivatal által meghatározott időben és keretek között történhet (személyek, idő, forma). A látogatásokra a lakásotthon helyiségben kerülhet sor. A gyámhivatali határozatnak megfelelően négy szemközt vagy a nevelő, családgyógyozó jelenlétében.
- Ha a szülő, hozzátartozó olyan állapotban - alkoholos, drogos befolyásoltság-érkezik az intézménybe, hogy látogatásával a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztetné, vagy a hozzátartozó fertőző beteg, a gyermekét nem látogathatja.

- A gyermekvédelmi gyám a gyámhivatali határozattal összhangban alkalmanként hétvégi eltávozást engedélyezhet (legfeljebb 2 napra) Az engedélyezés a szülő, hozzátartozó írásbeli kérelmére történik. A nevelő akkor engedélyezi az eltávozást, ha a gyermek és szülője, hozzátartozója közötti kapcsolatot megfelelőnek ítéli, a gyermek gyámja engedélyezte, illetve az illetékes gyermekjóléti szolgálat környezettanulmányában, helyzetértékelésében javasolja.
- a látogatásokról, eltávozásokról nyilvántartás készül, a látogató a látogatás tényét aláírásával igazolja (kapcsolattartási napló).
- Időszakos, hosszabb hazalátogatásra iskolai szünetekben, ünnepnapokon kerülhet sor, kizárólag a gyámhivatal által engedélyezett időben, helyen és hozzátartozónál.
- Amennyiben a szabadság alatt a gyermek 30 napot meghaladóan tartózkodik a szülő háztartásában, a családi pótlékot, iskoláztatási támogatást a szülő a vagyonkezelő gondnoktól / gyámtól igényelheti. A gyermek ellátása, felügyelete ilyenkor a gondozást-nevelést időszakosan ellátó szülő felelőssége és kötelezettsége.
- A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolattartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére- a jegyző véleményének figyelembevételével – a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat. A gyámhivatal, illetőleg a bíróság – kérelemre- elsősorban akkor jogosítja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné.

A családdal való foglalkozás formái:

- a gyermek bekerülése után a szülők meghívása, az otthon bemutatása, egyéni gondozási-nevelési elkészítése, házirend, szokások megismertetése,

- közlemények a szülőknek,
- szülő – nevelő aktív kapcsolata.
- gyermekjóléti szolgálattal a kapcsolat felvétele
- családi napok szervezése

A lakásotthonban látott nevelési, gondozási példa modellként szolgálhat a szülőknek.

A nevelő családgondozással kapcsolatos feladatai

A gondozott gyermek és családja közötti kapcsolat ápolása és a hazakerülés érdekében az otthon családgondozója együttműködik az illetékes gyermekjóléti szolgálat családgondozójával.

A nevelő feladata:

- a gondozott gyermek és családja közötti kapcsolat elősegítése,
- a gondozott gyermek felkészítése a családdal való találkozásra, szükség esetén a gyermeknek a kapcsolattartás helyszínére kísérése,
- az okok felderítése, ha a kapcsolattartásban zavar támad,
- a gondozott gyermek felkészítése a családba való visszakerülésre,
- közreműködés a hazakerülést követő teendők az életvitel megtervezésében,
- évente legalább egy alkalommal látogatást tesz a vérszerinti családnál.

Munkájában szem előtt kell tartania:

- Mi a lakásotthon elképzelése?
- Mi a gyermek és/vagy a család nézete a teendőkről?
- Mi a gyermekjóléti/ családgondozó szolgálat nézete?
- Mi a gondozott gyerekekkel, fiatalokkal vagy családdal esetleg kapcsolatban lévő civil szervezet és/vagy egyház elképzelése?

VI.9. Utógondozás – utógondozói ellátás

Nevelésbe vétel megszűnését követően a fiatal felnőtt családjába való sikeres visszailleszkedését, illetve önálló életének megkezdését utógondozás keretében kell segíteni. A volt gondozott fiatal felnőtt utógondozását a gyámhivatal határozata alapján az utógondozó látja el.

Az utógondozó feladata:

- A fiattal rendszeres kapcsolatot tart, legalább havonta, illetve szükség szerint találkozik vele.
- A tanulói jogviszonnyal rendelkező fiatalok esetében figyelemmel kíséri a tanulmányi előmenetelüket, szükség esetén konzultációt kér az oktatási intézménytől.
- Segíti az utógondozottak képességeiknek megfelelő képzésiintézménybe történő felvételét.
- A fiatalok munkahelyhez való jutása érdekében figyelemmel kíséri a fiatal együttműködését az illetékes munkaügyi kirendeltséggel.
- A dolgozó fiatalok esetében tanácsadással segíti önálló életvezetésüket.
- Tanácsaival segíti a fiattal készpénz és egyéb vagyona célszerű felhasználásáról.
- Kapcsolatot tart mindazokkal, akik a fiatal felnőttek önálló életkezdéséhez, munkavégzéséhez, társadalmi integrációjához segítséget nyújthatnak.
- Félévente/évente tájékoztatja az illetékes gyámhatóságot a fiatal utógondozásáról.
- Rendkívüli eseményekről a gyermekotthon vezetőt haladéktalanul értesíti.
- A fiatalok ellátásának várható megszűnését megelőzően tanácsadással segítséget nyújt a családi környezetbe való visszailleszkedéshez, illetve az önálló életvezetéshez.
- Tájékoztatja a fiattal, hogy az ellátásának megszűnését követően milyen lehetőségei vannak a szociális ellátások igénybevételére.
- Felméri az otthonteremtési támogatásra jogosultságot, összeállítja a kérelemhez szükséges iratokat, értékeli a fiatal által kiválasztott albérlet, illetve megvásárlandó ingatlan állapotát, értékét, elősegíti a kiválasztott ingatlan megvásárlását, segíti az elszámolás elkészítését, figyelemmel kíséri az ingatlan/albérlet birtokba vételét. Segíti a fennmaradó összeg határozat szerinti felhasználását.

Utógondozói ellátás

A 18. életévét betöltött fiatal utógondozói ellátás keretében a lakásotthonban maradhat *maximum 21/24-25 éves* koráig, ha:

- az intézmény vezetője az utógondozói ellátást előzetesen nyilatkozatban vállalta,
- ellátást az illetékes gyámhivatal határozatban elrendelte,

A fiatal felnőtt utógondozói ellátásra akkor jogosult, ha:

- létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, /maximum 21 éves korig/
- nappali tagozaton tanul,/maximum 24/25 éves korig/
- szociális, bentlakásos intézménybe felvételét várja. /maximum 24éves korig/

Az intézmény vezetője és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátásról írásbeli megállapodást köt.

A megállapodásban figyelembe kell venni a fiatal:

- vagyoni, jövedelmi viszonyait,
- egészségi állapotát,
- családi körülményeit,
- tanulmányait,
- kötelezettségeit.

Az utógondozói ellátás megszüntetését kezdeményezheti:

- az utógondozói ellátásban részesülő fiatal,
- a lakásotthon vezetője, ha a fiatal – elfogadhatatlan magatartást tanúsít, a házirendet súlyosan megsérti.

Az utógondozói ellátást a Gyermekvédelmi Központ utógondozási színterein is igénybe veheti a fiatal. Ezért a fiattallal a különböző ellátási lehetőségeket ismertetni kell. Amennyiben más utógondozói szintéren nyer elhelyezést a fiatal úgy a fokozatos átvezetést biztosítani szükséges.

Az utógondozói ellátásért térítési díjat kell fizetni. Az önálló jövedelemmel rendelkező fiatal az ellátásért a jövedelem 30 %-ának erejéig térítési díjat fizet.

Az utógondozói ellátásért fizetendő intézményi térítési díjat a fenntartó határozza meg.

Az utógondozói ellátott fiatal által fizetendő személyi térítési díjat a 328/2011. (XII.29.) Kormány rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról és a fenntartó hatályos rendelete alapján az intézmény vezetője határozza meg. /Személyi térítési díj szabályzat alapján/ A térítési díj összegéről a fiatal írásban értesíti.

A személyi térítési díj összege a fiatal felnőtt jövedelmének 30%-át nem haladhatja meg.

A kiszabott térítési díjat a tárgyhót követő hó 10-ig kell az intézmény számlaszámára befizetni /átutalni.

A térítési díj megállapításához a nagykorúvá válást követően, illetve az évenkénti felülvizsgálatok kapcsán az utógondozói ellátott benyújtja a jövedelemnyilatkozatát (csatolja a kapott összegről az igazoló szelvény eredeti példányát) és a csatolandó igazolásokat (iskola látogatási, munkaszerződés, munkaügyi központ igazolását). Abban az esetben, ha a fiatal jövedelmi viszonyaiban változás áll be, úgy köteles az utógondozó felé jelzéssel élni.

Helyzetelemzés

Az utógondozás és utógondozói ellátás tercier prevencióként a fiatal felnőtt sikeres társadalmi beilleszkedését szolgálja, hogy ne szoruljon egész felnőtt életében ellátásra. Az utógondozás és az utógondozói ellátás és ezen keresztül a társadalmi beilleszkedés sikerét a következő tényezők nagymértékben meghatározzák.

- A fiatal felnőtt személyisége, meglévő belső erőforrásai
- A fiatal felnőtt családi háttere, kapcsolattartása szüleivel
- A fiatal felnőtt gondoskodásban eltöltött idejének hossza, az ezen időszak alatt szerzett esetleges mentális sérülések mélysége, a gondoskodás ideje alatt kiépített kapcsolatai
- A fiatal felnőttek gondoskodásban eltöltött ideje alatti gondozása nevelése (szocializációja)

- Az utógondozás és az utógondozói ellátás által biztosított lehetőségek. A társadalmi beilleszkedést és annak sikerességét szolgáló ösztönző programok (munkához, lakáshoz jutás lehetőségei, feltételei, szociális ellátások)

A fiatal felnőttek sajnálatos módon nem mutatják fel a praktikus ismeretek, a szociális érettség, az önellátás területén azokat az elvárásokat, amelyeket alkalmassá tenné őket, hogy teljes önállóságukat megéljék. A munkavállalás, lakhatás, önálló életvezetésükhöz szükséges tárgyi feltételek hiányoznak, nincs családi kapcsolatuk, praktikus életismeretek szegényesek. Önmaguk, sorsuk iránt érzett felelősségük alacsony szintet mutat. Realitás érzékük, reális önismeretük hiányos. A munkába állás az iskolás évek után komoly kihívás minden ember számára. Így van ez lakásotthonainkban nevelkedő fiatal felnőttek esetében is. A munka világa a munkaerő piac az utóbbi években óriási változásokon megy keresztül. Érvényesülni csak valamilyen szakképesítés birtokában lehet. (Az iskolai végzettség ezért nagyon fontos.) A helyzetet tovább nehezíti a társadalomban meglevő előítélet a roma származású emberekkel szemben. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nagykorúvá váló gyermekvédelmi gondoskodás alatt állt fiatal felnőttek az önálló élet előnyei helyett csak az addig megszokott ellátás hiányát érzékelik, és ennek következtében elbizonytalanodnak. Számukra a visszatérés saját családjukba, vagy az önálló életmód kialakítása nem tűnik vonzó perspektívának. A fiatal felnőttek sikeres társadalomba integrálódását szolgáló utógondozásnak és az utógondozói ellátásnak a gyakorlati tapasztalatai így sok esetben ellentétesek a Gyermekvédelmi törvény szándékával.

Az utógondozói ellátás, utógondozás céljai:

- Célja többek között, hogy az utógondozó minél **felkészültebb legyen**, minél szelesebb körű információkkal rendelkezzen az illetékességi terület oktatási, munkaerő-piaci és lakáshelyzetéről, a városban/Marcali, Kaposvár/ és a környező településen működő, a fiatal felnőttek ellátásába bevonható állami, önkormányzati, egyházi és civil intézményekről. A megfelelő eljárások és módszerek birtokában **megfelelő segítséget tudjon nyújtani** a fiatal felnőtteknek hatósági ügyei intézésében, iskoláztatási, lakhatási, munkahelyi, illetve elhelyezkedési és társas kapcsolataiban, felmerülő **problémái megoldásában**, szabadideje eltöltésében.

- **Cél az,** hogy a fiatal felnőttek kerüljenek ki nagykorúságuk elérése után (ha az iskolait befejezte) intézményünkől, térjenek vissza családjukba, vagy legyenek képesek **önálló életvitel kialakítására,** ezáltal elkerülve az utógondozói ellátás igénybevételét. Meg kell találni a **megfelelő középutat,** hogy az utógondozói ellátás ne okozzon további „hospitalizációt” vagyis a fiatal felnőttet ne arra szocializálja, hogy egész életében ellátásra szoruljon.

Feladatok:

1. Az autonóm életmódra motiválás és felkészítés köré szervezi az utógondozó a fiatal felnőttel kibontakozó együttes munkát. Segítő jellegű csoportos és kétszemélyes helyzetű beszélgetésekkel megkísérli feltárni, el- és megismertetni a fiatalokkal, fiatal felnőttekkel az önellátás, önálló életvezetés, autonóm életmód előnyeit, lehetőségeit, örömforrásait. Körültekintő és következetes élethelyzet-felméréssel arra sarkalja a fiatal felnőttet, hogy saját értékeit, érdekeit azonosítsa, céljait megfogalmazza, életvezetését és életvitelét tervezze meg, s formálja jövőképét.
2. Az utógondozó, lakásotthon vezető és a fiatal felnőtt között kibontakozott párbeszédnek, egyeztetésnek és feladatkijelölésnek kölcsönösen elfogadható vállalásokban kell összegződnie. Az intézmény a fiatal felnőttel az ellátás konkrét formájáról, módjáról és mértékéről – a fiatal felnőtt szükségleteihez, helyzetéhez igazodóan, figyelembe véve vagyoni, jövedelmi viszonyait, egészségi állapotát, személyiségét, családi körülményeit, tanulmányai folytatását –megállapodást (szerződést) köt.
3. Az autonóm felnőtt életmódhoz elvezető változások érdekében az utógondozó, lakásotthon vezető bővíti, kiegészíti a fiatal felnőttek már meglévő tudásalapját, s új szerepeket, viselkedésmintákat mutat és gyakoroltat be. Megköveteli a fiatal felnőttektől, hogy a változási, változtatási folyamatot saját erejükből – meglévő képességeiket, ismereteiket, kapcsolataikat mozgósítva – hajtsák végre; igyekszik megértetni és elfogadtatni velük, hogy önálló erőfeszítéseiket nem tudja és nem is akarja pótolni, helyettesíteni a lakásotthon.

4. Az érzelmi támasznyújtás, az ismeretek átadása, s az önállóságot megalapozó készségek fejlesztésének szándékával kiscsoportos élményfeldolgozó és ismeretmegosztó foglalkozássorozatot szervez az utógondozó. A fiatal felnőtteket – mintaadással, tájékoztatással, tanácsadással – dinamikus támogatásban részesíti a továbbtanulásban, munkavállalásban, lakásszerzésben, háztartásszervezésben, ügyintézésben, családtervezésben, otthonalapításban.
5. Az önellátó létfenntartás minden egyes területén a felelősség szakaszos átvételére, így a növekvő feladatvállalásra készíti az utógondozó a fiatal felnőtteket. Törekszik elérni, hogy az önállósulás különféle színterein tervezett teendőket az elérhető környezeti erőforrásokra támaszkodva hajtsák végre a fiatal felnőttek.
6. Támogatást kapnak a fiatal felnőttek abban, hogy tudjanak segítséget kérni és elfogadni. Az utógondozó, lakásotthon vezető feltárja és felhasználja a kortárssegítésben rejlő erőforrásokat és lehetőségeket. A fiatal felnőtteket tájékoztatja a helyi szociális ellátórendszer szolgáltatásairól: a forrásintézmények, állami és non-profit szociális szervezetek megnevezéséről, elérhetőségéről, a létező ellátásokról, szolgáltatásokról, juttatásokról (pénzbeli, természetbeni, személyes gondoskodást nyújtó).
7. Az utógondozó – szükség szerint – megszervezi a fiatal felnőttnek a szociális, mentálhigiénés és egyéb szolgáltatások igénybe vételét, az ellátáshoz való hozzájutást (pl. kapcsolatfelvétel, előzetes tájékozódás, az ellátást biztosító szervezettel való konzultáció útján, érdekképviseléssel, adott időpontban megfelelő helyre, szakemberhez juttatva az érintettet).
8. Szorgalmazza az utógondozó a fiatal felnőtt és származási családja, illetve kiterjedt rokonsága közötti kapcsolattartás megvalósulását, megőrzését, rendszerességét.
9. Tájékoztatja az utógondozó a fiatal felnőttet pénzbeli otthonteremtési támogatás igénybevételének lehetőségéről és feltételeiről, majd segíti az otthonteremtési támogatás kérvényezésében, a felhasználás tervezésében és kivitelezésében, végül a szabályos pénzügyi elszámolásban.
 - Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

- Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek legalább hároméves időtartamú folyamatos – gondozási helyén töltött – nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg. Készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.
- A készpénz vagyonba a fiatal felnőtt árvaellátásából és keresményéből származó megtakarítást nem lehet beszámítani. A nevelésbe vétel időtartamába az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát is be kell számítani, feltéve, ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezték el.
- Akkor is jogosult a fiatal felnőtt a támogatásra, ha legalább hároméves időtartamú folyamatos – gondozási helyen töltött – nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg.
- A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérlői jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre, valamint otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az otthonteremtési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.
- Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a jogosult készpénz és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján úgy kell megállapítani, hogy a vagyonnal nem rendelkező jogosult esetén érje el, a vagyonnal rendelkező jogosult esetén pedig a vagyonnal együtt érje el, a négy évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének

negyvenhatszeresét. A négy évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének ötvenhatszeresét, az öt évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanhatszeresét.

VIII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A gyermekotthonnal kapcsolatos és szükséges információk, az intézmény www.smogyvi.hu honlapján elérhetők, amelyet folyamatosan fejlesztünk és aktualizálunk. A gyermekotthon külön menüponttal rendelkezik, ahol igyekszünk a legfrissebb történéseket megjeleníteni a személyiségjogok figyelembevételével.

Ezen túlmenően a tájékoztatás további módjai a következők

- személyes tájékoztatás és információnyújtás, mind a gyermek, mind családjuk számára az ellátás tartamáról és feltételeiről, az intézmény által vezetett, reá és a gyermekre vonatkozó nyilvántartásokról az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről, az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjoga gyakorlásának módjáról, a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról
- a gyermekek és a kapcsolattartásra jogosult személyek számára faliújságon helyezzük ki a legfontosabb információkat, programokat, továbbá a Házirendet, a gyermekjogi képviselő elérhetőségét.

IX. A gyermekek jogainak védelme

Az ellátást igénybe vevőket megilleti az alkotmányos jogok maradéktalan és teljeskörű tiszteletben tartása, külön tekintettel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jog.

Az intézmény biztosítja gyermekek számára az érdekvédelemhez, valamint a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot.

Véleménynyilvánítási- és panaszjoggal szóban és/vagy írásban úgy élhet, hogy azzal nem sértheti:

- az intézmény alkalmazottainak
- a többi gyermeknek személyiségi jogait, emberi méltóságát.

A szóban előterjesztett panaszról a nevelő/ gyermekfelügyelő feljegyzést készít, és továbbítja a gyermekotthon vezető felé. A panaszt 15 napon belül ki kell vizsgálni, a megtett intézkedésről tájékoztatást kell adni.

Írásban megtett panaszt a folyosóra elhelyezett „Panaszláda”-ban gyűjtjük.

A „Panaszláda”:

- felnyitása minden hónapban a csoportértekezleteken történik. - felnyitásánál jelen lévő személyek: nevelő, gyermekfelügyelő, 3 gyermek
- felnyitásról jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza – a „Panaszláda” tartalmát, felnyitásának idejét a felnyitásnál jelen lévők névsorát, aláírását.
- a panaszkezelés zárt adatkezelés mellett történik

A panasz kivizsgálását a „Panaszláda” felbontását követő 15 napon belül köteles az illetékes felettes megtenni. A panasz kivizsgálásáról – amennyiben név nélküli – a megtett intézkedésekről a gyermekotthon vezető a soron következő Lakógyűlésen tájékoztatja a gyermekeket.

Ha a panaszos a megtett intézkedésekkel nem vagy részben ért egyet, vagy a panasz kivizsgálására a megadott határidőn belül nem történik intézkedés, úgy az Érdekképviseleti Fórumhoz, valamint a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

A gyermeki jogok érvényesülését a gyermekjogi képviselő is segíti. A gyermekjogi képviselő személyéről, elérhetőségéről, a kapcsolatfelvétel módjáról készült tájékoztatót a lakásotthon vezető, a lakásotthonban jól látható helyre kifüggeszti.

A gyermekjogi képviselő a lakásotthonban meghatározott időközönként látogatást tesz, ilyenkor gondoskodunk számára a megfelelő helység biztosításáról a nyugodt és egyéni beszélgetésekhez.

Érdekképviseleti Fórum

Az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az Érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- a gyermekönkormányzat képviselői,
- az ellátásban részesülő gyermek törvényes képviselői, illetve a fiatal felnőttek képviselői,
- az intézmény dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői

Az érdekképviseleti fórum megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél. Az érdekképviseleti fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket, fiatal felnőttet érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. Az érdekképviseleti fórum egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumánál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekönkormányzat és a fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Személyes gondoskodást végző személyek jogai

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó, csecsemő- és gyermekgondozó, helyettes szülő vagy nevelőszülő, családgondozó, utógondozó, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt közvetlen gondozása, családgondozása és utógondozása során, nevelőszülői tanácsadó, gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőnek ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

Joguk van demokratikus légkörben való munkavégzéshez, az erkölcsi elismeréshez és lehetőség szerint külön anyagi elismerésben való részesítéshez.

Joguk van véleménynyilvánításra, szakmai előmenetelre, az őket megillető pihenőidőre.

Az intézményben a dolgozók érdekképviselőt a Közalkalmazotti Tanács és a szakszervezet látja el.

X. A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozó munkatársakkal szemben támasztott elvárások, speciális magatartási szabályok

- A gyermek képviselőtében kell eljárni, az ő érdekeit szem előtt tartva minden lépésnél, a szülőkkal, az intézményekkel, hivatalokkal, más szakemberekkel való találkozás esetén.
- Viselkedése legyen udvarias, partneri és konstruktív, minden az intézménnyel kapcsolatban álló külső intézmény munkatársával, illetve az ellátottak hozzátartozóival.
- A gyermekről, családjáról az ügyhöz szorosan kapcsolódó szakembereken és az érintetteken kívül nem szabad senkivel sem beszélgetni
- Ha a gyermek, a család viselkedése, szükségletei számára megoldhatatlan feladat elé állítják, akkor a szakembernek is segítséget kell kérnie. A segítségkérés képessége szakmai minőséget és nem gyengeséget mutat.

- A gyermek vagy a szülők elismerése és szeretet kifejezése nagyon eltérhet attól, amit a szakember saját magánéletében megszokott. Legyen készen arra, hogy ez nagyon intenzív vagy éppen ellenkező értelmű is lehet. Vegye figyelembe, hogy ez a szocializációs zavar része, és az érzelmek megfelelő formában való kifejezése inadekvát lehet.
- Legyen felkészülve szokatlan érzésekre, indulatokra, hiszen saját privát életében nem feltétlenül éli át azokat. A gyermek, a család provokatív viselkedése sok, nem várt reakciót válthat ki. Az esetleg előforduló ilyen alkalommal őrizze meg nyugalmát, hangját ne emelje fel, figyelmeztessen a házirend, a társadalom által elvárt magatartási normákra, kérjen segítséget gyermekotthon vezetőjétől.
- Büntetésként fizikai fenytést nem alkalmazhat.
- Tudjon felejtetni. A sérült, krízis helyzetű ember gyakran viselkedik elfogadhatatlanul, bántóan. Ha a munkatárs nem tud felejtetni, megakadhat a feladatellátás, és nincs mód a korrekcióra, ami pedig a továbblépés feltétele.
- Emlékezzon a legkisebb pozitív jelre a gyermekkel és hozzátartozóval kapcsolatban, ez segítheti a tovább haladást és reményt is adhat.
- Legyen rugalmas. A gyermekben- és a többi családtagban- sok a harag, a frusztráció, és ennek valahol ki kell jönnie. A harag mellett gyakori a szomorúság, depresszió, a reménytelenség érzése. Az ilyen esetekben kezdeményezzen a munkatárs oldottabb tevékenységeket- játék, közös evés, fizikai aktivitás-, hogy ez is segítse az oldást.
- Vegye tudomásul, és fogadja el, hogy a gondozott gyermek gyakran sem fizikai, sem szellemi, és pszichés szempontból nem felel meg az életkorának, tehát nem várható el tőle az annak megfelelő viselkedés. Ennek utoléréséhez sok türelem, megértés, elfogadás szükséges.
- A veszélyeztetett, bántalmazott gyermekek az átlagnál jobban figyelnek. Korábbi helyzetük a túlélésre, a gyors reakciókra készítette őket. El kell fogadni ezeket a jeleket, még ha megnyilvánulási formái nem is kellemesek. Hosszú időbe telhet, amíg megbízik a segítőkben, és együttműködővé válik.
- Mindig mosolyogjon, lehetőleg a gyermekkel együtt.

- Minden családtagot úgy kezeljen, ahogy azt elvárná, ha hasonló helyzetbe kerülne: elfogadással és szakmai alázattal. A gyermek és hozzátartozói jogosultak figyelmes, tisztelet teli és szakmailag jó színvonalú segítségre és ellátásra.
- Minden esetben legyen tisztában saját hatalmi helyzetével. Tartsa meg saját kompetencia határait, és ne éljen vissza hatalmi helyzetével.
- Egyszerűen és érthetően fogalmazzon a gyermekkel folytatott kommunikáció során, és győződjön meg arról, hogy a gyermek érti-e az elhangzottakat.
- Ha bármilyen félreértés vagy hiba történt, vagy nem tudja megtartani az ígéretét, a megállapodást, akkor magyarázza el a helyzetet a gyermeknek, hozzátartozónak. Ezzel elérheti, hogy sokkal inkább elfogadják, mintha mondvacsínált magyarázattal kihátrálna a helyzetből, vagy másokat hibáztatna. Próbálja meg a feszült helyzeteket mind a gyermekek és családtagjaik, mind a maga számára csökkenteni.

Csapatmunka és kompetenciák:

- A személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben dolgozók valamennyien egy szakmai csapat tagjaként dolgoznak. Egyértelmű, hogy a gyermekek segítése érdekében minden lehetséges információnak, kompetenciának és tudásnak össze kell gyűlnie: úgy a gyermekvédelmi szakemberek, pszichológusok, szociális munkások ismereteinek, mint a nevelőszülők, nevelők, gondozók, utógondozók, családgondozók napi tapasztalatainak a gyerek fejlődéséről és a vér szerinti családról, a gyermek múltjáról és szükségleteiről
- A csapatmunkát vezetők irányítják, minden csapattagnak ismernie kell vezetőjét, azt el kell fogadni. Minden csapattagnak tudnia kell tartania saját kompetencia határát, tiszteletben kell tartania a másik csapattag véleményét, patthelyzet kialakulása esetén el kell fogadja a vezető, vagy az általa megbízott munkatárs döntését.

XI. Dokumentáció

A lakásotthoni szakmai munka bizalmas munkakör. Az ott dolgozók a gondozott gyermekek és fiatalok (és hozzátartozóik) személyes adatainak bizonyos meghatározott köréhez hozzáférnek, és ezeket felhasználják tevékenységük során.

A dokumentációk típusai

- alapító okirat
- SZMSZ
- gazdálkodással kapcsolatos elszámolások, kimutatások
- leltár
- eseménynapló
- szakmai program

Gondozottak személyes iratanyaga, amelyben megtalálhatók:

- Határozatok
- Egészségügyi dokumentumok, eü. kísérőlap
- Igazolványok, okmányok
- „Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer adatlapjai, melyet a GYVR rendszerben vezetünk, ott megtekinthetők
- Értesítés a befogadásról
- Értesítés távozásról
- Tájékoztatás az ellátásról
- Befogadó nyilatkozat
- Utógondozói megállapodás
- Feljegyzések a gyermekről
- Ruhaleltár, amennyiben releváns
- Jegyzőkönyvek a szökésekről

Gyermekeink védelmében adatlap rendszer

A gyermekvédelmi törvény bevezette a Gyermekünk védelmében adatlap rendszert az egységes nyilvántartás érdekében, melyeket a GYVR rendszerben kell vezetni. Ennek alapján a gondozási hely is köteles bizonyos adatlapokat vezetni:

- Törzslap; folyamatosan vezeti a gyermekvédelmi ügyintéző
- Gh-1 Egyéni gondozási nevelési terv, nevelésbe vétel esetén; tölti a lakásotthon vezető, félévente áttekinti, szükség szerint módosítja (GYVR-ben),
- Gh-3 helyzetértékelés; tölti a gondozási hely(GYVR-ben),

Minden gyermek a lakásotthoni tartózkodása alatt saját dokumentációval rendelkezik. Ezt a gyermekvédelmi ügyintéző vezeti, tartja karban. Ez tartalmazza a gyermek személyes adatait, papírjait, gyermek ügyében keletkezett hivatalos papírokat (határozatok, szakvélemények stb.), egészségügyi dokumentációt.

Minden gyermek rendelkezik élettörténeti könyvvvel, amit gondozónője vezet.

XII. Minőségbiztosítás elemei/Folyamatos szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

Munkatársainkat rendszeres továbbképzések, tapasztalatcserek szervezésével szakirodalom biztosításával segíteni kell a megváltozott feladatok ellátására. A megbeszélés, az esetmegbeszélés, a szupervízió lehetőségét minden munkatárs számára biztosítani kívánjuk.

1. Esetmegbeszélések havi rendszerességgel/ Az esetmegbeszéléseken a lakásotthon dolgozói a lakásotthon vezető irányításával az aktuális problémát beszélnek meg és keresik a megoldásokat
2. Megbeszélés: A lakásotthon dolgozóinak a gyermekotthon vezető, lakásotthon vezető által irányított megbeszélése, amit minden hónapban egyszer, szükség esetén többször tartunk.

A témája lehet:

- gyermekekkel kapcsolatos problémák megbeszélése és közös megoldása,
- gyermekek tanulmányi munkája, magatartása,

- következő hónapra tervezett programok megbeszélése, megszervezése, feladatok kiosztása,
- egyéb, a dolgozók munkájával kapcsolatos problémák megbeszélése, megoldása.

3. Szakmai napok

4. Szakmai Konferenciák, szakmai műhelyek

5. Tapasztalatszerző látogatások

6. Továbbképzések, tanfolyamok

7. Szupervízió

Záradék

A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye Pityang Lakásotthon Böhönye, Napsugár Lakásotthon Mesztegyő szakmai programját a nevelőközösség megtárgyalta és elfogadta

Marcali, 2023. 04. 20.

Csatos Zsuzsanna

intézményvezető

Boór Lászlóné

gyermekotthon-vezető

Mellékletek

Házirend

Pitypang Lakásotthon Böhönye

Napsugár Lakásotthon Mésztegyő

HÁZIREND

2023

I. BEVEZETÉS

A házirend a lakásotthonok lakóinak alkotmánya. Rögzíti a jogokat és a kötelességeket, valamint a lakásotthon rendjét. Betartása és betartatása a gyermekotthon minden lakójának és dolgozójának joga és kötelessége!

A Házirendet a lakásotthon gyermekotthon vezetője készíti el. Pedagógus munkakörben foglalkoztatott, továbbá a gyermek és ifjúságifelügyelői munkakörben alkalmazott munkatársak (nevelő testület) fogadja el. A házirend elfogadásakor, illetve módosításakor a nevelőtestület, a gyermekönkormányzat, és az intézményben működő érdekképviselői fórum egyetértési jogot gyakorol.

A házirend a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Ez a házirend, az alábbi törvényi előírások alapján készült.

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény;
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1988. (IV.30.) NM rendelet;
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény;
- a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény;
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információ szabadságról
- 2013.évi V. törvény Harmadik rész – Személyiségi jogok

Továbbá, az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatának, valamint a Szakmai program rendelkezései alapján.

A házirend hatálya kiterjed az otthon valamennyi lakójára, az intézmény dolgozóira, az otthonban tartózkodó látogatókra, illetve valamennyi idegen személyre.

A Házirend a záradékban megadott időponttól lép életbe.

A Házirend módosítását a Házirendet elfogadók bármikor kezdeményezhetik.

A házirend tájékoztatási, megismerési, nyilvánossági rendje

- A házirend előírásai nyilvánosak, minden érintettnek ismernie kell.
- A házirend egy példányát a lakásotthonban jól látható helyen ki kell függeszteni.

Az intézmény adatai:

Neve: Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye

Címe: 8700 Marcali, Berzsenyi u. 114.

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

8716 Mesztegyő, Vörösmarty u. 113.

Lakásotthon vezető nevelő: Nemes Tamás

Pitypang Lakásotthon Böhönye

8719 Böhönye, dr. Forbáth u. 30.

Lakásotthon vezető nevelő: Kis-Gyanóné Niklai Kornélia Klaudia

A házirendben foglaltakból megtudhatod milyen jogaid és kötelezettségeid vannak, - ha bekerülsz a lakásotthonba, és azt, hogy hogyan kezeld a felmerülő problémákat.

I.

- Jogod van ismerni jogaidat és kötelezettségeidet.

Egészen kicsi korodtól kezdve, amíg el nem éred a felnőtt kort, illetve addig, amíg a lakásotthon ellátást biztosít számodra.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény és a végrehajtásához kapcsolódó jogszabályok alapján a lakásotthon dolgozóitól tájékoztatást kérhetsz és kaphatsz minden Téged érintő kérdésről.

- Egyben kötelezettséged, hogy a HÁZIREND, a tűzvédelmi előírások és a balesetvédelmi szabályok pontjait a lakásotthonba kerüléskor megismerd, ennek tényét aláírásoddal igazold és a rád vonatkozó szabályokat betartsd.
- A lakásotthonban élő gyermek- és fiatalok számára, valamint fiatal felnőtteknek mindenben azonos jogaid és kötelezettségeik vannak:

akár lány, akár fiú,

akkor is, ha más a bőrszíne, mint a tiéd,
akkor is, ha nem a te nyelveden beszél,
akkor is, ha nem úgy gondolkodik, mint te,
akkor is, ha más a vallása,
akkor is, ha fiatalabb, vagy ha idősebb nálad.

Ennek megfelelően kérlek, tartsd tiszteletben a társaid emberi méltóságát, nemzeti, etnikai hovatartozását, vallási meggyőződését, véleményét, tulajdonát, személyes kapcsolatait.

Senkinek nincsen joga úgy bánni veled, hogy a fentieket megsértse és neked sem szabad így tenni másokkal.

- A fentiekből adódóan jogod van arra, hogy:
 - Állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi és etnikai hovatartozásodat, vallási meggyőződésedet figyelembevevő nevelésben részesülj.
 - Felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon, érdeklődésednek megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehess részt
 - A közszolgálati médiákban fejlettségednek megfelelő ismereteid bővítését segítő, erőszakmentes a magyar nyelv és a kultúra értékeit őrző műsorokhoz történő hozzáféréshez
 - Szabadon kinyilvánítsd véleményedet a részedre biztosított nevelésről, ellátásról
 - A személyedet érintő kérdésekben meghallgassanak, tájékoztassanak
 - Érdekeid képviselőjére gyermekönkormányzat létrehozását kezdeményezd
 - Ápolhasd személyes kapcsolataidat, testvéreiddel való együttes elhelyezésedet kezdeményezd
 - Támogatást kapj nevelődtől a családi környezetbe való visszatéréshez, iskolai, munkahelyi előmeneteledhez, személyes fejlődésedhez
 - A lakásotthonban bármit megtehetsz, ami nem ütközik törvénybe, másokat nem sért, vagy nem zavar, illetve nem ellentétes a HÁZIREND pontjaival
 - Panaszt tegyél, ha úgy érzed megsértették a jogaidat a veled együtt élők.

- A megelőző és gyógyító egészségügyi ellátáshoz, az előírt gyógyszerekhez és gyógyászati segédeszközökhöz, és az ártalmas környezeti és társadalmi hatások egészségedre káros szerek elleni védelemhez.
- Tartós betegség vagy tanulásban akadályozottságod esetén különleges ellátáshoz, amely a fejlődésedet és a személyiséged kibontakoztatását segíti.
- Képességeidnek, adottságaidnak és állapotodnak megfelelő iskolai oktatáshoz, valamint felzárkóztató és tehetségfejlesztő programokon és érdeklődésednek megfelelő szabadidős foglalkozásokon való részvételre.
- Kiválasztani az életpályádat, munkahelyedet. A jövőddel kapcsolatban véleményt nyilváníthatsz, melyet korodhoz és értelmi képességeidhez mérten veszünk figyelembe.
- A személyedet érintő döntésekről, és azok indoklásáról tájékoztatást kapsz.
- Szellemi és erkölcsi fejlődésedet szolgáló művelődéshez, és a kulturális értékek megismeréséhez, kulturális tevékenységhez.
- A teljes körű ellátáshoz, ruházathoz, tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételekhez, egészséges táplálkozáshoz, napi ötszöri étkezéshez, zsebpénz összegének felvételéhez.
- Rendelkezhetsz személyes tulajdonnal, melyet beleegyezésed nélkül senki nem használhat, el nem tulajdoníthat. Személyes dolgaidat zárható szekrényben tárolhatod.
- Személyedet, vagyonodat érintő minden kérdésben véleményedet elmondhasd.
- Szabadon gyakorolhatod hitedet, vallásodat, a témával kapcsolatos oktatásban részt vehetsz, az imasarokban elmélyülhetsz gondolataidban.
- Nyugodt környezetben élhetsz, amely agresszió és bántalmazás mentes, ahol a konfliktusok kezeléséhez megfelelő segítséget kapsz.
- Egészségi állapotod és az időjáráshoz igazodva naponta legalább egy órát a szabadlevegőn tartózkodhatsz irányított tevékenységek nélkül. A szabad levegőn való tartózkodás ideje a lakásotthon napirendjéhez igazodik, változtatása a szolgálatot teljesítő felnőttel történő egyeztetést követően lehet. Ebben az időben Te döntöd el, hogy mit szeretnél tevékenykedni, azonban engedély nélkül ekkor sem hagyhatod el a lakásotthont. A felnőtt jelenléte ekkor is biztosítva van számodra. A végzett tevékenységek dokumentálása a csoportnaplóba történik.

- A téged érintő ügyekben sérelem esetén, a nevelődnél, gyermekotthon vezetőnél, Gyermekönkormányzatnál, Érdekképviselői fórumnál, a gyermekjogi képviselőnél és a gyermekvédelmi gyámnál panasszal élhetsz.
- Az érdekeid képviselőjére kezdeményezheted gyermekönkormányzat létrehozását, a gyermekönkormányzatba küldöttet választhatsz, magadat is jelöltheted. Megválasztásod esetén részt veszel a gyermekönkormányzat munkájában.
- Utógondozói ellátásba részesülhetsz.

II.

Miután megismerted jogaidat, nem árt, ha tisztában vagy a kötelezettségeiddel is, melyek a következők:

- A Házirendben foglaltak betartása.
- Önmagadról való gondoskodás,

Ez azt jelenti, hogy gondozásod, nevelésed érdekében köteles vagy mindenben együttműködni a szüleiddel, nevelőiddel, gyermekfelügyelőkkel, törvényes képviselőddel. Problémáidat, bármilyen is, (egészségügyi, iskolai, munkahelyi, kapcsolati, stb...) jelezd felénk. A megoldásukban segítségére leszünk,

- Betartani az elhelyezésednek megfelelő szabályokat, elfogadni a szabályok megértésével járó következményeket.
- Képességeidnek megfelelően eleget tenni a tanulmányi és munkahelyi kötelezettségeidnek, az iskolai és kollégiumi házirendet betartani.
- Kötelességed délelőtt, illetve napközben az iskolában tartózkodnod tanítási idő végéig, ha tanulói jogviszonyod rendezetlen, vagy magántanulói felkészítésben részesülsz, köteles vagy a felkészítő és felzárkóztató foglalkozásokon részt venni, azt követően pedig a lakásotthon területén munkát végezni.
- Tisztelettel és udvariasan viselkedj, tartsd be az együttélés szabályait.
- Az intézmény, és társintézményei által szervezett programokon részt venni, abban szerepet vállalni.
- A lakásotthonban adódó feladatok ellátása.

- Betegség esetén köteles vagy a lakásotthonban tartózkodni, amennyiben nem utalnak kórházba, az orvos utasításait maradéktalanul betartani.
- Tisztán és rendben tartani magadat, személyes holmidat és környezetet, részt venni a ház önkiszolgáló tevékenységeinek rendjében.

Ennek érdekében sem az épületben, sem az udvaron ne szemetelj, a hálókba és a nappaliba élelmet ne vigyél magaddal.

- Kötelességed megóvni a ház berendezési és használati tárgyainak épségét.
- Tartózkodni az egészségedet károsító életmód gyakorlásától, és az ilyen hatású szerek használatától (cigaretta, alkohol, kábítószer, ...). Ha dohányzol, csak a lakásotthonon kívül, az arra kijelölt helyeken teheted, ha már elmúltál 18 éves.
- Ha szexuális életet élsz és nincs a terveid között a gyermekvállalás, akkor fogamzásgátlással megóvni magadat és partneredet a nem kívánt terhességtől, valamint megfelelő védekezéssel a szexuális úton terjedő betegségektől.
- Tiszteletben kell tartanod a ház, a társaid személyes tulajdonát, egyéni szükségleteit. Legyél segítőkész más gondozottakkal és a dolgozókkal egyaránt,
- Tiszteld a többiek magánéletét!
- Ha utógondozói ellátásban részesülsz a Házirend pontjain túl, a veled kötött egyéni Megállapodás pontjait is be kell tartanod.
- Fejlődésed érdekében a veled foglalkozó felnőttek véleményét hallgasd meg, tanácsait, útmutatásait fogadd el, a személyeddel kapcsolatos nevelési eljárásokban működj együtt.

III.

Most, miután megismerted jogaidat és tisztában vagy kötelezettségeiddel is, ideje, hogy ismertessük veled a Lakásotthon életszervezéséből eredő további szabályokat, melyek mind a Te itt tartózkodásotokat, mind a gyermekközösség együttélése szempontjából fontosak.

Ezek betartása kötelező.

- A házba érkezve köteles vagy a ruházatot, személyes értéktárgyaidat, irataidat, pénzedet egyéni leltár és nyilvántartás elkészítése, továbbá megőrzés végett átadni, illetve bemutatni.

A megőrzésre átadott tárgyakért a lakásotthon teljes felelősséget vállal.

Ellenkező esetben írásban kell nyilatkoznod arról, hogy értékeidet, pénzedet saját felelősségedre magadnál tartod.

- A Lakásotthonból (a saját, hétköznapijaidhoz szükséges dolgaid kivételével) engedély nélkül semmilyen tárgy, eszköz el nem vihető
- Személyes szükségleteid kielégítésére – havonta zsebpénzt kapsz, amelynek felhasználásáról Te döntesz. Zsebpénzedet nyilvántartjuk, felvételét az aláírásoddal igazolod. A zsebpénz minimumát a 15/ 1998. (IV. 30.) NM rendelet határozza meg. De jó, ha tudod, hogyha önkényesen távozol a lakásotthonból, a szökés időtartama alatt nem illet meg zsebpénz.
- Kötelességed megőrizni és megbecsülni a közösség és saját magad felszerelését, a ház berendezési és felszerelési tárgyait. Amennyiben káresemény történik, a szolgálatot teljesítő felnőtt köteles azt írásban dokumentálni. Szándékos károkozás esetén köteles vagy a zsebpénzedből megtéríteni a kárt.
- Amennyiben szándékosan okozol kárt, rongálásod szándékos, akaratlagos, a Lakásotthon vezetője – a szolgálatot teljesítő felnőtt feljegyzésén kívül – vizsgálatot folytat, majd azt jegyzőkönyv formájában rögzíti.
- Ha kárt okozol, az kártérítési kötelezettséggel is együtt járhat, amennyiben az illetékes hatóság, ilyen határozatot vagy ítéletet hozott az ügyben.
- Ha 14 éves elmúltál, lehet infokommunikációs eszközöd (mobiltelefonod, okos óra, tablet stb) de az infokommunikációs eszközt 20 órákor köteles vagy a nevelőnek kikapcsolva átadni. Ha még nem vagy 14 éves, akkor nem lehetsz tagja internetes közösségi oldalaknak. 14 év felett a közösségi oldalakat úgy használhatod, hogy sem magadról, sem társaidról nem tehetsz fel képeket, mert sérted a képen szereplők személyiségi jogát. 14 éves korodtól büntethető vagy – súlyos esetekben 12 éves korodtól -, tehát ügyelj arra, hogy kinek mit írsz, mondasz. Ne létesíts idegenekkel kapcsolatot, mert nem tudhatod milyen veszély fenyeget!
- A Lakásotthon önkiszolgáló tevékenységének rendje.

Ennek keretében neked kell elvégezned életkorodtól függően:

- A saját fehérneműid mosását, rendben tartását,
- A saját ruházatot, szekrényed rendben tartását,
- Szobád, szekrényed takarítását,
- Életkorodnak megfelelő szinten segítened kell a heti nagytakarításban, a szolgálatban lévő felnőtt irányításával, amely kiterjed a tanszered, ruhás szekrényed, a közös helyiségek, az udvar rendbetételére, továbbá a veteményes, illetve a kert ápolására is.
- Részt kell venned a bevásárlásokban, az étkezések előtti és utáni teendők lebonyolításában.

Fontos!!! A mosógépet, és más elektromos háztartási gépet, udvari és kerti munkálatokhoz használt eszközök, gépek csak és kizárólag felnőtt irányításával és jelenléte mellett lehet használni!

Panaszjog érvényesítésének lehetőségei

Te és/vagy gyermekvédelmi gyámod panasszal élhet:

1. Gyermekotthon vezetőnél:

Boór Lászlóné 06 30/ 403 4167

2. Lakásotthon vezetőnél, gyermekfelügyelőnél

3. „Panaszláda”-ban elhelyezheted panaszodat

Gyermekvédelmi gyámodnál:

- Berkesné Papp Ágnes 06/20 4351655
- Rimmer Balázs 06/70 6856477
- Lohnerné Sárdi Mónika 06/70 6868234

A gyermekvédelmi gyámok levelezési címe: 8700 Marcali, Berzsényi u. 114.

4. Érdekképviselői Fórumnál

- titkár: Ledniczki Tamás levelezési cím: Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye
TELEFON:

- Az Érdekképviselői Fórum 15 napon belül rendkívüli ülés során kivizsgálja a hozzá beérkező panaszt, javaslatot tesz a felmerült panasz kezelésére.

5. Gyermekjogi képviselőnél:

Dr Berdár Valéria 0620/489-9633; valeria.berdar@ijb.emmi.gov.hu

Az intézmény biztosítja számodra az érdekvédelemhez, valamint a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot.

Véleménynyilvánítási- és panaszjogoddal szóban és/vagy írásban úgy élhetsz, hogy azzal nem sértheted:

- az intézmény alkalmazottainak
- a többi gyermeknek személyiségi jogait, emberi méltóságát.

A szóban előterjesztett panaszról a lakásotthon vezető/ gyermekfelügyelő feljegyzést készít, - melyen szerepel a feljegyzést készítő neve, aláírása, a Te neved, aláírásod, dátum – és továbbítja a gyermekotthon vezető felé. A panaszt 15 napon belül ki kell vizsgálni, a megtett intézkedésről tájékoztatást kell adnia.

Írásban megtett panaszt a folyosóra elhelyezett „Panaszláda”-ban gyűjtjük.

A „Panaszláda”:

- felnyitása minden hónapban a csoportértekezleteken történik. - felnyitásánál jelen lévő személyek: gyermekotthon vezető, nevelő, gyermekfelügyelő, 3 gyermek
- felnyitásról jegyzőkönyv készül, mely tartalmazza – a „Panaszláda” tartalmát, felnyitásának idejét a felnyitásnál jelen lévők névsorát, aláírását.
- a panaszkezelés zárt adatkezelés mellett történik

A panasz kivizsgálását a „Panaszláda” felbontását követő 15 napon belül köteles az illetékes felettes megtenni. A panasz kivizsgálásáról – amennyiben név nélküli – a megtett intézkedésekről a gyermekotthon vezető a soron következő Lakógyűlésen tájékoztatja a gyermekeket.

Ha a panaszos a megtett intézkedésekkel nem vagy részben ért egyet, vagy a panasz kivizsgálására a megadott határidőn belül nem történik intézkedés, úgy az Érdekképviselői Fórumhoz, valamint a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhat.

6. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság telefonos szolgáltatás keretében 24 órás ingyenesen hívható gyermekvédő hívószámot működtet.

HÍVÓSZÁM: 06 80 630155

A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A szolgáltatás tartama ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és utánkövetés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában alaptámogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőkhöz való irányítást foglal magában.

- A napi, illetve heti életszervezéssel kapcsolatos szabályok.

Szigorú napirendet a lakásotthon nem ír elő számodra. A Te iskolai, gyakorlati és munkahelyi elfoglaltságaidhoz rugalmasan igazodó az életszervezés, az étkezések, szabadidős tevékenységek, egyéni és csoportos foglalkozások, közös tevékenységek tekintetében is.

A fentieknél azonban törekedni kell a következőkre:

- Lefekvés előtt minden esetben végezd el a személyes holmijaid, szobád rendbetételét,
- Ébredtő utáni teendőidet és a reggelidet 6-7:15 óra, szombaton és vasárnap 7-9 óra között kell elvégezned,
- Az ebédet egy csoportban 12-13 óra között kell elfogyasztanod,
- Hétköznapi 14 és 18 óra közötti időben kerülnöd kell a hangoskodást, a tanuló társaid iskolai felkészülése miatt, ebben az időszakban csak külön engedéllyel használhatod a híradástechnikai eszközöket a Lakásotthonban,
- Vacsoráznod 18 és 19 óra közötti időben lehet, amennyiben előre jelzed, hogy elfoglaltságod, munkaidőd, gyakorlati időd miatt nem tudsz ott lenni az étkezésed idején, úgy hidegételként magaddal viheted,
- 22 óra után lámpaoltás van, mindennemű tevékenység csak a szolgálatban lévő felnőtt engedélyével végezhető, abban az esetben, ha ez másokat a pihenésben nem zavar.
- Eltávozás, kimenők és kapcsolattartás szabályai:
 - Kimenőt pénteken és szombaton 20 óráig, más napokon 18 óráig kaphatsz, melyet minden esetben köteles vagy a szolgálatot teljesítő

felnőttel egyeztetni. Az időpontoktól eltérni egyedi elbírálás alapján, külön lakásotthon vezetői engedéllyel lehet.

- Eltávozásra szülőkhöz, rokonokhoz, barátokhoz – csak az illetékes gyámhivatal határozata alapján és annak tartalma szerint mehetsz, a gyermekvédelmi gyám távozásengedélyével.
- Korlátozás nélkül (az ésszerűség határain belül) és a levéltitok szigorú betartása mellett levelezhetsz szüleiddel, rokonaiddal, hozzátartozóiddal, barátaiddal.

Tarthatsz kapcsolatot személyesen, valamint csomagot, ajándékot is kaphatsz.

- A személyes kapcsolattartásod során kérheted, hogy ellenőrzött keretek között legyen.

Egyébként a látogatás alkalmával a találkozások lebonyolítására zavartalan körülményt biztosítunk Neked és látogatóidnak.

A személyes látogatás idejét az időbeosztásodhoz alkalmazkodva előzetesen megbeszéljük a látogatni kívánóval.

Ennek hiányában a látogatási idő szombat – vasárnap 10 és 18 óra között van.

- Te a lakásotthon telefonjait, felnőttel egyeztetve használhatod (pl.: kapcsolattartásra, hivatalos-, iskolai-, munkahelyi ügy, látogatások, eltávozások egyeztetésére).

Kérjük figyelj rá, hogy 22 óra után ne zavarjanak telefonon a házban!

- Ünnepségek és szabadidős tevékenységek rendje:

- A lakásotthonban közösen szervezzük és ünnepeljük a születésnapokat, Húsvétot, Mikulás napját és a Karácsonyi ünnepeket.

A születésnapi ajándékozást, köszöntést szintén közösen tartjuk.

Az állami ünnepek esetében ismertetés történik az ünnep jelentőségéről a nevelő segítségével.

- További vallási ünnepet – a saját lelkiismereti meggyőződésed szerint tarthatsz, - előzetes megbeszélés alapján.
- Szabadidős tevékenységek megszervezését és lebonyolítását akár szervezeten, felnőtt segítségével, akár önállóan is végezhetitek (természetesen ebben az esetben is egyeztetnetek kell a Lakásotthon vezetőjével).

Ezekbe esetenként – egyeztetés alapján – bevonhatjátok a hozzátartozóitokat, rokonaitokat, barátaitokat.

- A településen lévő ifjúsági rendezvények, szakkörök, klubok és egyéb programokról a ház tájékoztató benneteket, részvételeket ezeken ösztönzi, támogatja.

- A jutalmazás szabályai, kedvezmények megvonása:
 - Amennyiben magatartásod, szorgalmad vagy egyéb tevékenységed erre okot szolgáltat, részesülhetsz jutalmazásban, de elmarasztalásban is.

Ezek lehetnek: szóbeli vagy írásbeli dicséret, kimenődnek kedvezőbb elbírálása, egyéb jutalom (pl.: jutalom zsebpénz, mozijegy, színházjegy, sportesemény belépő, rendkívüli fagyizás, egyéb tárgyi jutalom, belföldi és/vagy külföldi jutalom kirándulás stb. ...).

Ha a Tőled elvárhatókat, illetve a Házi rendben foglaltakat megsérted, akkor elmarasztalásban részesülsz.

Ez lehet: szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés a lakásotthon vezető/nevelő és a gyermekotthon-vezető/gyermekevédelmi gyám részéről, a kimenőd korlátozása, a közös szabadidős programokból való kizárás.

- Amennyiben súlyosan vagy több alkalommal is megsérted a Házi rend szabályait, ez gondozási helyed megváltozását, az utógondozói ellátás esetén az ellátásból való kizárást is maga után vonhatja.

Ezek felül a csoportodban működő értékelési rendszer alapján további jutalmazásban, illetve elmarasztalásban részesülhetsz.

IV.

Jogaid, kötelességeid és a ház szabályainak megismerése után, most megtudhatod milyen lehetőségeid vannak érdekeid érvényesítésére, hogyan élhetsz panaszjogoddal, ha valamilyen sérelem ért a gondozási helyen.

1. érdekeid védelmére és képviselésére, nagyobb esélyed van, ha gyermekönkormányzatot hoztok létre a társaiddal.

Ez tulajdonképpen a lakásotthonban lakó gyermekközösséget jelenti. Ennek megalakításához, működésének és jogainak pontos ismeretéhez tájékoztatást és segítséget kaphatsz a lakásotthon vezetőjétől és dolgozóitól.

2. panaszaidkal, kifogásaidkal, véleményeddel, esetleges konfliktusaidkal kapcsolatban fordulhatsz a gyermekönkormányzathoz és az intézmény Érdekképviselési Fórumához is.

A következő lehetőségeid vannak.

- Panaszodat, problémádat szóban elmondhatod a lakásotthon vezetőjének, aki ez alapján köteles eljárni az ügyben.
 - Amennyiben mindez nem elégít ki, panaszodat írásban is megfogalmazhatod, ami után már a ház vezetője is írásban köteles számodra válaszolni, 15 napon belül.
 - Ha úgy érzed, hogy további méltánytalanság ér vagy nem vagy megelégedve a lakásotthon vezetőjének intézkedésével, akkor a gyermekotthon vezetőjéhez fordulhatsz, aki 15 napon belül köteles kivizsgálni az ügyedet és választ adni neked.
 - Mindezek mellett vagy ezzel párhuzamosan, problémáddal fordulhatsz a gyermekvédelmi gyámodhoz is.
 - Amennyiben nem történt intézkedés vagy ezzel továbbra sem értesz egyet, akkor az illetékes Gyámhivatalhoz és/vagy a Gyermekjogi képviselőhöz fordulhatsz.
3. Fontos, hogy értsd ezeket a lépcsőfokokat célszerű betartani, tehát nem helyes panaszod orvoslását azonnal, pl. a gyámhivatalnál kezdeni, mert akkor ezek a szervek visszautalják az előző lépcsőfokra.
4. Mindezek a jogok nemcsak Téged, hanem szüleidet, illetve törvényes képviselődet is megilletik.

AMIT NEM SZABAD

- Tilos a lakásotthonban és annak egész területén, gyermekotthoni és azon kívüli rendezvényeken emberélet kioltására alkalmas eszközzel, fegyvernek látszó tárggyal, valamint kábítószeres és/vagy alkoholos befolyásoltság alatt megjelenni, ott kábítószer és/vagy alkoholt fogyasztani, terjeszteni és bármilyen módon reklámozni, továbbá dohányozni és bármiféle szerencsejátékot játszani, valamint nyilvános helyen csókolózni, szexuális életet élni!
- Tilos a villanyoltás utáni tv nézés, videózás, telefon és internet használat!
- Tilos a bántalmazás mindennemű formája!

- Tilos házon belüli, tűzveszélyes tevékenység folytatása!
- Tilos a fürdőszobában bárminemű elektromos eszközt használni!
- Tilos a ruhaneműkkel, intézmény felszerelési tárgyaival nyereszkedni, azokat cserélgetni!
- Tilos a közösségi oldalakra magadról, társadról képeket felrakni!

KAPCSOLATTARTÁS ÉS ELTÁVOZÁS RENDJE

1. Kapcsolattartás

Kapcsolatot tarthatsz a gyámhivatali határozatban megjelölt személyekkel a határozatban megjelölt körülmények között (hely, időtartam, mód). Gyámod engedélyezheti Neked, hogy a gondozási helyedről két vagy több napra eltávozhass, ha a Gyámhivatal ehhez hozzájárul, valamint, ha a gyámod és a kapcsolattartó erről megállapodik.

Kapcsolattartás az alábbi formában történhet

- folyamatos kapcsolattartás (a határozatban megjelölt napon és időpontban)
- időszakos kapcsolattartás (a tanítási szünetekben és a páros ünnepekben, pl.: húsvét, pünkösd, karácsony)
- rendkívüli kapcsolattartás (gyámi, ill. gyámhatósági engedéllyel)
- szülői, hozzátartozói látogatás a lakásotthonban
- levelezés
- e-mail
- telefonkapcsolat (telefonálási rend szerint)
- ajándékozás
- csomagküldés

A gyermekotthon biztosítja Neked az utazáshoz, telefonáláshoz, levélküldéshez szükséges költségeket.

Heti egy alkalommal használhatod a csoport telefonját kapcsolattartásra.

Ha több napra távozol el az intézményből, a műszakban dolgozó felnőtt köteles neked úti csomagról, megfelelő ruházatáról és a szükséges személyi iratok átadásáról gondoskodni.

2. Látogatás

A kapcsolattartási határozatban nem szereplő személyekkel (osztálytárs, barát stb.) az alábbiak szerint tarthatsz kapcsolatot:

hétköznapi: 16.00-18.00 óráig

hétfőn, ünnepnapokon és a szünidőben: a közös programoktól függően 14.00-18.00 óráig

18.00 órakor minden látogató köteles elhagyni a lakásotthon területét!

A barátok, osztálytársak fogadása nem zavarhatja a lakóotthoni egység napirendjét, tiszteletben kell tartani az ott élő gyerekek szokásait, igényeit.

A lakásotthoni egységbe látogató osztálytársak vagy barátok kötelesek a házirendet betartani.

A látogatás helyszíne az erre a célra kijelölt hely (nappali, jó idő esetén az udvar).

Azt se feledd, hogy az épületen belül csak olyan személy tartózkodhat, akinek a jelenlétét a lakásotthon gyermekotthon vezetője, lakásotthon vezetője előzetes megbeszélés alapján engedélyezte.

Ügyelj arra, hogy amikor látogatót fogadsz, viselkedéseddel ne zavarjátok a többi gyermek nyugalmát!

KIMENŐK RENDJE

A lakásotthonban személyes szabadságod nincs korlátozva, de az intézmény területét csak a házirendben foglaltak szerint hagyhatod el.

Az intézmény elhagyása engedélyhez kötött! Bármilyen okból is hagyod el az intézmény területét, arról szólnod kell a csoportvezető nevelőnek, illetve a csoportban szolgálatot teljesítő személynek!

Tudnod kell, hogy a kimenő a házirendben foglalt elvárható viselkedésed, kötelezettségeid teljesítése alapján, a műszakban dolgozó felnőtt elbírálása nyomán engedélyezhető az alábbiak szerint:

- 12 év alatti gyermekek részére kimenő kíséret nélkül nem adható
- 12-14 év közötti gyermekek részére hétköznapi és hétfőn is 17.00 óráig,
 - nyári időszakban 18.00 óráig
- 15 -18 év közötti fiatalok részére hétköznapi 18.00 óráig

- péntek, szombat, vasárnap, iskolai szünetekben 19.00 óráig
- 18 év fölötti fiatalok részére hétköznapi 20 óráig
 - péntek, szombat, vasárnap, iskolai szünetekben 22 óráig

A téli időszakban (november 1-től március 1-ig) minden 18 év alatti gyermek, legfeljebb 18.00 óráig tartózkodhat kimenőn!

A csoportban műszakban dolgozó felnőtt, a kimenők nyilvántartására nyitott füzetben – Kimenő füzet - rögzíti a távozásod, illetve visszaérkezésed időpontját, melyet aláírásoddal igazolsz.

18 életév felett, a fiatal felnőtt távollétéről az utógondozói megállapodás szerint bejelentési kötelezettséggel tartozik, ami vonatkozik a távozás és érkezés idejére, valamint a tartózkodási helyre.

Amikor a kimenőről visszaérkezel, a csoportban műszakot teljesítő dolgozónál személyesen kell jelentkezned alkohol, tudatmódosító szerek hatása nélkül!

Engedély nélküli eltávozásnak minősül, ha a nevelővel, illetve a csoportban dolgozó felnőttel megbeszélte, illetve a megállapodásban rögzített időpontra nem térsz vissza az otthonba.

AZ INTÉZMÉNYBE TÖRTÉNŐ BELÉPÉS RENDJE

Az intézménybe történő belépésre kizárólag az alábbi személyek jogosultak:

- az intézménnyel **szerződéses jogviszonyba álló személyek** (fenntartó és képviselője, üzemeltetés; közalkalmazotti jogviszonnyal, megbízási szerződéssel, önkéntes szerződéssel, együttműködési megállapodással, hallgatói/tanulói jogviszonnyal rendelkezők; gyakorlatra érkezők; iskolai közösségi szolgálatot teljesítők).
- **a gyermekjogi képviselő**
- **a megelőző pártfogó felügyelő**
- **a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó** a gyámhivatal illetve a bíróság döntésének megfelelően
- **a gyermek, fiatal felnőtt hozzátartozói**, illetve más személyek **a házirendben meghatározottak szerint**
- **az országgyűlési képviselők**
- **az alapvető jogok biztosa** vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársa

- a számvevő
- a kormányzati ellenőrzést végző személy
- a jogvédelmi képviselő
- az ügyész

Az intézményünkbe csak a fent felsorolt jogosultak léphetnek be. Az intézménybe történő belépést minden egyéb esetben meg kell tagadni.

A lakásotthonba történő belépést a gyermekotthon vezető, vagy a gyermekvédelmi ügyintéző, illetve a nevelő/ gyermekfelügyelő engedélyezheti.

A Házi rend hatályba lépése:

A Házi rend 202..... napján lép életbe, és visszavonásig érvényes.

A Házi rend felülvizsgálata

Felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi a lakásotthon nevelőtestülete, gyermekönkormányzat szervezete.

A Házi rendet a Nevelőtestület, és a Gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével, valamint az intézményben működő Érdekképviselői Fórum egyetértésével hagytam jóvá.

Marcali, 2023. 04. 20.

Csatos Zsuzsanna
intézményvezető

Husai Gabriella

ÉF

nevelőtestület

A lakásotthon házirendjét megismertem:

1.sz. melléklet

NAPIREND

Pitypang Lakásotthon Böhönye

NAPIREND ISKOLA IDŐBEN

6.00	Ébresztő
6.00-6.30	Tisztálkodás, ágyazás, szoba rendbetétele
6.30-6.45	Reggeli, fogmosás, tízórai elkészítése
6.45-7.15	Takarítás, rendrakás

7.15	Indulás az iskolába
8.00-14.00	Tanórák (szakmunkások)
14.00-16.00	Hazaérkezés a lakásotthonba, étkezés, tanulás, uzsonna (szakmunkások)
8.00-15.30	Tanórák, napközi, uzsonna (ált.iskolások)
15.30-16.00	Hazaérkezés a lakásotthonba (ált.iskolások)
16.00-17.00	Szabad levegőn tartózkodás
17.00-18.00	Tanulás, korrepetálás, iskolai felszerelések elpakolása másnapra
18.00-19.00	Vacsora, napi értékelés, háztartási feladatok végzése
19.00-20.00	Fürdés, ruhák ellenőrzése-elpakolása, másnapi ruhák előkészítése, ágyazás
20.00-21.00	Szabadfoglalkozás, tv, társas játék, beszélgetés
21.00	Takarodó, villanyoltás

Hétfői, nyári napirend

8.00	Ébresztő
8.00-8.30	Öltözködés, mosakodás, beágyazás
8.30-9.00	Reggeli
9 ⁰⁰ -10 ⁰⁰	Szobák, étkező takarítása, mosogatás, bevásárlás
10 ⁰⁰ - 10 ³⁰	Tízórai
10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Házi munkák végzése
11 ⁰⁰ -12 ³⁰	Ebédkészítés
12 ³⁰ -13 ³⁰	Ebéd
13 ³⁰ -14 ⁰⁰	Mosogatás, takarítás, rendrakás
14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Csendes pihenő, szabadidős tevékenységek a lakásban, szakköri foglalkozások
15 ⁰⁰ -17 ³⁰	Kimenő, szabad levegőn tartózkodás
16 ⁰⁰	Uzsonna
17 ³⁰ -18 ⁰⁰	Vacsora előkészületek,
18 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vacsora, napi értékelés
19 ⁰⁰ -19 ³⁰	Mosogatás, takarítás
19 ³⁰ -20 ³⁰	Fürdés , ágyazás, szobákban rendrakás
20 ³⁰ -22 ⁰⁰	TV nézés /nevelő engedélyével 23 óráig/, szabadidős tevékenységek gyakorlása
22.00	Takarodó, villanyoltás

Napsugár Lakásotthon Mesztegyő

Napirend

Iskola időben

06:00	ébresztő
06:00-06:30	tisztálkodás, ágyazás, öltözködés
06:30-07:00	reggeli, középiskolások buszra indulás
07:00-07:30	takarítás, rendrakás
07:30	indulás a helyi általános iskolába
08:00- 14:00	tanórákon való aktív részvétel
14:00	középiskolások, tanuló szoba alól felmentettek haza érkezése
14:00- 15:30	házi feladatok befejezése, felkészülés a másnapi tanórákra
15:30	általános iskolások haza kísérése, hazaérkezés 16:00
16:00-17:00	szabad levegőn tartózkodás a csoport minden tagjának
17:00-18:00	általános iskolásoknak tanulás, gyakorlás, korán hazaérkezőknek szabadidős tevékenység
18:00-19:00	vacsora, napi értékelés
19:00-20:00	fürdés, táskák elpakolása, ellenőrzése, ruhák előkészítése
20:00-22:00	szabadidős tevékenység (tv, társas játék, beszélgetés, gyermekek igényei szerint), telefonok leadása
22:00	takarodó

Hétvégén és szünidőben

08:00	ébresztő
08:00-09:00	tisztálkodás, ágyazás, reggeli
09:00-11:00	takarítás (szombaton nagytakarítás)
	bevásárlás, ebéd főzés
	munkák elvégzése után szabadidős tevékenység
11:00-12:30	szabad levegőn való tartózkodás, kötetlen tevékenységek
12:30	ebéd
13:00-14:00	háztartási munkák, mosogatás, lakás rendbe tétele
14:00-18:00	szabadidős tevékenységek, kirándulás, játék, aktuálisan kerti munka, kimenő

16:00	uzsonna
18:00	vacsora, napi, heti értékelés(vasárnap)
19:00-21:00	fürdés, szabadidős tevékenységek a lakásban
21:00-22:30	ráhangolódás a lefekvésre, csendes beszélgetés, nyugodt játék
22:30	takarodó (vasárnap 22:00)

Ügyiratszám:

**Együttműködési megállapodás
- gyámhivatal által elrendelt utógondozói ellátásban**

részesülő fiatal felnőtt támogatásáról –

amely létrejött **egyrésről** a Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye (Marcali, Berzsenyi u. 114.) vezetője, mint **szolgáltató**, **másrésről** a gyámhivatal által határozatban elrendelt utógondozói ellátásra jogosult fiatal felnőtt, mint **utógondozói ellátott** között az alulírott napon, az alábbi feltételek mellett.

Az utógondozói ellátás igénybevételére megállapodást kötő fiatal felnőtt adatai:

Név, törzsszám:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Állandó lakhelye:

Tartózkodási hely:

Személyi ig. szám:

Adóazonosító jel:

TAJ száma:

1. Az utógondozói ellátást elrendelte a
az számúkelt határozatával. Az
utógondozói ellátás kezdő időpontja:.....

Az utógondozói ellátás időtartama gyámhivatali határozatban elrendelt, melyet módosítani a Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye javaslatára csak gyámhivatali határozattal lehet.

Időtartama a gyámhivatali határozatban foglaltak alapján:

2. A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye a fiatal felnőtt részére az alábbi ellátást nyújtja:

Az otthont nyújtó ellátást biztosító otthon neve, címe:

.....

.....

Az ellátás elrendelésének oka a megállapodás megkötésekor:

Az utógondozói ellátásban részsülő fiatal számára megállapított juttatás jellemzői:

A szükség szerinti ellátás tartalmát a következő felsorolás tartalmazza:

.....

.....

.....

3. Az utógondozói ellátásért fizetendő térítési díj:

A Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye által biztosított utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőtt, a havi rendszeres jövedelme alapján személyi térítési díjat fizet.

Az 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 147.§ (1). bekezdésében foglaltak szerint a fenntartó megállapítja az intézményi térítési díjat, melynek összege **2023. április 1. napjától 16.500.-Ft.** Ennek alapján a 328/2011.(XII.29.) Kormányrendelet 5. számú melléklete szerinti – 30 napnál nem régebbi – kitöltött **jövedelemnyilatkozat** és a feltüntetett jövedelmekről szóló igazolás alapján az intézményvezető állapítja meg a személyi térítési díjat. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét. Ha a személyi térítési díj összegét a fiatal felnőtt vitatja, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 10/2017. (IV.24.) számú Szabályzata értelmében, az utógondozói ellátás igénybevételeért jogosult nagykorú „az ellátásért az igénybevétel napjától havonként – a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig – térítési díjat fizet”. ... „A személyi térítési díj összege igénybe vevőként nem haladhatja meg az utógondozói ellátás esetén a kötelezett rendszeres jövedelmének 30%-át.” ... „A személyi térítési díj összege nem haladhatja meg a kötelezett rendszeres havi jövedelmének 10%-át,

amennyiben az utógondozói ellátásra jogosult fiatal felnőtt nappali tagozaton köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll.” ... „Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik.”

Fentiek alapján az ellátásra jogosult által fizetendő személyi térítési díj összege rendszeres havi jövedelmének 30%-a, max. 16.500.-Ft. Amennyiben a fiatal felnőtt nappali tagozaton tanulmányokat folytat, jövedelme 10%-a, de maximum 16.500.-Ft. Amennyiben az utógondozói ellátott jövedelemmel nem rendelkezik, a részére megállapított térítési díj összege 0.-Ft, azaz Nulla forint.

A megállapított térítési díj összege napjától:, azaz Ft.

A	térítési	díj	megfizetésének	módja:
.....				
.....				
.....				

4. Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt vállalja:

- A gyámhivatal határozatában rögzítetteket betartja, magára nézve kötelezőnek ismeri el.
- A nevelőszülővel, gondozóval, illetve utógondozójával szemben tiszteletteljes magatartást tanúsít, problémákat jelzi.
- Az utógondozóval rendszeresen együttműködik, tanácsait elfogadja, 15 napon belül írásban jelzi a Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye felé, ha lakcíme, családi állapota, tanulmányai, munkája, jövedelmi viszonyai stb. megváltoznak.

5. Fiatal felnőtt személyre szabott vállalása:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Az utógondozói ellátás megszűnése, megszüntetése:

6.1. Az utógondozói ellátás megszűnik:

- Amennyiben a fiatal felnőtt **létfenntartását önállóan biztosítani nem tudó okból** részesül ellátásban, az utógondozói ellátás elrendelése okának megszűnésével, de legkésőbb a fiatal felnőtt 21. életévének betöltésével, vagy ha speciális vagy különleges ellátási szükségletüként érte el nagykorúságát, a 22. életévének betöltésével.
- Amennyiben a fiatal felnőtt azért részesül ellátásban, mert köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel (szolgáltatóval) **tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll**, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonymegszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 24, hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 30. életévének betöltésével. A kérelemről az utógondozói ellátást biztosító intézmény fenntartója dönt a fiatal felnőtt tanulmányaiból hátralévő időtartamra, a tanulmányok befejezésének esélyére, a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátást nyújtó intézménnyel történő együttműködési készségére és a rászorultságára tekintettel.
- Amennyiben a fiatal azért részesül utógondozói ellátásban, mert **szociális bentlakásos intézménybe** várja a felvételét, az intézménybe való felvételével, legkésőbb a 22. életévének betöltésével.

6.2. Az utógondozói ellátás megszüntetése:

A gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

- utógondozói ellátásának feltételei már nem állnak fenn.
- a nevelőszülőjével, utógondozójával, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársával, illetve az intézményben ellátott társával szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,
- a házirendet többször súlyosan megsérti,
- azt kéri,
- tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,

- az ellátás megállapításáról szóló gyámhatósági határozat közlésétől számított 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.

7. Az ellátásra jogosult tudomásul veszi, hogy körülményeiben bekövetkezett lényeges változás, illetve jogszabályi változás, valamint ennek következtében az intézmény belső szabályozásában történt változás esetén a szolgáltató kezdeményezi a megállapodás módosítását.

8. Az ellátásra jogosult nyilatkozik arról, hogy az 1997. évi 33. § (2) bekezdésében foglaltak alapján ellátása tartamáról, feltételeiről, a róla vezetett ill. reá vonatkozó nyilvántartásokról, a közte és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról (különösen a látogatás, távozás és visszatérés rendjéről), az érték és vagyonmegőrzés módjáról, az intézmény házirendjéről, panaszjoga gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díjról, a jogait és érdekeit képviselő érdek-képviseleti fórumról szóló tájékoztatást megkapta.

9. Az utógondozói feladatok ellátásával a Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye (név)(munkakör) munkavállalót bízza meg.
Székhelye:

Elérhetősége:

Fogadónapja:

10. A megállapodó felek kijelentik, hogy a **megállapodásban** rögzítettek mindenben megfelelnek akaratuknak, melyet elolvasás és értelmezés után, saját kezűleg aláírták.

Dátum:

.....
utógondozói ellátást igénylő

.....
intézményvezető

.....
utógondozó

A Megállapodást kapják:

1. utógondozói ellátott
2. utógondozó
3. irattár

(Az Együttműködési megállapodás kitöltésének ideje: az utógondozói ellátás kezdetétől számított 15 napon belül)

Gyermekvédelmi Központ Somogy Vármegye

Marcali